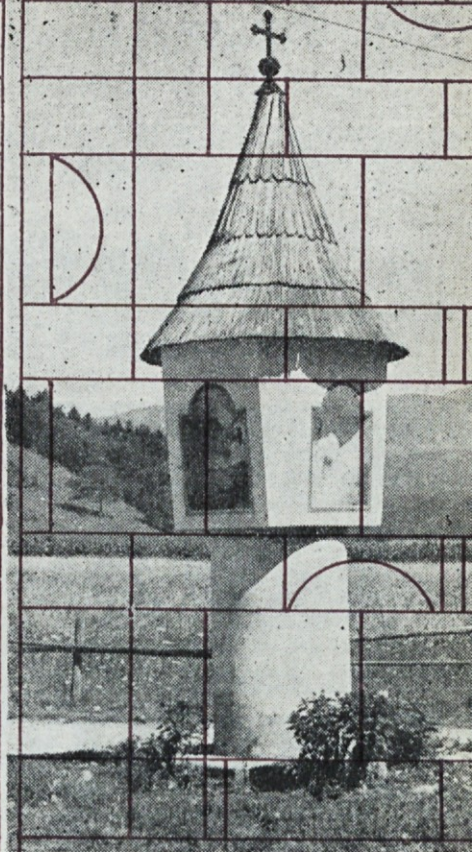

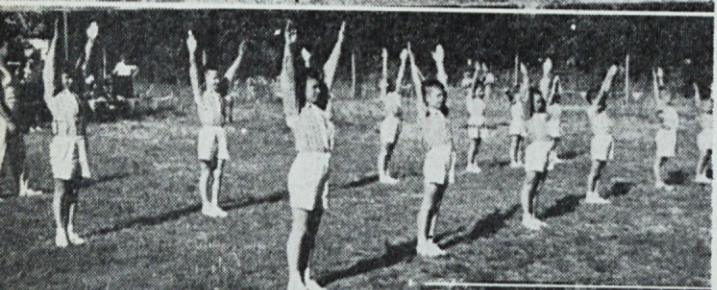
la vida espiritual

1960

XXVII

duhovno
življenje

Z naše mladinske prireditve SDO in SFZ na slovenski Pristavi poleg Buenos Airesa: lepe vrste ter nasmějani obrazi, veselje in zabava kakor na naših mladinskih taborih nekđaj doma

(Naslovna stran):
Znamenje, značilen
tip „križa“ v Šmi-
klavžu na Koroškem
(Foto V. Zaletel)

VAM PRINAŠA:

	Costumbres patrias	130
	Pust ali post	131
Slovenski	Prvo pismo v tujini	133
verski	Okno v svet	139
mesečnik	Čemu spet cerkveni zbor	141
	Materina modrost	144
Izdaja	Zakrament sprave in odpuščanja	145
konzorcij	Ko sta se srečala nebo in zemlja	149
(Anton	Ali kontemplativni redovi res nič ne koristijo	
Orehar)	človeštvu	152
	Glas iz Rima	153
	7 nepostnih postov	154
Urejujejo	Kaj pa protestantizem	155
Rant	Ali Cerkev res skrbi samo za bogatine	159
Jože	4 vprašanja in 5 odgovorov	160
dr. Rozman	Vse sem mu povedala	164
Branko	Domovina, mili kraj	166
dr. Stare	Admiral Jamamoto o sebi	170
Alojzij	Od doma	172
šuštersič	Največja med temi pa je	176
Marijan	Anglikanci in cerkvena edinost	179
	Kaj je novega v Argentini	181

COSTUMBRES PATRIAS

Hay reformas que duelen, aunque puede ser que signifiquen un gran paso adelante. Las reformas dentro de la Iglesia, máxime aquellas procedentes del Vaticano directamente, siempre traen progreso. Pero ne dejan de doler a veces, a pesar de todo. Porque todo progreso implica una ruptura con el pasado, del cual uno se ha encariñado, tal vez en demasía.

Así un poco están las cosas con las costumbres pascuales eslovenas traídas de la Patria y vividas aquí, por algunos con obstinación, y por otros, desechadas por completo. Ahora parece que todos hemos de cambiarlas un poco, y de hecho ya lo hicimos, mal que nos pese.

Es cierto, uno piensa en todo aquello: en la iglesia, los tres días del "sepulcro", estando el Santísimo expuesto día y noche hasta aquel canto alegre del Aleluia, cuando toda la feligresía irrumpe en cánticos de júbilo y sale en procesión triunfal por las calles de cada pueblo...; en casa, el sábado canto con el horario de siempre, distribuido exactamente: en la mañana, el fuego bendido con la comida cocida sobre él; la bendición de los comestibles; la comida de ellos después del Aleluia etc. etc.

¡Cuánto cuesta desprenderse de todo ello!— no porque estemos fuera de la Patria, sino porque se ha innovado en la liturgia. Pero lo hicieron también en la Patria, ¡y con éxito! Hemos de probarlo aquí también.

Son necesarias síntesis de lo antiguo y aceptable con lo nuevo, lo que no será sino un factor más para unas más cristianas Semana Santa y Pascua de Resurrección.

No nos aferremos demasiado a lo que ha de pasar. Nos pareceremos sino a aquella buena Calabresa que hace varios años se había enojado con su Cura: "Come cambian la religione! En Italia, Cristo resuschitaba en sábado!" — Y no había forma de convencerla.

El amor a las costumbres patrias jamás debe ser terco. Sólo con un dinámico progreso, mediante la conservación de lo antiguo e aceptable y de la aceptación de lo novedoso, nos forjaremos costumbres tales que, si bien en algo serán distintas a las pasadas, no por eso dejarán de ser tan eficaces como las otras a hacernos revivir los más altos misterios de la redención.

Y serán más nuestras.

J. R.

PUST ALI POST?

ZMOTNE MISLI O POSTU

Modernemu človeku zveni beseda post kakor mrk odmev iz „temnega“ srednjega veka. Post mu je nekaj nerazumljivega in nesmiselnega: kratko je človekovo življenje na zemlji in še tedaj naj bi se čemu odpovedal?

Bolj domače mu doni beseda pust, ki ga vabi k uživanju. Raj na tem svetu, to je cilj njegovih misli in želja, v uživanju vidi smisel življenja.

Tako pojmovanje o zatajevanju, pokori in postu ni samo misel redkih posameznikov, ampak je utrjeno med najširšimi sloji. Smisel za odpoved vedno bolj gine, širi pa se uživanjaželnost v vseh mogočih oblikah: v hlepenju po mehkužni udobnosti in brezdelju, v pijančevanju, nečistovanju, nedovoljenem razveseljevanju, v tisoč drugih načinih.

SAMOPREMAGOVANJE

— OSNOVNA ZAPOVED

V krščanstvu je samopremagovanje osnovna zapoved za vsakega kristjana. Zatajevanje, združeno z molitvijo, mu je uspešno sredstvo, ki zanesljivo vodi do cilja, za katerega je ustvarjen.

Znati se je treba premagati v vsem, tudi v tem, kar je komu najljubše, če je nedovoljeno in grešno: „vzeti tudi svojega edinega sina na goro Morijo in ga darovati“.

V HUDIH ČASIH

— JASEN PROGRAM!

V današnjih razburkanih časih, ko premnogi ne vedo ne kod ne kam, moramo mi imeti jasen program. Katoliška Cerkev nas vabi, da se z njo v postu, premagovanju, žrtvah in molitvi pripravljamo štirideset dni na Kristusovo zmagoslavno vstajenje in povelicanje. Potem bomo tudi mi s Kristusom vstali k novemu življenju.

Če danes mnogi ljudje tekmujejo v uživanju in žalitvah Boga, nas mora vzdramiti klic sv. Ciprijana: „Pokora ne sme biti manjša kakor žalitev. Če je Bog grehe Sodome in Gomore tako težko kaznoval, če je Bog od prvih kristjanov toliko zahteval, ali mislite, da se je Bog spremenil?“

NAČRTI HUDIČA

IN NJEGOVIH POMOČNIKOV

Zavedati se moramo, da ima hudič natančen načrt, kako bi človeka odtrgal od Boga. Načrtno dela ne morda zaradi tega, ker mu manjka izvirnosti. Nasprotno. Po izvirnosti, po premetenosti, v izbiri sredstev in pravega trenutka, v hitrosti in odločnosti so hudič in njegovi

pomočniki pogosto pred vernimi. V njegovi skriti službi so številni pesniki, pisatelji, učitelji, vzgojitelji, premnoge organizacije.

OČITAJO NAM NESVOBODO PA SO SUŽNJI STRASTI

Če boš poslušal postno zapoved Cerkve, te bodo proglasili za manjvrednega nazadnjaka in nesvobodnega človeka. Sami se imajo za svobodne, ker so se Cerkvi uprli, v resnici pa so sužnji svoje okolice in svojih strasti. Nizkotno služijo javnemu mnenju, suženjsko posnemajo modo, strežejo brez pridržka svojim strastem, vse polno imajo navideznih potreb, udajajo se svoji bolni domišljiji in nepreračunljivim kapricam.

NAŠA JE SVOBODA IN ZMAGA

Slovenski izseljenci po širnem svetu bomo hodili po potih Cerkve v svobodo

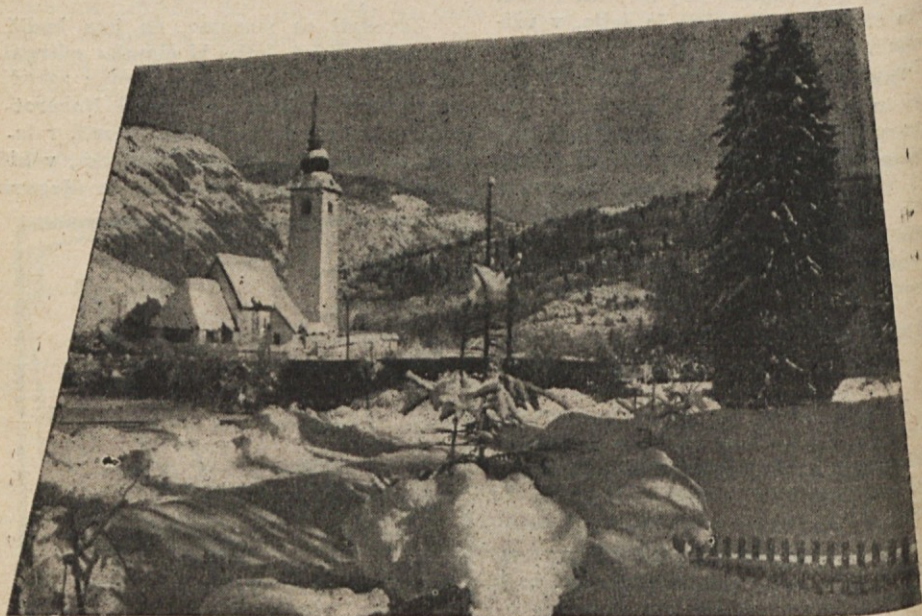
božjih otrok. Zavedamo se, da je sebe premagovati prva in najlepša zmaga. Biti pa od svojih strasti premagan, je najsrამotnejše in najhujše, kakor so to vedeli že poganski modreci.

Zato slovenski izseljenci „ne bomo zakrknili svojih src, ko slišimo božji glas“ ki nas v štiridesetdnevem postu vabi k pokori.

★

Rimska sinoda

31. januarja je sv. oče Janez XXIII. vpričo 26. kardinalov, nad 100 škofov in nadškofov, imel zaključni govor ob koncu rimske sinode. V govoru je ostro obsodil brezbožni komunizem. Za katoličane „molčeče Cerkve“ pa je dejal, da jih moramo obćudovati. Zatrdil je tudi, da je kršćanstvo vera, ki bo osvojila ves svet.

Sv. Janez v Bohinju na Gorenjskem

Prvo pismo v tujini

Za prvi postni čas na naši begunski poti nam je pokojni gospod škof doktor Gregorij Rožman pisal tolažljivo pastirsko pismo. Pismo je bilo svetla luč v temi časa, pot skozi prepade, opora potrtim. — Da bi se njegovih besed v letošnjem postu ponovno spomnili, ga v naši reviji vsem prvič objavljamo.

V Gospodu ljubljene verniki ljubljanske škofije, ki ste daleč od domačih ognjišč razkropljeni po svetu: Milost vam in mir in blagoslov od Boga našega Očeta in Gospoda Jezusa Kristusa!

Kakor prejšnja leta doma se pred začetkom svetega postnega časa tudi v tujini obračam na vas s pastirskim pismom, da zadostim svoji srčni želji in svoji nadpastirski dolžnosti, od katere me sv. oče ni hotel razrešiti. Dasi naše begunstvo še ne traja dolgo v primeri z mnogimi našimi rojaki, ki so bili nasilno preseljeni v tuje kraje in so po tri, štiri in več let vzdihovali v izgnanstvu, vendar se vedno zopet vprašujemo: „Doklej, Gospod, Sveti in Resnični“ (Raz 6, 10), boš še pustil trajati čas našega bivanja na tujem? Iz človeške modrosti odgovora ni, poiščimo ga v razodetju božjem. Iz svetle resnice božje pada svetloba tudi na vsa temna vprašanja, na vse uganke življenja, ki jih z lastnim umom ne moremo razvozlati. Na podlagi dogodka iz Jezusovega življenja, ki je našemu sedanjemu položaju prav podoben, skušajmo v vsej ponižnosti vsaj nekoliko doumeti način, kako vodi in vlada Bog vsakega poedinca in vse občestvo svoje Cerkve.

Križi svete družine

Kralj Herod je sklenil novorojenega Odrešenika umoriti, čim je ob prihodu Modrih iz Jutrovega zvedel, da je v Betlehemu rojen. Nebeški Oče je imel tisočero načinov, da svojega Sina reši smrtne nevarnosti, ki mu jo je „lisjak“ Herod pripravljal, a izbral je po naši človeški sodbi zelo neprimeren in za vsemogočnega Boga skoraj manj časten način. Po angelu je Jožefu v spanju naročil: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem; Herod bo namreč dete iskal, da bi ga pogubil.“ In Jožef, ves zaskrbljen, je takoj vstal, vzel dete in njegovo mater še ponoči in se umaknil v Egipt (Mt 2, 13 sl.).

Premisli nekoliko ta božji ukrep! Herod je bil neverjetno surov in krvav vladar, ni se strašil nobenega zločina in nobene krutosti, da je le svoje namene dosegel. Bil je desetkrat oženjen, večino svojih žena je z otroki vred dal pomoriti ali pa vreči v dosmrtno ječo. Ni čuda, da je bil takoj pripravljen tudi božje dete spraviti s pota in z njim seveda tudi njegovo mater in

rednika Jožefa, da bi tako uničil vso družino, iz katere naj bi izšel obljubljeni vladar hiše Jakobove. Po človeških mislih bi bilo najbolj enostavno, če bi bil Bog krivičnemu kralju takoj, ko je sklenil umor božjega deteta, poslal hitro smrt in mu tako preprečil še nadalje kopičiti strašne grehe za še hujšo sodbo. Toda Bog je Heroda pustil v miru in na varnem v njegovi utrjeni jeruzalemski palači ter čakal, da se morda le še spreobrne in spokori, svojega Sina z Marijo in Jožefom pa je poslal na težaven in nevaren beg čez državno mejo med pogane.

Bridka pot je bila to za Marijo in Jožefa! Za njima je šlo povelje Herodovo in strah pred njegovo policijo. Okrog nju je prežala puščava s svojimi nevarnostmi, ponoči divje zveri, ki so ob karavanah iskale plena, po dnevu žareča vročina, ki je grozila s sončarico — pot skozi puščavo je bila obrobljena z obeljenimi okostji ponesrečenih potnikov in jezdnih živali. Pred njima pa negotova usoda izgnanstva, ne vesta kako dolgo bo trajalo, angel je samo toliko rekel: ostani tam, dokler ti ne porečem. Kako dolgo bo to? Iz zgodovine vemo, da je njuno begunstvo trajalo gotovo dve leti, morda celo nekaj več. Na potu sta morala biti na moč oprezna, saj je Herod mogel imeti povsod svoje ovaduhe, zato si nista upala pridružiti se kaki popotni skupini, potovala sta z otrokom sama. Bridka, nevarna, samotna pot!

Pa četudi Marija in Jožef nista razumela, zakaj nebeški Oče ni na bolj učinkovit način svojega Sina zaščitil pred Herodovim zasledovanjem, nista omahovala v veri in zaupanju. Trdno sta verovala, da bo On, ki je poslal svojega angela, da jih je na pretečo nevarnost opozoril, tudi na samotni poti pri njih in jih bo varno vodil kakor krmar ladjo (Modr 14, 3).

Skrivnostna pota božje previdnosti

Da božja previdnost vlada in vodi, verujemo, a njena pota malo razumemo, saj često hodi čisto druga pota, kakor človek pričakuje in misli. Ali ni dete, ki ga Jožef in Marija s tajnim begom skozi noč in puščavo rešujeta, edinorojeni Sin nebeškega Očeta, ki je svojo božjo skrb zanj že dokazal? Venec čudežnih dogodkov obdaja njegovo rojstvo: angel je začudenim pastirjem oznanil njegovo rojstvo, angelsko petje se je tedaj prvič zaslišalo na zemlji, čudovita zvezda je dvignila in vodila Modre iz daljne dežele k detetu, da ga v globoki veri molijo. Tako bi po svoji človeški pameti pričakovali, da bo Bog Jezusa prav tako čudežno rešil iz nevarnosti, ki jo pripravlja Herod — pa ne stori tako. Ali je skrivni beg skozi nevarno puščavo res edino sredstvo, da se reši Kralj nebes in zemlje pred brezbožnim Herodom? Kako se vendar vse drugače godi, kot pa človeška pamet modruje! Bog drugače misli ko mi. Že po preroku Izajiju je dal za vse čase zapisati: „Moje misli niso vaše misli in moja pota niso vaša pota“ (Iz 55,8).

Med božjo in človeško modrostjo je neizmerna razlika, zaradi greha pa mnogokrat tudi boleče nasprotje. V raju že je satan v prvem človeku vzbudil Bogu nasprotujoče misli; obljubil jima je, da bosta kakor Bog in bosta spoznala dobro in zlo, če prekršita njegovo zapoved. Tedaj že je satan postavil

proti božji modrosti modrost greha, ki je prinesla toliko gorja in prokletstva na svet. Toda prav tedaj je bil v raju obljubljen tudi Odrešenik, ki je proti modrosti greha zopet uveljavil „v tajnosti skrito modrost božjo, ki jo je Bog pred veki naprej določil v naše posvečenje“ (1 Kor 2, 7). V tem, kar je po mislih sveta nespametno, je Bog pokazal svojo modrost, to je v Kristusu Jezusu, „ki nam je postal modrost od Boga in pravičnost in posvečenje in odrešenje“ (1 Kor 1, 3). Ta božja modrost se kaže prav v tem, da je Odrešenik v ponižnosti premagal človeški napuh, v uboštvu in zopuščenosti pa poželenje in bogastvo tega sveta. Tak je bil božji načrt odrešenja.

Mi po svoji človeški modrosti bi seveda mislili, da bo Odrešenik, ki bo po božji obljubi iz rodu kralja Davida rojen, tedaj prišel na svet, ko je kraljevski rod Davidov bil mogočen in slaven in je trdno držal v rokah oblast in je na višku svoje moči pri sosednjih vladarjih užival ugled in spoštovanje. Tedaj bi bil tudi Odrešenik sodelježen slave in vplivne moči in bi s svojim poslanstvom lažje in popolnejše uspel. Tako bi mislili mi, po božji modrosti pa se je zgodilo ravno narobe. Ko je Davidov rod zgubil prestol in krono, ko mu je bila odvzeta oblast nad izvoljenim ljudstvom, ko je bil tako obubožan, da je blagoslovljena kraljevska potomka, deviška Mati Odrešenikova, bila de-

Prevzvišeni g. škof dr. Gregorij Rožman ob priliki narodnega evharističnega kongresa leta 1935 v Ljubljani

lavka in njen ženin kraljevskega rodu, Jožef, tesar, ki sta si oba z ročnim delom v najbolj skromnih razmerah služila vsakdanji kruh, tedaj je bil po božji modrosti najpripravnější čas, da se Sin božji učloveči in se nebeški Kralj rodi v skrajni revščini zapuščenega hleva in da kmalu po rojstvu še iz tega uboštva beži v še večjo revščino tujine. Tako previdnost nebeškega Očeta vlada in vodi zunanje življenje in zunanjo usodo svojega Sina, njegove Matere in njegovega rednika.

Navadno brez čudežev

Ce v zemeljskem življenju Jezusovem premišljujemo pota previdnosti nebeškega Očeta, bomo božje vodstvo v našem lastnem življenju bolje razumeli, marsikaj se nam bo razjasnilo in spoznali bomo nekatere modre poteze njegova vodstva. Prva taka poteza je, da Bog pri svojem vodstvu redno uporablja naravna sredstva in se zelo redko poslužuje čudežev. Jezus zase in za svoje zemeljske potrebe nikdar ni storil čudeža, ampak vedno le v korist drugih, kolikor je bilo potrebno, da z deli svoje vseomogočnosti dokaže in potrdi svoje nauke in svojo božjo vseomogočnost. Lačne množice, ki so šle za njim in poslušale njegovo očarujočo besedo, je dvakrat nasitil s čudežno pomnoženim kruhom, ko pa je bil sam lačen po štiridesetdnevnem postu, ni spremenil puščavskega kamenja v kruh, kakor mu je skušnjavec predlagal. Ob Jakobovem studencu je utrujen in žejen prosil grešno Samarijanko, naj mu zajame vode iz globokega vodnjaka. Učencem in ljudstvu je ganljivo govoril o skrbnosti nebeškega Očeta, ki ve, česa potrebujemo, o sebi je pa moral reči: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Lk 9, 58).

Tako Bog tudi z nami dela. Čuva nad nami in ve za naš korak, pozna sleherno skrb in bojazen, ki vstaja v naših dušah, vidi naprej vsako nevarnost, ki prihaja nad nas, ko je mi še niti slutimo ne, a čudežev ne dela, da bi nas obvaroval preskušenj in trpljenja, pač pa nas s svojo milostjo podpira, da s svojimi silami duha in telesa in z naravnimi sredstvi, ki nam jih življenje nudi in si jih po treznem premisleku izberemo, obvladamo težave in nevarnosti življenja in si trudoma pridobivamo zveličanje. V življenju večine vernikov se ne zgodi noben čudež, vse vodi Bog po poti naravnih sil in človeških lastnosti, podprtih od njegove milosti. To vidimo tudi v božjem vodstvu Cerkve: Čudeži so le redke izjeme, ki jih Bog dela, da božjo ustanovo Cerkve izpriča, kadar v svoji modrosti spozna, da je to potrebno. Navadno pa Cerkev pusti, da v zvestobi sledi skritemu in nevidnemu vodstvu Svetega Duha, uporabljajoč naravne talente in spretnosti tistih, ki jih je za vidne vodnike svoji Cerkvi postavil. Oboje pa, tako čudežna vseomogočnost kakor tudi redno skrito vodstvo z naravnimi sredstvi, je v rokah istega nebeškega Očeta, ki za vse svoje otroke z neizmerno ljubeznijo skrbi, tudi tedaj, če jih brez vidnega varstva pošilja po poti skozi puščavo.

Težko je zapustiti rodno hišo, še težje pa domači kraj

Pušča človeško svobodo

Druga potreba božjega vodstva, ki jo iz Jezusovega življenja spoznamo, je ta: Bog pušča neverjetno veliko svobodo človeški grešni volji. Zdi se, da se umika pred človeško svobodno voljo tudi tedaj, kadar človek svojo svobodo zlorablja v greh. Že v rajju je božja previdnost prvima človekoma ni odvzela svobodne volje, ko sta nameravala grešiti. Stvarnik je dopuščal, da mu je svobodni človek prekrizal načrte. In isto opazujemo v življenju Jezusovem: Pusti ga bežati skozi puščavo v tujino, ne ovira pa svobodne volje Herodove, ki namerava izvršiti nečloveški zločin nad novorojencem in ga je potem izvršil nad betlehemskimi nedolžnimi otročiči; tudi ni ukinil svobodne volje tistim, ki so Jezusa na smrt obsodili in na križ pribili. Tako dopušča Bog tudi zdaj in vedno, da nedolžni trpe pod grehi bližnjih, in ne prepreči krivič, če bi moral pri tem grešniku vzeti svobodno voljo. In Bog ve, da je tako prav! Prišel bo dan, ko bo vpricho vsega človeštva opravičil svoje ravnanje, in tedaj bomo začuden gledali veličino božje modrosti in na kolenih molili in hvalili njegovo ljubeznivo previdnost, ki nas je tako modro in ljubeče vodila skozi trpljenje in križe življenja po tisti poti, ki je bila našemu zveličanju najbolj koristna in primerna.

Vodi skozi trpljenje

Tretje, kar spoznamo na vodstvu božje previdnosti, je, da rada vodi skozi trpljenje. Pomislite, koliko bridkih skrbi, koliko strahu in naporov sta imela Mati Marija in rednik sv. Jožef, ko sta z begom reševala božje dete! In Bog, se zdi, niti s prstom ne gane, kakor da nima nobene ljubezni do lastnega Sina, pa vendar ima največjo, najmočnejšo in najskrbnejšo ljubezen do njega in njegove Matere in rednika. In prav ta neizmerna ljubezen nebeškega Očeta vodi te tri najljubše mu osebe po potu trpljenja. V božjih očeh ima trpljenje večjo vrednost kot vse drugo, kar more človek velikega, važnega in dobrega storiti. Trpljenje je najvišje in najboljše, kar more božja previdnost človeku v to življenje poslati, odkar si je Sin božji prostovoljno iz ljubezni do nas trpljenje izbral, da nas z njim odreši. Odkar je Jezus šel po križevem potu, je tudi za nas, njegove učence, pot križa in trpljenja kraljevska pot, ki je prihranjen tistim, ki so od ljubezni božje poklicani k časti in slavi božjih

otrok, ki bodo večno nemoteno z Jezusom delili dediščino nebeške blaženosti. Kogar hoče Jezus imeti v nebesih posebno blizu sebe, te vodi po najtežjem potu križa kakor svojo ljubo Mater, jih pa s svojo milostjo in ljubeznijo tako mogočno podpira, da znajo z veseljem trpeti.

„Tistim, ki Boga ljubijo, vse pomore k dobremu“ (Rimlj 8, 28), tako je sv. Pavel izrazil ta zakon, po katerem božja previdnost tudi v našem življenju ravna. Vse, brez izjeme, pomore k dobremu tistim, ki v veri spoznajo pota božje ljubezni in ki to ljubezen ponižno molijo in ji ljubezen vračajo. Za vse, kar nas težkega in neumljivega zadene, bodisi od naravnih sil bodisi iz proste volje bližnjega iz njegovih grehov in zmot, za vse to ve vsevedni Bog, ki je poln ljubezni do nas. Ta ljubezen ga nagiba, da dopusti, da nas ali ljudje mučijo ali naravne sile strašijo. Vse to uporablja dobri Bog, da naše srce nase pritegne, tedaj najbolj kadar smo navidežno zapušteni in nasprotnim silam prepuščeni kakor Jožef in Marija z božjim detetom na samotnem nočnem begu skozi puščavo. Očetovska previdnost vsemogočnega Boga bdi nad nami, kakor gledajo svetle zvezde z nočnega neba na temno zemljo, bdi nad vsakim vernikom in nad vso Cerkvijo, ki je s Kristusom deležna preganjanja. A kadar je Cerkev navidez plen mogočnih preganjalcev, tedaj v resnici pod varnim božjim vodstvom potuje skozi puščavo zemeljskega življenja in z njo vsi, ki so ji zvesti otroci in živi udje na skrivnostnem telesu Kristusovem.

Izročimo se Bogu in Mariji

V to božjo previdnost trdno verujmo in zaupajmo njenemu modremu vodstvu. Noben križ, ki ga nam Bog naloži, ne sme omajati našega trdnega prepričanja, da nas Bog neizmerno ljubi in da ljubezen vodi vse njegove načrte, ki jih ima z nami. Naš odgovor na božjo ljubezen mora biti tak, da spolnjujemo njegove zapovedi, vršimo njegovo sveto voljo in vse svoje življenje v veselju in žalosti, v mirni sreči in bridkih preskušnjah posvetimo v njegovo večjo čast. Zlasti vas prosim, predragi verniki, vsak dan vse svoje križe in težave, vse skrbi in nevšečnosti po brezmadežnih rokah Marijinih darujte križanemu Jezusu in ga prosite, naj vaše križe združi z neskončnim zasluženjem svojega bridkega trpljenja in vse skupaj izroči nebeškemu Očetu, da nam zavoljo Jezusovega zasluženja prizanese in nakloni svoje sveto usmiljenje. Tako daruje sveti oče Pij XII. svoje vsakdanje skrbi in bridkosti Bogu in nas poziva, da se mu pridružimo tudi mi.

Po zasluženju križanega Odrašenika, ki je v najzgodnejši mladosti okušal težave begunstva, upamo, da bodo dnevi sedanje preskušnje skrajšani in da homo že na tem svetu božji previdnosti za njeno ljubeznivo vodstvo iz vsega srca hvalo peli, v večnosti pa se brez konca srečni z našo nebeško Materjo Marijo zahvaljevali za varno vodstvo skozi puščavo tega minljivega življenja.

Naj pride na vas vse v vsej obilnosti blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha in naj vedno pri vas ostane. Amen.

Na Svečnico 1946.

† Gregorij, škof ljubljanski

V Münchenu so v skrbah za prenočišča

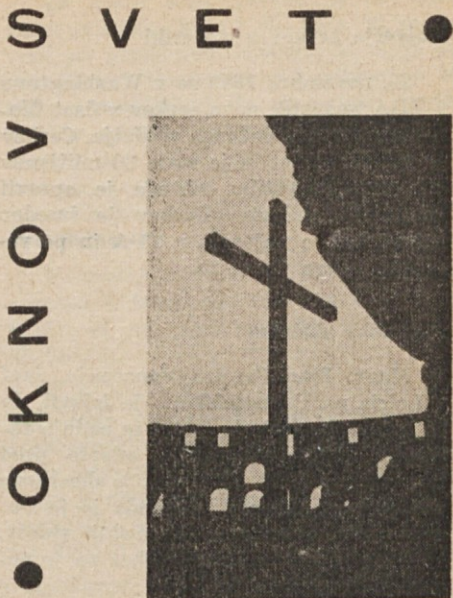
Ob letošnjem svojem shodu v Münchenu so bili protestanti deležni velikega gostoljubja od strani katoličanov. Zato so protestanti pozvali nedavno vse svoje vernike, naj bodo tudi oni velikodušni ob priliki prihodnjega mednarodnega evharističnega kongresa in naj dajo na razpolago stanovanja za tujce, ki bodo tiste dni prišli v bavarsko prestolnico. Predvidevati je veliko pomanjkanje stanovanj, ker niso pričakovali tolikega odziva od vseh strani katoliškega sveta za udeležbo na kongresu. Pripravljalni odbor, odsek za stanovanje, predvideva, da bo moral vzeti za kongresne dni v najem vsa razpoložljiva stanovanja v razdalji tudi do 60 kilometrov od Münchena.

Za novo kitajsko univerzo

Pred kratkim se je mudil v Rimu nadškof iz Nanchinga msgr. Pavel Yu Pin v zadevi ponovne ustanovitve katoliške univerze za Kitajce. Kitajska katoliška univerza je bila ustanovljena leta 1925 v Pekingu, a je prenehala leta 1953 ob prihodu komunistov na vlado, dočim so bili profesorji prisiljeni zapustiti Kitajsko. Dne 3. novembra 1959 pa je poseben dekret Kongregacije za širjenje vere obnovil to univerzo v Tajpehu na Formozi in bo imela devet fakultet. Tudi sv. oče je ustanovo podprl z velikodušnim darom.

Številni poklici

Od oktobra 1958 pa do oktobra 1959 je bilo v filadelfijski nadškofiji v Sev. Ameriki zaznamovanih 722 duhovniških ali redovniških poklicev: 345 se jih je odločilo za duhovnike ali redovnike, 377 deklet pa se je odločilo za redovno življenje v raznih kongregacijah. Večina duhovniških ali redovniških poklicev prihaja iz katoliških šol. V zadnjih šestih letih je dala nadškofija Fladelfja 3.603 verske poklice.

Priljubljen nadškof

Samo štirj leta je bil nadškof v mestu Caracas (Venezuela) msgr. Rafael Arias Blanco, ki je bil žrtev avtomobilske nesreče skupno s škofom iz Barcelone v Venezueli, pa je naredil veliko in užival izredno velik ugled. Njegova smrt ni pretresla le njegove vernike ter številne slovenske izseljence v tej deželi, marveč je žalost napolnila srca vsem, ki so poznali njegova socialna načela, njegovo prizadevanje za porast duhovniških poklicev, za njegove načrte v bodočnosti, predvsem na šolskem področju. V kratki dobi njegovega škofovanja je bilo ustanovljenih 14 novih zavodov za fante, dočim se je število dekliških zavodov dvignilo od 17 na 59. Vlada je odredila ob priliki njegove smrti tri dni narodnega žalovanja, odpovedane so bile vse predstave in zabavne prireditve, vse socialne struje so bile edine v sodbi, da je umrl eden najbolj priljubljenih škofov in ljubiteljev preprostega ljudstva.

Največja cerkev v Ameriki

20. novembra 1959 so v Washingtonu v ZDA posvetili novo cerkev v čast Marijinega brezmadežnega spočetja. Cerkev so gradili 38 let in je stala 30 milijonov dolarjev. Posvetilne obrede je opravil kardinal Spellman. Cerkev je izredno velika, saj je največja v ZDA in po velikosti sedma na svetu.

Fatimska skrivnost

Msgr. Joao Pereira Vennancio, škof v Leiria na Portugalskem, je izjavil, da bo pismo, ki vsebuje tretjo in zadnjo fatimsko skrivnost, gotovo odprto pred koncem leta 1960. Skrivnost je shranjena v zapечатeni kuverti. Zapisala jo je Lucija sama, ena izmed fatimskih vidcev, ki je sedaj karmeličanka. Škof pa je poudaril onemu, ki je stavil vprašanje o tretji skrivnosti: „Povejte ljudem, naj se nikar preveč ne ukvarjajo s tem, ampak naj spolnjujejo, kar nas je Gospa že prosila.“ Kaj je dejansko zapisano v tej kuverti, ve samo Lucija. Znano je, da je Lucija uradno izjavila, da ni nikoli govorila o kaznih, ki naj bi prišle na svet po letu 1960. Splošno mnenje onih, ki poznajo fatimske dogodke iz prvih virov, je, da ta „skrivnost“ vsebuje nekaj, kar je dejanski že znano. Pa naj bo kakor koli, eno je gotovo: vsi tisti, ki pričakujejo senzacije, bodo razočarani, zakaj Bog ne dela čudežev, da bi z njimi nasičeval človeško radovednost. Kar pogledamo v sveto pismo, pa bomo videli, da je res tako. Ko je Fr. Gerard Gardner, irski dominikanec, ki je bil 18 let na Portugalskem in je dobro poznal Lucijo, vprašal Lucijo, ali bi lahko povedala z enim stavkom bistvo Marijinega naročila v Fatimi, je po kratkem premisleku odgovorila: „Naša Gospa je prišla, da je prosila, naj se grešniki spreobrnejo in naj se duše vrnejo k Bogu.“

Peš v Lurd

Skoro 3.000 km je prehodil peš šestindvajsetletni romar Janez Azzara iz Sicilije v Lurd. Za pokoro je nosil s seboj 8 kg težki in skoro 2 metra visok križ. To spokorno pot je napravil kuhar in slaščičar Azzara zato, ker se je tako zaobljubil. Leta 1956 je hotel napraviti samomor. Skočil je iz četrtega nadstropja in si pri tem zlomil obe nogi ter poškodoval tudi hrbtenico. Kljub tem poškodbam pa je tako hitro ozdravel, da si zdravniki kar niso mogli razlagati tega.

V zahvalo za ozdravljenje se je zaobljubil, da poroma peš v Lurd. Za to dolgo pot je rabil približno tri mesece. Vsak dan je prehodil kakih 25 do 40 km. Pri prihodu v Lurd, ga je tam že čakal sedemdesetletni oče.

Post

Katoliške žene v Španiji so pozvale vse, naj bi se en dan postile ter tako prihranjeni denar darovale za stradajoče po vsem svetu.

Anglikanski pastori in katoliška Cerkev

Okoli 1000 anglikanskih pastorej veruje v vrhovno prvenstvo rimskega papeža in okoli nadaljnjih 2000 jih želi zedinjenja s katoliško Cerkvijo. Mnogi čutijo, da je prišel čas, da se vrnejo v Rim. Tako piše Friderik O. Daris v angleškem katoliškem tedniku „Universe“. Friderik O. Daris je bil sam anglikanski pastor. Ko je skupina episkopalnih pastorej prosila za vstop v katoliško Cerkev, jih Sveta stolica ni sprejela kot skupino, je opustil službo pastora ter prosil za vstop v katoliško Cerkev. Sedaj študira v kolegiju sv. Bede v Rimu, da bi postal duhovnik. Anglikanci so prepričani, da so del katoliške Cerkve; zato se znova in znova zgodi, da prosijo posamezne skupine za sprejem v katoliško Cerkev.

V ČEMU SPET CERKVENI ZBOR

Ves katoliški svet se pripravlja na 21. vesoljni cerkveni zbor, ki se bo vršil v Vatikanu. Za začetek napovedujejo leto 1963. Kaj more prinesiti svetu, nam bo razjasnil pričujoči članek.

Cerkev neprestano deluje in duhovno presnavlja svet; tiho in nevidno, kot evangelijski kvas, ki ga je žena zamesila v testo; pa tudi vidno z vso svojo organizacijo in organiziranjem življenja.

Vesoljni cerkveni zbor je izredno delovanje vesoljne Cerkve, ki pomeni nov zakon v tem njenem delovanju v svetu. Pomeni neko mobilizacijo vseh njenih sil, da se Cerkev razgleda v sebi in v odnosu do konkretnega sveta, ki naj ga odreši; Cerkev v njem res zase in za svet „izmeri daljo in nebeško stran“ (Župančič).

Pomen cerkvenih zborov

Vesoljni cerkveni zbor je odgovor nezmotne Cerkve na potrebe časa, ki mu prinaša zdravilo in pomoč. Iz zaklada svoje resnice bogato zajame in poudari ter pojasni času potrebno resnico in v nje luči pokaže na njegove nevarne zmote; s tem tudi poda smernice, ki odločilno oblikujejo življenje bodoče dobe — v Cerkvi in z njo večkrat tudi nove dobe v svetni zgodovini.

Za staro dobo Cerkve je bil tako važen nicejski koncil (l. 325), ki se je vršil po pridobljeni svobodi, ki si jo je bila Cerkev izvojevala v katakombah in v krvi preganjanj, in ob pojavu prvih velikih verskih zmot. Ta koncil je bil začetek in v veliki meri tudi oblikovalec stoletja izrednega vsestranskega razcveta Cerkve v dobi starih velikih cerkvenih očetov.

V srednjem veku je bil podobnega pomena 4. lateranski cerkveni zbor (leta 1215), ki mu sledi stoletje zlate dobe sholastike.

V novem veku je Cerkev velike naloge časa sprejela in jim odgovorila s tridentinskim koncilom (l. 1545—1563), ki je prinesel Cerkvi novo zlato stoletje. Rodil je dolgo vrsto teologov, hierarhov, svetnikov, ki so oblikovali novo, moderno dobo Cerkve.

DOSEDANJI CERKVENI ZBORI

1. Nicejski I. — 325
2. Carigrajski I. — 381
3. Efeški — 431
4. Kalcedonski — 451
5. Carigrajski II. — 553
6. Carigrajski III. — 680
7. Nicejski II. — 787
8. Carigrajski IV. — 869
9. Lateranski I. — 1123
10. Lateranski II. — 1139
11. Lateranski III. — 1179
12. Lateranski IV. — 1215
13. Lugdunski I. — 1245
15. Vienski — 1311
16. Konštanski — 1414
17. Florentinski — 1438
18. Lateranski V. — 1512
19. Tridentinski — 1545
20. Vatikanski I. — 1869
21. Vatikanski II. — ?

Vsak od omenjenih koncilov je oblikoval veliko dobo v Cerkvi, ki od nje sadov še danes živimo in bodo v Cerkvi v notranji zakonitosti njenega življenja in razvoja tudi vedno ostali.

Nova doba

Vse danes napoveduje novo dobo, ki smo morda že globoko v njej. Ne moremo njene novosti in svojskosti v vsem jasno videti in prav ocenjevati. Tudi v preteklosti je bilo tako in posebnosti in zgodovinskega pomena svoje dobe niso jasno videli sodobniki, ki so jo oblikovali, kot jo danes vidimo v zgodovinski perspektivi mi. Pravi pomen in prava podoba posamezne zgodovinske dobe človeštva nam je namreč vidna le, če tisto dobo gledamo v zvezi in v odnosu do njene preteklosti in bodočnosti; če vidimo obenem njene vzroke in njene sadove, kaj jo je oblikovalo in kako je sama oblikovala bodočnost. Le v tem okviru je vidna njena prava podoba. — Današnja doba gradimo mi in s tem tudi pripravljamo bodočnost Pred očmi absolutnega Uma, ki vidi vse bodočnost, je tudi najpopolnejša podoba današnjega časa; naš um bodočnosti ne vidi in ne globokih notranjih zvez našega časa v toku zgodovine in tako prave podobe svojega časa še ne more ujeti.

Vera je eden prevažnih činiteljev v življenju posameznika kot družbe in človeštva sploh. Prava vera in Cerkev je velika odločujoča sila v življenju posameznika in človeštva, ki tok zgodovine usmerja k dobremu in v njen pravi cilj. V odločnih trenutkih, na razpotjih zgodovine je to večkrat posebno vidno; to tudi v nekaterih velikih vesoljnih cerkvenih zborih, ki jih smatramo še danes za mejnike in oblikovalce velikih dob človeške zgodovine.

Morda je v Cerkvi naš rod poklican, da v tem razdobju velikega zla, pa tudi velike dobre volje, z vesoljnim koncilom

usmeri tok zgodovine v neznano smer, ki jo človeštvo nezavestno išče, pa samo brez milosti ne zna najti. Morda more to postati koncil, ki bo odprl in oblikoval novo dobo naše zgodovine, lepšo dobo, ki o njej vse govori, kakor si jo v slabosti našega spoznanja in naših volj tako različno predstavljamo.

Priprava novega vesoljnega zora

Uspeh cerkvenega zbora je seveda odvisen tudi od našega prizadevanja, od človeškega napora vse Cerkve in pri tem najprej od temeljite priprave koncila. Velika stvar je koncil vesoljne Cerkve in se ne more sklicati in dobro izvršiti kar na hitro in na slepo Ogromna so pripravljalna dela ne le zunanja v organizaciji koncila, ampak še važnejša notranja, ki so prava vsebina vseh teh priprav. Koliko študija, molitve, izkušenj, uspehov in razočaranj, trpljenja in trunfov, kar Cerkev vsak dan doživlja v svojih udih, pride pri tem v poštev.

Časi samo, ki Cerkev danes v njih živi in dela, kličejo po novem koncilu; z vsem svojim dobrim in slabim, s svojo zmoto in resnico, zlobo in plemenitostjo. V velikih spremembah v toku časa je tudi duhovom najboljše volje večkrat težko ločiti dobrega in slabega duha v sodobnem svetu, kaj k dobremu in kaj ne (vodi).

Pa je ob tem spet treba umeti in imeti pred očmi poslanstvo Cerkve in naše poslastvo v njej in v svetu; da v želji po modernosti ne žrtvujemo svojega krščanskega poslanstva in se morda slepo udinjamo toku časa; pa da se spet ne navezujemo na nepotrebne preživele oblike, ki je glede njih krščanstvo svobodno, da bi pustili čas mimo in ga ne oblikovali in tako ne izvršili svojega krščanskega poslanstva. Koliko se moramo in moramo današnjemu času prilagoditi in koliko ne smemo, ampak čas prilagoditi in oblikovati po krščanstvu in ga dvigati? Kje so meje?

Kaj storiti, da se v Cerkvi sami po-
živi notranje življenje in njena moč, da
bo po sami naravi bujnega notranjega
življenja današnji svet prevevala z bož-
im duhom?

Pod vtisom teh osnovnih velikih vpra-
šanj potekajo vsa pripravljala dela na
veliki koncil. In kdo more res pravilno
presojudati svet in v globine umeti poslan-
stvo Cerkve in videti najprimernejše me-
tode za njena in naše delo v današnjem
času? Brez predsodkov in nepravih ose-
bnih nagibov in strasti, res v božji luči?
Koliko čistosti srca je potrebno za to v
Cerkvi, koliko dobre volje, globokega do-
jemanja in življenja krščanstva, koliko
svetosti!

Za vse to ni dovolj ves človeški trud
vesoljne Cerkve, naj bi bil še tako velik;
potrebno je toliko božje milosti in zato
toliko molitve — že v vseh pripravljal-
nih delih.

Naše sodelovanje

Kot bo koncil sam tudi že vsa pri-
prava nanj pomeni življenjski napor vse-
ga telesa Cerkve. Predpripravljala ko-
misija, ki za sedaj šele dela, je samo kot
neki vidni organ tega vitalnega doga-
janja, ki sprejema in koordinira notranje
gibe Cerkve v današnjem svetu v izvedbo
bodočega koncila. Do nje prihajajo iz-
kušnje, mnenja in dognanja in želje ver-
nikov vsega sveta: mislecev, teologov,
svetih duš, oblastnikov v Cerkvi preko
vseh stopenj cerkvene hierarhije.

Da bi vsak od teh bil res voljno
orodje božje milosti v tej veliki zadevi
že v teh dolgih in prevažnih pripravah
koncila!

Tu pa je prav naše poslanstvo v pri-
pravah velikega koncila. Vsi, tudi najbolj
navadni udje Cerkve, ki sicer nismo
vprašani za naše verske izkušnje in
mnenja in želje, moremo odločilno vpli-
vati s svojo molitvijo in posredno z glo-
boko povezanostjo z življenjem Cerkve

Apostola cerkvene edinosti, sveta brata
Ciril in Metod

in iskrenim zanimanjem za njene velike
zadeve.

Molimo, da bi Bog blagoslovil vse pri-
prave, da bo koncil v našem času prinesel
dušam pomoč in rešitev in morda tudi
svetu dobo večje pravice in ljubezni in
miru in tako večje tudi tostranske sreče.

DR. FRANC GNIDOVEC

Edina sreča, ki jo na svetu imamo, je,
da smemo Boga ljubiti in pa zavest, da
nas Bog ljubi.

Od Boga ljubljen biti, z Bogom zdru-
žen biti, v Njegovi pričujočnosti živeti,
vse z Bogom delati, vse iz ljubezni do
Njega storiti — oh, kako lepo je to!

Če bi razumeli, kaj pomeni to: biti
otrok božji, potem bi ne mogli ničesar
slabega več storiti, potem bi bili kakor
angeli na zemlji.

MATERINA MODROST

Italijanski zdravnik dr. Andrej Maiocchi, vodja velike bolnišnice v Milanu in slaven kirurg, je izdal svoje spomine „Življenje kirurga“. V njih nam lepo pripoveduje, kako je ostal veren kljub raznim težavam, ki so ga begale. Sam pripoveduje:

V zgodnji mladosti sem najrajše sedel pri materinih nogah, ko je šivala. Tedaj mi je morala pripovedovati pravljice, obenem pa odgovarjati na vprašanja, ki sem jih ji zastavljal. Včasih sem jo mučil s hudo smešnimi sprašanji, drugič sem jo pa spraševal stvari, ki o njih razmišlja vsek pameten in resen človek.

Večkrat sem jo vprašal: „Povej mi mama, zakaj sem prišel na svet?“ — In ona mi je odgovorila: „Bog te je ustvaril, on želi, da živiš.“

Pa se nisem s tem zadovoljil. Spraševal sem dalje: „Pa zakaj nas je ustvaril?“

Mati je potrpežljivo odgovarjala: „Da ga spoznavamo in ljubimo, mu na zemlji služimo in da se bomo mogli z njim v nebesih veseliti.“

Mali Andrejček je molčal, pa ni bil popolnoma zadovoljen z odgovorom. In čez nekaj časa je zopet vprašal: „Pa zakaj se ne moremo že tu na zemlji veseliti?“

Mati se je žalostno nasmehnila, pogladila sinčka po laseh in resno odvrnila: „Dragec, na zemlji pa neskalsjenega veselja ne boš našel, ker niso vsi ljudje dobri.“

Na koncu svojih spominov se zdravnik vrne na ta dogodek iz svoje mladosti in zaključi knjigo takole:

Kadar koli me je v poznejšem življenju prijelo malodušje ob misli, zakaj vsi ti boji, vse te stiske, ki jim je človek vsak dan priča in jih vsak dan občuti, sem si vedno poklical v spomin besede svoje matere, ki je dejala:

„Zato smo na svetu, da Boga ljubimo, mu služimo in se bomo veselili z njim v prihodnjem življenju.“

Takrat se mi je vedno zazdelo, da teh besed vsebuje modrost vseh časov, da je edino to prava rešitev tega težkega vprašanja.

In ko se bo približal večer mojega življenja, ko mi bo ostalo le upanje na večno veselje, tedaj bodo zadnje besede, ki jih bodo moje ustnice še mogle šepetati, besede moje matere, ki so vklesane na njen spomenik: „V tebe, Gospod, sem zaupal, zato vekomaj ne bom osramočen.“

ZAKRAMENT SPRAVE IN ODPUŠČANJA

Za Boga ustvarjeni le v Bogu lahko najdemo svojo srečo in svoj mir, kakor je tako lepo povedal sveti Avguštin: „Zase si nas ustvaril, o Bog in nemirno je naše srce, dokler v tebi ne počiva.“ Čim bliže je kdo Bogu, ki je vir vse resnice, dobrote in lepote, tem bolj bo že na tem svetu užival notranji mir, oni mir, ki ga svet nima in dati ne more, pa Bog z njim polni srca svojih zvestih. Bogu zvesti, sveti ljudje so v vseh časih polni zaupanja in veselo Bogu vdani, v kakršnih koli razmerah se tudi nahajajo. Po drugi strani pa so grešniki tisti, ki kljub varljivemu zunanemu videzu ne uživajo dušnega miru, ne prave notranje sreče. Na mnogih mestih Sveto pismo to poudarja, kako greh ugasne v duši luč milosti in božje tolažbe in prežene iz nje božji mir. „Brezbožniki nimajo miru,“ tako govori sam Bog po preroku Izaiju (48, 22).

Da bi grešnikom vrnil izguljeni dušni mir, notranjo srečo, luč božje milosti in upanje večnega zveličanja, je Gospod Jezus, božji Odrešenik, med sedmerimi zakramenti ustanovil tudi zakrament sprave in odpuščanja, kjer po svojih duhovnikih nadaljuje svojo ljubečo skrb za zveličanje človeštva. Je to zakrament svete pokore, na kratko sveta spoved, ki jo lahko imenujemo eno največjih razodetij ljubečega Jezusovega Srca.

USTANOVITEV ZAKRAMENTA SVETE POKORE

Medtem ko je zakrament svetega Rešnjega Telesa Gospod Jezus ustanovil na veliki četrtek, pri zadnji večerji, predno je šel v trpljenje in smrt, je za ustanovitev svete pokore izbral slavni večer Velike noči, praznik svojega vstajenja, svoje zmage nad grehom in peklom. Saj bo ravno ta zakrament tisti, v čigar moči in milosti bodo po grehu mrtve duše vstajale k novemu nadnaravnemu življenju in lomile verige, ki so jih priklepale na pekel.

Čudovito lepo in preprosto nam je opisal ta veličastni dogodek sveti Janez v 20. poglavju svojega evangelija: „Zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih durih, kjer so bili učenci iz strahu pred Judi, stopil v sredo med nje ter jim rekel: „Mir vam bodi!“ In ko je bil to rekel, jim je pokazal roke in stran. Razveselili so se učenci, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: „Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel: „Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpušeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani“ (19-23).

Tako je bil ustanovljen veliki zakrament odpučanja in sprave, miru in usmiljenja. Apostoli in njih nasledniki so prejeli od Jezusa neizrekljivo, samo Bogu pristojno oblast, odpuščati grehe. Poslanstvo miru in odrešenja, ki ga je Jezus sprejel od svojega Očeta, bodo po njegovem pooblastilu nadaljevali njegovi apostoli in z njim škofje in duhovniki svete Cerkve do konca sveta. Čudoviti studenec miru in odpučanja, ki ga je Jezus na Veliko noč odprl, ne bo do konca sveta več usahnil. Vsi, ki se bodo po svojih zmotah in krivdah želeli spet približati svojemu dobremu Bogu, se z njim spraviti in združiti, bodo našli v zakramentu svete pokore, pri sveti spovedi, vedno odprto in pripravljeno božje Srce. Tako je ta zakrament resnično najlepši velikonočni dar od smrti vstalega Zveličarja grešnemu človeškemu rodu.

POMEN SVETE SPOVEDI ZA NAŠE DUHOVNO ŽIVLJENJE

Duhovno življenje je življenje v posvečujoči božji milosti. Brez božje milosti je duša nadnaravno mrtva, čeprav živi svoje neumrljivo naravno življenje. Po smrtnem grehu se duša odtrga od Boga, ga zavrže. Nič več ni predmet božje ljubezni, ampak božje žalosti in jeze. Duša, ki v smrtnem grehu pride pred božjo sodbo, bo slišala iz Jezusovih ust strašno besedo: „Ne poznam te. Proč izpred mene!“ Njena usoda bo za vso večnost popolna ločitev od Boga, v kraju neskončnega, večnega trpljenja in obupa, ki ju Jezus označuje s pretresljivo besedo: „Tam bo jok in škripanje z zobmi.“ Vemo iz vere, da en sam smrtni greh, ki ga človek zagreši, ko vedoma in prostovoljno prestopi božjo postavbo v veliki in važni stvari, v duši povzroči ta strašni prelom z Bogom, ki je v luči vere gledan za človeka resnično najhujša in najstrašnejša nesreča. Ako je smrt-

nih grehov več, je zadolženje še večje in razdejanje v duši še žalostnejše.

Mali grehi, ki jih zagrešimo, ko prelamljamo božjo postavbo v ne zelo važnih in velikih stvareh, ali četudi v važnih, pa ne s popolnim spoznanjem in privoljenjem, nimajo v duši onih strašnih posledic kot smrtni. Tudi neštevilna vrsta malih grehov ne doseže v svoji neurenosti hudobije enega samega smrtnega greha. Posvečujoče božje milosti vsi mali grehi, ki jih je človek zmožen storiti, v duši ne ugasnejo. Je torej med smrtnim in malim grehom velika razlika. Zato se ker se nam laglje odpuščajo kot smrtni mali grehi imenujejo tudi odpustljivi, in to tudi izven svete spovedi, ko skesani opravljamo dela pobožnosti, spokornosti in krščanske ljubezni. Vendar so tudi mali grehi za dušo zlo, ker povzročajo duhovnemu življenju veliko škodo. V bistvu so tudi oni žalitve neskončno dobrega in svetega Boga in zato se radi njih razmerje med nami in Bogom ohlaja; nevredni postanemo mnogih milosti, ki bi nam jih Bog sicer dal; mlačnost in površnost se po njih v duši naselita in po malih grehih se v dušo odpira pot za smrtni greh.

Z ozirom na vse to je zakrament svete pokore neizmerne važnosti za vsakega vernega kristjana. Poglejmo samo, kaj nam krščanski nauk pove o čudovitih učinkih dobro opravljene spovedi: Odpustijo se nam dokončno smrtni in mali grehi, ki smo se jih skesano obtožili. Odpusti se nam večna kazen v peklu, ki smo jo zaslužili s smrtnimi grehi, pa tudi del časnih kazni, ki bi jih morali pretrpeti bodisi na tem svetu, bodisi v vicah. Povrne se nam izgubljena posvečujoča milost in z njo božje otroštvo od nebes. Vrne se nam tudi zasluženje dobrih del, ki smo ga s smrtnim grehom zapravili. Posebne milosti tega veliktga zakramenta so še te, da nas potrdi v dobrem, nam da moč ustavljati se skušnjavam, živeti v res-

nem krščanskem duhu in se tako pri-
pravljati na srečno smrt in blaženo
večnost.

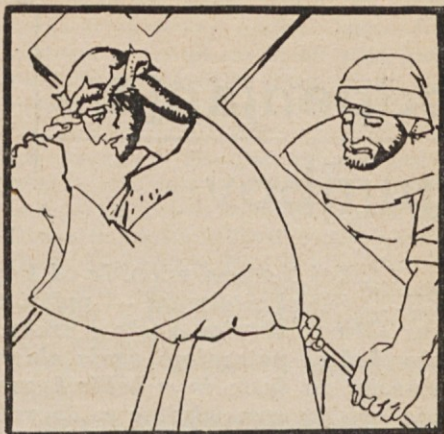
Ako te sadove zakramenta svete po-
kore drugega za drugim premišljujemo,
bomo morali priznati, da se v njem
božje usmiljenje do skesanih grešnikov
kaže v čudoviti, nezasluženi, nesluteni
meri in veličini. Tako odpušča samo Bog,
čigar usmiljenje je neskončno.

DOLŽNOST SVETE SPOVEDI

Po sami božji zapovedi so se dolžni
spovedati vsi tisti, ki so po svetem krstu
storili kak smrtni greh. Taki se brez
spovedi ali vsaj brez želje opraviti jo,
združene s popolnim kesanjem, ne mo-
rejo zveličati. Iz tega lahko sklepamo,
kako silno važna je spoved v smrtni uri
in v smrtni nevarnosti.

Sveta Cerkev pa v skrbi za naše zve-
ličanje v 906. kánonu svojega zakonika
določa, da se morajo vsi verniki, obojega
spola, ko so enkrat prišli k pameti, spo-
vedati vseh svojih grehov vsaj enkrat v
letu. Ta obveznost pa veže le tiste ver-
nike ki so v smrtnem grehu, ker mali
grehi niso nujni predmet spovedi. Be-
sede: enkrat v letu — kažejo, da se spo-
ved lahko opravi kadar koli tekom leta
in ne izključno v velikonočnem času.
Lahko pa zapoved letne spovedi veže
prav za velikonočni čas, ako je kdo v
smrtnem grehu, pa brez vredne spovedi
ne bi mogel sprejeti velikonočnega sve-
tega obhajila. V posebnem kánonu 856
namreč sveta Cerkev strogo prepoveduje,
naj se nihče ne bliža mizi Gospodovi,
ki bi bil v smrtnem grehu, pa se preje
ni spovedal, čeprav bi se mu zdelo, da
ima resnično popolno kesanje. Z ozirom
na te cerkvene odredbe se katoliški ver-
niki navadno spovedujejo v velikonočnem
času, ko jih veže dolžnost velikonočnega
svetega obhajila.

Malih grehov, kot že rečeno, se nismo
dolžni spovedovati, ker se nam odpuščajo
tudi izven spovedi. Vendar sveta Cer-
kev tudi spoved malih grehov resno pri-

poroča vsem, ki sta jim pri srcu stano-
vitnost in napredek v duhovnem življe-
nju in tako pogostno spoved naravnost
naroča osebam, ki so se posvetile božji
službi, kot so duhovniki in redovniki.

+

Iz teh resnic in dejstev lahko spo-
znamo, da ne smemo gledati v sveti spo-
vedi le neljubega, neprijetnega bremena,
ampak veliko milost, ki nam je po bož-
jem Zveličarju z njo dana, velik božji
dar, za katerega se mu nikoli ne more-
mo zadosti zahvaliti dar, ki nam ga je
zaslužil s prelitjem svoje dragocene krvi.

Hodimo zato radi in pogosto k spo-
vedi, kjer nas čaka duhovnik, Kristusov
služabnik, da nam z Jezusovo krvjo opere
dušo grešnih madežev, jo posveti in po-
trdi z božjo milostjo, nas pomiri in po-
tolaži in na novo spodbudi za stanovit-
nost v krščanskem življenju. Žrtve, ki so
s sveto spovedjo združene, so z boga-
timi sadovi svetega zakramenta vedno
obilno poplačane.

Sledimo torej glede spovedi ljubeznji-
vemu povabilu svetega apostola Pavla,
ki v pismu do Hebrejcev piše: „Bližajmo
se torej z zaupanjem prestolu milosti, da
dosežemo usmiljenje in najdemo milost
za pomoč o pravem času“ (4, 16).

ALOJZIJ KOŠMERLJ

odpenjanje gumbov

RAVNAJ SE PO SPOZNANEM.
PREBERI,
PREMISLI,

1. „Kaj ti nisem pravil že od kraja, kaj ti ne pridigujem vsak dan posebej!... Gledal si človeka — radost vsem pravičnim očem! Stal je na odru, črno oblečen, desnico visoko v zraku, levico o boku; obraz sladak in svetel, takorekoč od notranjega ognja obžarjen. Besede njegove — pesem, zložena domovini na čast; in v kakšnih verzih zložena! Narod je navdušen, joka, poje, vriska; srca mladine so do vrha polna tistih svetih idealov, ki jih po navadi imenuješ fraze... Ti pa stojiš v kotu, gledaš čemerno in molčiš. Da bi le molčal! Gumb za gumbom odpenjaš na spodobni suknji govornika, slečeš ga do golega ter ga pokažeš ljudem, kako je gobav... Ali misliš, da so ti hvaležni? Oskrunil si jim ideal... Ali se ti ne zdi to početje nespametno, kakor je bilo tvoje vedenje zadnjič, ko si na plesu pozdravil damo z vzklikom: *Mislil sem, da ste lepša! Dama ti je na vekomaj zamerila, o svoji lepoti pa je bila uverjena kakor prej.*“ (Iz „Bele krizanteme“)

2. Saj je popolnoma razumljivo, da smo vsi občutljivi za kritiko in da se kaj neradi damo v zobe ljudem. Je že tako, da je človek s seboj, napolnjen tako do konca, da bo egoizem v njem umrl šele četrť ure po smrti, kot je nekdo zapisal. To je tista neurejena ljubezen do sebe, žalostna dediščina prednikov, ki jo nosimo s seboj. Je nekaj neverjetnega: pri sosedu vidimo samo senco, pri sebi samo sonce. A treba je do resnice, do resničnih sodb. Treba se je prazniti sebe, da je pogled čist, da vidi oko stvari, kot so. Ljubezen do sebe mora postati urejena: le taka bo mogla biti zdrav temelj za trdno stavbo. Najslabše pri bolniku je, če hoče sebi in drugim zakrivati, da je bolan. Tako ne bo nikdar ozdravel. Res pa je, da bolnika priznanje bolezní ogromno stane. A je edina pot do rešitve. Občutljivost za kritiko ni nikdar garancija za napredek, pa naj gre za posameznika, gibanja, skupnosti, delovanja...

3. Mislim na Kristusa. Njegovo delo v času zemskega bivanja je bilo popolno, zato mu nikdar nihče ni mogel očitati resnične napake. Če so nasprotniki iskali, kaj temnega bi našli v njegovem delu, so se za to morali poslužiti krivih prič. A ko bi Kristus mogel narediti napako — govorim o nemogoči stvari —, kako bi sprejel resnično kritiko. On, ki mu je bila resnica tako pri srcu. On, ki je rekel, da je satan oče laži. On, ki je farizeje nagnal s hinavci, pobeljenimi grobovi, vodniki slepih prav zaradi njihovega zlaganega življenja. A Kristus je imel osnovo za sprejetje popolne resnice, v vseh primerih, v vsakem času: bil je iz srca ponižen.

B. R.

SREČALA
NEBO IN
ZEMLJA

Ljudje smo po naravi radovedni. Zlasti nas zanimajo stvari o katerih zgodovina ni pustila točnih podatkov. Tako je svetopisemskim poročilom o Marijinem Oznanenju, Vemo da je nadangel Gabriel v svojstvu božjega odposlanca v resnici obiskal Devico Marijo in jo zaprosil, da sprejme čast božje Matere. Toda, kako se je to zgodilo, kako se je vedla Marija, kako je nastopil nadangel Gabriel, kdo naj to natančno ve in pove?

Benečan Uennachi iz časov renesanse je to srečanje zamislil tako, da je Devico Marijo položil v zlat naslonjač, v udobno sobo, v čigar ozadju se vidijo stolpi in po cesti pohajkujoči psi. Nadangel Gabriel razkazuje svoja mogočna krila; medtem ko razvija trak, na katerem stoje zapisane besede: „Zdrava Marija, milosti polna“. V kotu sobe žarijo bele lilije, znamenje njenega devištva.

Pa je bilo v resnici tako? Žal nimamo iz tistih časov nobene slike ali kipa, ki bi bil ta prizor ovekovečil. Treba je namreč vedeti, da je judovska postava prepovedovala te vrste podob. Šele v Priscilinih katakombah, v začetku 2. stoletja, najdemo prvo Marijino sliko, z Detetom Jezusom v naročju, temne polti, blagih potez in košatih obrvi.

V istih katakombah je ovekovečen

tudi prvokrat prizor Marijinega Oznanenja, ki pa pozneje svetemu Janezu Križostomu iz Carigrada ni bil všeč, kajti namesto nadangela je videti zalega mladeniča. Spet drugi so kasneje ta vzvišeni trenutek prikazali tako, da sredi soja luči prodira v Marijino naročje drobno telesce, med tem ko duhovniki v dragocanih oblačilih prisostvujejo prizoru med Devico in angelom. Zlasti v dobi romanskega in gotskega stila je bilo Marijino oznanenje najbolj priljubljen predmet slikarjev, kiparjev in drugih upodabljalov umetnikov.

Toda resnica? Bila je povsem drugačna.

Ni bilo pozlačenih naslonjačev, prav tako ne porcelanastih ploščic po tleh. Vse, kar je bilo v sobi, je bila morda iz ličja narejena preproga, ki je pokrivala trdi, iz gline zbiti pod. Ni bilo prostornih sob, temveč ena sama, brez oken, kajti vsa svetloba je prihajala skozi vrata z dvorišča. Tudi bi zaman iskali stolp v ozadju, ker Nazaret ni mogel tekmovati z Jeruzalemom. Kar bi mogli odkriti na cesti, so bili voli s počasnim korakom, dekleta s posodo za vodo na glavi, v prahu se igrajoči otroci in nekaj kokoši, ki si iščejo zrna med smetmi.

Dejstvo je, da je angel res pristopil k Devici iz Nazareta. Bil je moške podobe, kot se je pred časom predstavil preroku Danijelu v Babilonu Po svetlobi, ki ga je obdajala in po besedah, ki jih je spregovoril, je Marija jasno spoznala, da je božji poslanec.

Marija je nosila v sebi srce, ki je bilo polno hrepenenja po Odrešeniku. Posvetila je Bogu svoje devištvo zato, da bi Vsemogočni pospešil čase odrešenja. Oh da! Kako silno si ga je človeštvo želelo in potrebovalo! Kaka dolga in strašna je zgodba o padcih, umazanosti, bogokletju, nezvestosti, grehu in moralni revščini človeškega rodu! Od tistega žalostnega dne, ko sta si Adam in Eva zapravila božje prijateljstvo, so njuni potomci pri-

čakovali, da se pojavi žena in stre peklenski kači glavo. Preroki so to upanje utrjevali s svojimi obljubami. Naznačili so kraj, kje se bo Zveličar rodil, kdo bo njegova Mati, iz kake družine bo izhajal, kakšne smrti bo umrl in kako si bodo ob njegovi smrti krvniki celo njegova oblačila z žrebom razdelili...

Sredi pokvarjenega sveta si je Bog v vsakem rodu pridržal peščico zvestih, ki so na Odrješnika mislili. Večina od njih ni doživela sreče, da bi kot starček Simeon vzeli božjega Maziljenca v roke in šele potem umrli. Toda hrepenenje po Odrješniku se je ohranilo nedotaknjeno, šlo je od srca do srca, in tako prišlo tudi do Marije.

Ta je te napovedi poznala. Saj je prebiral preroške knjige in dnevno premišljevala psalme svojega prednika, kralja in preroka Davida. Ni ga pričakovala kot zemeljskega vodnika, ki naj sproži upor in reši svoje rojake rimskega jarma. Zanj je Odrješnik pomenil moža, ki bo izboljšal duhovni položaj izvoljenega ljudstva.

Ni še vedela, da bo prav ona izbrana za rodovitno zemljo, iz katere bo pognalo drevo odrješnja, v čigar senci bodo vsi narodi spet svobodno zadihali. Tega sicer ni vedela, slutila pa je gotovo, da jo je Bog odločil za velike reči. Zato je v svetem nemiru čakala, da ji nebeški Oče razodene svojo voljo. Tako rada bi s svoje strani kaj prispevala k uresničenju božjih načrtov.

Prvi korak, ki ga je storila v tej smeri, ne da bi se zavedala, da Bogu pomaga, je bila njena poroka z Jožefom. Vsaka vrtnica potrebuje opore. Treba jo je pritrditi ob kol, drugače jo bodo, nežno in rahlo, zlomili vetrovi in uničile vremenske spremembe. Tako je Jožef postal zaščitnik obeh: Jezusa in Marije. Za navidezni pravim zakonom se je skrival, sklep, v devištvu preživeti zakonsko zvezo in v njej pripraviti učlovečeni božji Besedi topli dom.

Šest mesecev je že minilo, odkar se je nadangel Gabriel zglasil pri sorodnici Elizabeti. Sedaj ga čaka pot bolj na sever, 150 km proč od Elizabete, v galiljsko mesto Nazaret, k Devici, zaročeni z Jožefom, oba iz hiše Davidove.

Prihaja nadangel s posebnimi besedami, ki jih do tedaj Bog še ni spregovoril nikomur izmed človeških otrok.

„Zdrava Marija, milosti polna, Gospod je s Teboj!“

Marija je to že vedela, da je polna milosti, saj jo je na vsak korak čutila v sebi. Čutila je tudi v sebi Gospodovo bližino; zato ni zanikala angelovih besed, kajti taka skrobnost bi bila popolnoma napačna.

Ali vendar: vznemirila se je kljub temu in začela je razmišljati, kaj naj bi ta pozdrav zanj pomenil. Ni se vznemirila nad pozdravom, pač pa ob misli, kakšne dalekosežne posledice so bile vključene v tem pozdravu. Vedela je, da jo je Bog odločil za posebne reči. Kar ji je sedaj pretresalo um in srce, je bila misel, kako se je bo Bog poslužil pri svoji zamisli odrješnja. Angel je videl njeno zadrego, pa jo je hotel pomiriti: „Ne boj se, saj si našla milost pri Bogu!“

Kot bi hotel reči: „Ali se spominjaš besed preroka Izaija?“

„Ljudstvo, ki je hodilo v temi in smrtni senci, je zagledalo veliko luč! Vsem, ki so bivali v deželi smrtne teme, je zasijala svetloba... Kajti rodilo se nam je Dete in dan nam je bil Sin; in na njegovih ramenih počiva vladarstvo.“

Marija je spet mirna. Doumela je, da ji govori sam nebeški Oče po angelovih ustih. Njegove besede ji oznanjajo njeno poslanstvo, njen poklic. Že ve, da bo njen odgovor en sam „da“. Toda nadangel Gabriel govori naprej:

Spočela boš in rodila Sina, ki mu daj ime Jezus. On bo velik in imenovan Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol očeta Davida in kraljeval bo v Jakobovi hiši na veke.“

Tako je nastopil veliki trenutek človeštva, trenutek, po katerem so vzdihovala vsa stoletja. Prerokbe že imajo svoj pomen in začenjajo dobivati konkretno obliko. Kot da bi jih nekdo uporabljal kot kose opeke in začel z njimi ograditi stavbo odrešenja. Upanje človeštva se bo imenovalo Jezus in ona, ki ga bo pripeljala na svet, je Marija, Devica iz Nazareta.

Zunaj sobe gre svet svojo pot naprej. Kokoši si iščejo zrnja, otroci hodijo po lužah, ljudje vtopljeni v vsakdanje opravke. Zvezde niso spremenile svojega teka, sonce gre isto pot po nebesnem svodu, noben grm ni zažarel v skrivnostnem ognju. Ljudje v svoji majhnosti niso odkrili, da je prišla Luč na svet, tista Luč, ki se bo pozneje v svitu mogočnih dogodkov razodela vsem ljudem.

Toda Devica iz Nazareta si želi še eno pojasnilo. Pojasnilo, ki tiče njo prav zato, ker je sklenila ostati devica: „Kako pa se bo vse to moglo zgoditi, ko pa ne mislim spoznati moža?“

Pa je odgovor s strani angela popolnoma jasen in popolnoma umiri.

„Sveti Duh bo prišel nate in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato bo sveto, ki bo iz Tebe rojeno, Sin božji. In glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v svoji starosti in ta je že šesti mesec zanjo, ki so jo imeli za nerodovitno, kajti pri Bogu ni nemogoča nobena stvar.“

Sedaj Marija ne more več oklevati. Kadar Bog tako govori, more biti njen odgovor le en sam: „Zgodi se mi po Tvoji besedi.“ Tisti „Zgodi se“, po katerem je hrepenelo vse človeštvo, ne da bi ga znalo izraziti. Tisti „Zgodi se“, ki so si ga želeli slišati preroki vseh dob in so vzdihovali po njem vsi izvoljeni v predpeklju.

Od tistega dne milijoni in milijoni vernikov, ko sonce doseže svoj vrh na nebesni plošči, ko otroci v veselem vrišču zapuščajo šolske prostore, ko prijetno

Kip Brezmadežne v slovenski cerkvi v Toronto, Kanada; delo akademskega kiparja Gorše Franceta

diši iz ognjišč, ko ure zvonikov v slovesnem tonu oznanjajo z dvanajstimi

ALI KONTEMPLATIVNI REDOVI RES NIČ NE KORISTIJO ČLOVEŠTVU?

Na to vprašanje prav danes, ko je ves svet pogreznjen v materializem in zato duhovnih vrednot ne ceni pravilno ali pa jih morda sploh ne prizna, marsikdo odvrne: „Kako naj koristijo človeštvu redovi, ki se socialno ne udeležujejo, ki nimajo stika z ljudmi? Za človeštvo so brezkoristni!“

Pravična sodba je pa popolnoma drugačna. Resen človek ne more trditi, da so za socialen razvoj človeštva ti menihi brezkoristni. Zgodovinska dejstva so drugačna.

„Vse umno poljedelstvo je izšlo iz somostanov,“ pravi nacionalni ekonom W. Roscher. Benediktinci so bili prvi, ki so naučili Evropo umnega gospodarstva. „Benediktinci so bili učitelji poljedelstva, rokodelstva, znanosti v mnogih deželah zapada (Gregorovius). Obenem so bile opatije prava zatočišča revežem.

Kakšne so šele zaslugе teh menihov za znanost in umetnost! Poglejmo le,

udarci poldan, v pobožni molitvi ponavljajo Marijine besede: „Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po Tvoji besedi!“

Bog spoštuje človekovo svobodo. Celo pri tako potrebnem delu, kot je bilo odrešenje za ves človeški rod, jo je hotel ohraniti nedotaknjeno. Vezal jo je na preprosti „Zgodi se“ še bolj preproste Device Marije. Samo po njej se je moglo človeštvo vrniti v Očetovo hišo, v božje naročje.

In prav v tem je večnostni pomen besede „Zgodi se“ na dan angelovega obiska v Nazaretu. O da bi ga razumel tudi današnji svet!

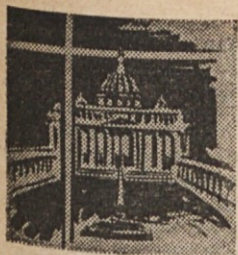
Po knjigi „Año cristiano“ priredil Jože Jurak

kako primerja naš pisatelj Mencinger Cicerona in sv. Benedikta med seboj: „Prvi je neizmerno pridno pilil svoje govore in razprave ter oblačil grško modrost in učenost v prelepo latinščino. A zato, da ga svet še imenuje, da se čudi njegovemu jeziku in proučuje njegova dela, mora zahvaliti samo drugega in njegove učence, ki so verno hranili in zvesto prepisovali stare klasike. Red pa, ki ga je ustanovil tihi Benedikt Nurizijan, je za prosveto zapadne Evrope gotovo toliko važen ko ves slavnici Cicerone.“

Zato po pravici pravi Ranke: „Samostani so bili središče književne kulture.“

Pa imajo kontemplativni redovniki še večje zaslugе za človeštvo. S svojimi molitvami, zatajevanji in drugimi spokornimi deli koristijo človeštvu neizmerno več kot vsa materialna kultura. Ko ljudje pozno v noč veseljačijo in z grehom žalijo Boga, kipijo iz cerkva cistercijanov, kartuzijanov, karmeličanov in drugih vroče molitve kot sprava za vse žalitve, ki jih človeštvo prizadeva Bogu: „Venite exsultemus Domino...“ Pravi blagoslov za ljudi! Njihovo krepostno življenje je mnogim pravi moralni steber, v mnogih vzbuja misel za žrtev in odpoved, kreposti, ki sta dandanes tako zelo potrebni vsem.

Zato ne more nihče trditi, da so menihi, ki se ne udeležujejo v svetu, za ljudi brezkoristni. Vsakomur, ki bi trdil, da na primer gojitev filozofije človeštva nič ne koristi, ker ne proizvaja direktno materialnih dobrin, bi po pravici oporekali. Prav tako ne bo tisti, ki mu je kaj do resnice, trdil, da kontemplativni redovi niso človeštvu potrebni.

GLAS IZ RIMA

Skrb za molčečo Cerkev. V božični poslanici svetu dne 23. decembra 1959 je papež Janez XXIII. ponovno izrazil svojo veliko zaskrbljenost za vernike v deželah s komunističnimi režimi, ki jih je pokojni papež Pij XII. imenoval kot molčečo Cerkev. Cerkev in verniki v teh deželah so proti veri. Pomirjenje med oblastjo in Cerkvijo, za katero si Cerkev toliko prizadeva, je v sedanjih okoliščinah nemogoče. Komunistična oblast si predstavlja pomirjenje s popolno podvrženostjo Cerkve, kar pa je za Cerkev in kristjane nesprefejljivo. Ne more se pozabiti žalostne kalvarije mnogih pričevalcev vere, ki so pretrpeli mučeništvo kot v prvih časih krščanstva. Vsled tega tudi ne more biti trajnega miru na svetu. Ljudje še niso izpolnili tistih pogojev, ki so osnova za resnični mir in pot, ki vodi v Bogu. Zato je še na svetu tako nenormalno stanje, zato so se v sedanji povojni dobi ostvarili bloki narodov z vsemi negotovimi posledicami. Osnova resničnega miru na svetu je pa resnica. Cerkev gleda z velikim zadovoljstvom vsako prizadevanje, ki lahko odvrne ponovno vojno, novo medsebojno klanje in uničenje. Vzrok sedanjega negotovega stanja na svetu je tudi znikanje osnovnih človekovih pravic, znikanje pravnega reda in morale v državi, stalni napadi na svobodo posameznikov in narodov, sistematično preganjanje narodnih manjšin in znikanje njihovih kulturnih in jezikovnih pravic, ter egoistični račun gospodarsko močnih, ki hočejo izrabiti vse za svoje koristi in izrabljanje manj premožnih kakor tudi preganjanje Cerkve.

Življenjska vrednost molitve Očenaša. Ob prvi obletnici izvolitve dne 28. oktobra 1959 je papež Janez XXIII. v bazi-

liki sv. Petra ob navzočnosti cerkvenih dostojanstvenikov in vernikov obnovil misel, ki jo je dejal ob izvolitvi, da je program njegovega papeževanja vključen in zajet v Gospodovi molitvi Očenaš. Najprej vse za ime in čast božjo, potem se pa truditi, da pride k vsem kraljestvo božje. Toda to kraljestvo se ne sme smatrati kot kraljestvo človeške sile in politike, kot se je to večkrat že zgodilo v zgodovini. Kraljestvo božje je kraljestvo Kristusovo, to je kraljestvo pravice, ljubezni in miru. Zgodi se naj vedno in povsod božja volja in božja volja je, da bi vsi bili sveti. Gospod nam naj da vedno dovolj kruha kot sad našega truda, posebej pa še pomoč in razsvetljenje razuma tistim, ki s čisto vestjo iščejo potov, kako zboljšati stvarno stanje telesa, ki bo tako omogočilo dvig duha. Velika skrb Cerkve je kako narodi in posamezniki zanikajo svetost osnovnih zakonov življenja. Skoraj nihče se ne izogne grehu. Zato je pa treba prositi božjega odpuščanja in usmiljenja. Ko prosimo Boga odpuščanja in usmiljenja pa ga istočasno prosimo tudi, da nas varuje hudega. Človeška narava je podvržena stalnim skušnjavam. Kdor se preda skušnjavam je pa že tudi v največji nevarnosti za svojo svobodo in dostojanstvo. To je program za novo leto papeževanja, ki se tako odpre pred Kristusovimi učenci vsega sveta.

Spomini na rojstni kraj. Na dan prve obletnice svoje izvolitve je sv. oče Janez XXIII. sprejel v konzistorialni dvorani zastopnike svoje rojstne fare. Zelo preprosto jim je govoril. Spominjal se je svoje rojstne vasi in Marijinega svetišča Madonna delle Carneve, kamor je v otroških letih rad zahajal s svojo materjo. Mati ga je vodila k Mariji in mu razlagala Njeno lepoto. Tako je vzljubil to svetišče, da je vedno maševal v njem, ko je obiskal domači kraj. Prav tako se je papež toplo spominjal že pokojnih župnikov domače fare, njihovih naukov ter družinskih očetov z zglednim krščanskim življenjem. Vse to in krščanski zgledi domačinov so pripomogli, da je on, eden izmed vaščanov postal duhovnik. Vaščanom je rekel, da se nikoli ni sramoval svojega preprostega porekla. Tudi

sedaj, ko sprejema škofo in dostojanstvenike iz vsega sveta, se vedno smatra za skromnega in ponižnega Petra, kot je bil to njegov prvi predhodnik na papeškem prestolu.

Važnost katoliškega tiska v sodobnem svetu. Obstoja katoliškega časopisa upravičuje njegov pozitivni program. Kot vsaka človekova aktivnost, se tudi ta vrednoti po tem, s kakšnimi nameni in prizadevanji izvršuje svojo nalogo. Katoliški tisk je dejstvo pričevanja in navzočnosti katoličanov v življenju. Je to navzočnost aktivna, razumna, budeča ob vseh problemih, ki jih razlaga in rešuje po kriteriju večne resnice. Katoliški tisk je pričevalec resnice. Ob vseh problemih zavzame svoje stališče. Ne gleda na to, če je to stališče všeč ljudem, ker hoče služiti resnici. Katoliški časnikar se ne

pusti vplivati po javnem mnenju, ampak on sam vodi javno mnenje po poti resnice. Zato je katoliški tisk vedno v službi božje besede. Tako je govoril papež Janez XXIII. italijanskim katoliškim časnikarjem dne 18. oktobra 1959.

Zaupanje v apostolsko poslanstvo
Cerkve. Kristus je postavil sv. Petra za prvaka apostolov in temeljni kamen svoje Cerkve. Sv. Pavel je ponesel Kristusov nauk med narode zemlje. Že ti dve dejstvi morata utrditi v vsakem katoličanu — duhovniku in laiku — zaupanje v apostolsko oblast in poslanstvo vsakega Petrovega naslednika in v vse tiste, ki kot nekdanj sv. Pavel sodelujejo po milosti božji v tem apostolskem poslanstvu. (Iz govora papeža Janeza XXIII. francoskim romarjem dne 4. novembra 1959). Izlet šolskih otrok.

7 NEPOSTNIH POSTOV

Saj jih poznate, čeprav se vam zdi čudno. Le berite:

1. Vem, da ne morem jesti kar naprej; vem, da ne morem jesti samih najboljših ali najdražjih reči... **ZMERNOST**

2. Pamet mi pravi, da težko delo zahteva več jela kakor lahko ali počitek; pravi mi, da ni vsak dan praznik ne vsak praznik enak... **RAZUMNOST in VARNOST.**

3. **POKOREN SEM** zapovedi: starši ukažejo; prepoveduje delodajalec (jed med delom); zahteva lepo vedenje (žvečenje po cesti)...

4. Mogoče se postim, ker sem **SKOP.**

5. Kadar sem **V ŠTISKI** za stvarne dobrine ali celo za hrano, gotovo ne bom mogel razsipati.

6. Zdravnik mi je mogoče ukazal **DIETO** — malo je sicer vsakomur koristi.

7. Ali pa gledam na **LINIJO** zaradi zdravja, ugodnosti, lahke teže... nečimrnosti...

Odgovorite:

1. Kateri trije so dobri?

2. Kateri je slab?

3. Kateri so lahko ali dobri ali slabi?

4. Kdaj zadnji postanejo dobri?

5. Kdaj dobri postanejo pravi post?

6. Čemu pa ta?

(Odgovore dobite na strani 161)

KAJ PA

PROTESTANTIZEM

HOČES VEDETI:

Odkod protestantizem?

Kako je danes z njim?

Slovenski izseljenci po širnem svetu smo se znašli med ljudmi, ki pripadajo k številnim protestantskim sektam. Z njimi smo si morda sosedje, z njimi preživljamo od jutra do večera pri delu, z njimi se razgovarjamo o vseh mogočih vprašanjih in ne malokrat o veri. Pripetj se celo, da nas obišče ta ali ona oseba ter nas povabi za vstop v kako protestantsko sekto. Zato je nujno, da se vsaj malo seznanimo s protestantizmom: kaj je, koliko ljudi zajema ter kakšen mora biti naš odnos do njega?

Nastanek in današnje stanje protestantizma

Protestantizem ima svoj izvor v 16. stoletju. Ni pa enotnega porekla, marveč se je pojavil v več smereh. V Nemčiji ga je ustanovil avguštinski menih Martin Luther, človek ošabne in uporne narave. V Švici se je uprl Kristusovi Cerkvi Ulrik Zwingli ter začel novo gibanje. V Francijo se je zaneslo seme verskega razdora iz Genove, kjer je učil nove verske nauke Janez Calvin. Anglijo pa je odtrgal od katoliške Cerkve kralj Henrik VIII., ker mu papež ni dovolil, da bi se ločil od svoje prve žene in se poročil z drugo. Tako imamo v sredi 16. stoletja že štiri veje nove cerkve, ki nosijo skupno ime protestantizem. Te veje so: luteranizem, zwinglianizem, kalvinizem ter anglikanizem. Zwinglianci in kalvinci so se v glavnem združili v tako imenovano „reformirano cerkev“.

Razkroj pa je šel dalje. V luteranizmu, v „reformirani cerkvi“ ter v anglikanizmu samem so se pojavile sekte. Na novo pa je nastalo toliko sekt, da jih je skoraj nemogoče vse naštet. Uradno jih je danes prijavljenih okrog 270 z 250 milijoni ljudi.

Številčno so še vedno najmočnejši luteranci. Štejejo 80 milijonov ljudi. Največ jih je v Nemčiji in sicer 40 milijonov. V USA jih je 7 milijonov; prav toliko tudi na Švedskem. Norveška ima 3 milijone luteranskih pripadnikov. Po dva milijona in pol jih najdemo na Danskem in Finskem.

Številka 80 milijonov pa ni toliko nevarna, ker so luterani sami razdeljeni na 20 skupin.

Manj številna je „reformirana Cerkv“, katere početnik je Calvin. Ima le okrog 15 milijonov članov in še ti so med seboj razdeljeni na 4 veje. Največ jih je na Holandskem in sicer 5 milijonov. Holandski sledi Švica s 3 milijoni, tej pa Madžarska, ki ima 2 milijona pripadnikov „reformirane cerkve“. V Nemčiji ter Rumuniji pa jih je po en milijon.

Calvin pa je dal osnovo tudi presbiterianizmu, sekti, ki jo je ustanovil Knox leta 1560. Presbiteriancev je danes na svetu 12 milijonov, ti pa so zopet razdeljeni na 12 skupin. Največ jih je na škotskem ter v USA in sicer po 4 milijone. V Angliji ter v kolonijah pa jih

najdemo 2 in pol milijona. Eden izmed vidnih voditeljev te sekte je bil bivši ameriški državni tajnik, Foster Dulles. Član pa je tudi predsednik Združenih držav, general Eisenhower. Sploh je značilno, da so mnogi severnoameriški predsedniki pripadali tej sekti. Lincoln, Cleveland, Harrison in Wilson so bili presbiterijanci.

Za luterance pa so številčno najbolj močni anglikanci. Anglikanska cerkev danes šteje 40 milijonov ljudi. So v glavnem na Angleškem ter v kolonijah. Dele pa se v visoko, široko in nizko cerkev. Visoka cerkev (high Church) je najbolj podobna katoliški Cerkvi. Nizka cerkev (low Church) je zelo kalvinistična. Široka cerkev (broad Church) pa je zastrupljena z liberalno miselnostjo.

Iz anglikanske cerkve so se v poznejših stoletjih razvile v glavnem še te-le sekte: episkopalna cerkev, metodisti, baptisti, kongregacionalisti, učenci itd.

Med temi so najmočnejši baptisti. Njihova sekta šteje 22 milijonov, od teh jih biva v USA 17 milijonov. Bivši predsednik Truman pripada tej sekti. Najbolj delavni in najbolj bogati pa so metodisti, katerih je 17 milijonov; največ jih najdemo zopet v USA. Vendar ne eni in drugi niso enotni. Baptisti so razdeljeni na 25 skupin, metodisti pa na 20.

Episkopalna cerkev, kongregacional-

listi in učenci pa skupno ne dosegajo 10 milijonov ljudi. Tudi teh je največ v USA.

Poleg zgoraj omenjenih sekt, ki so se v glavnem razvile iz luteranizma, kalvinizma in anglikanizma, pa so se bolj samostojno pojavili še: adventisti, mormoni, menorigi, pentekostali, pričevalci Jehove, nazareni, bratje, novoapostolska občina itd. Nekaj posebnega je tudi sekta, ki nosi naslov „zveličavna armada“. Vsi ti so seveda razdeljeni na manjše skupine.

Adventisti, katerih je po nekaterih podatkih 1 milijon, se dele na 5 skupin. Največ jih je v USA. Ime imajo odtod, ker še vedno pričakujejo bližnjega prihoda (adventus) Jezusa Kristusa. Med temi ločinami je najpomembnejša sekta „adventistov sedmega dne“. Bavi se zlasti s skrivnim razodetjem, ki ga po svoje tolmači.

Početnik mormonov je Joe Smith, ki je umrl nasilne smrti l. 1844. Ime imajo po „sveti knjigi“ mormon, ki jo je Joe Smith izdal l. 1830. V knjigi je po avtorjevi izjavi podano „razodetje“, ki ga je avtor prejel v viziji. Njihov nauk je mešanica krščanskih in poganskih elementov. Ta sekta spada med najslabše krščanske verske ločine. Pokazal pa so mormoni precej smisla za socialno življenje. Vseh je 1,300.000; največ jih je v Severni Ameriki. Razdeljeni pa so na 8 skupin.

Ustavimo se še pri „zveličavni armadi“. Njen ustanovitelj je William Booth s svojo ženo Katarino Mumford, ki je umrl leta 1912. Zveličavna armada je vojaško organizirana verska sekta, ki se hoče boriti proti zlu. Močno gojijo karitativno delo. Vseh je okrog pol milijona.

Protestantizem v Argentini

Koliko je vseh protestantskih sekt v Argentini in koliko je njihovih članov, je težko reči. Najnovejša statistika jih navaja 434.000. Večjih sekt je baje 18. Lokalov, kjer se vrše razni obredi, pa je po podatkih 2.150.

PROTESTANTIZEM PO SVETU (v milijonih)

Luteranci	80
Reformirana cerkev	15
Anglikanci	40
Baptisti	22
Metodisti	17
Episkopalna cerkev	10
Adventisti	1
Zveličavna armada	0.5

Če odmislimo nemško evangelijsko cerkev s 70.000, ki deluje le med Nemci ter anglikansko cerkev, ki skrbi za angleške izseljence, potem si slede važnejše sekte nekako v tem-le redu: adventisti (90.000), baptisti (31.500), pentekostali (25.000), nova apostolska cerkev (25 tisoč), metodisti (23.000), luteranci (21 tisoč), kongregacionalisti (17.500), bratje (15.000), zveličavna armada (8.000), valdenzi (7.200), menoniti (4.300), nazareni (3.300), „reformirana cerkev“ (tri tisoč). Presbiterianci in učencev je po dva tisoč. Pričevalcev ter mormonov pa nekaj manj.

Bolj ali manj slični tem sektam tudi argentinska iznajdba „religión cristiana argentina“, ki šteje že 45.000 članov.

Protestantski nauk

Nauka številnih protestantskih sekt ni mogoče enotno opredeliti. Od prave Kristusove Cerkve se razlikujejo v tem, da zametavajo papežovo prvenstvo, večkrat tudi hierarhično ustrojstvo cerkve sploh, dalje nekatere tudi vidno cerkev. Na mesto cerkvenega učiteljstva postavljajo svobodno razlaganje sv. pisma. Taje izročilo, kot vir božjega razodetja, taje sv. mašo. Priznavajo na splošno le dva zakramenta: krst in obhajilo. A to obhajilo je le obhajanje spomina zadnje večerje in ne zauživanje Telesa in Krvi Jezusa Kristusa. Sicer pa če ni duhovništva, ne more biti tudi sv. Rešnjega Telesa. Odklanjajo pravi nauk o vicah, češčenju svetnikov, odpustkih. Uče, da je izvirni greh človeku tako pokvaril voljo, da je zmožen le grešiti. Jezusovo zasluženo človeku grehe le „pokrije“, zato na znotraj ostane grešnik, ki ni zmožen opravljati dobrih del; zveliča se le po veri v Odrešenika.

Naš odnos do protestantskih sekt

Ker živimo v deželah, v katerih mgoli vrsta protestantskih sekt, zato si moramo biti na jasnem, kakšen mora biti

odnos katoličanov do drugih sekt. Pri tem se omejimo le na vprašnje, ali se kot katoličani lahko udeležujemo protestantskega bogoslužja? Odgovor na to vprašanje je ta-le:

Vskega opravila protestantskih sekt se je mogoče udeležiti na dva načina: 1. ali samo po zunanje, zgolj pasivno, samo kot gledalec, ali 2. tudi po notranje, aktivno, tako da se z voljo udeležuješ opravila in hočeš pri njem sodelovati. Med obema načinoma je velika razlika. Cerkev, skrbna mati naših duš, pod smrtnim grehom v vseh okoliščinah prepoveduje katoličanom, da bi se udeleževali protestantskih obredov po notranje, z voljo pri njih sodelovati. To bi namreč pomenilo, da so vse vere enako dobre, enako resnične.

Strogo je torej zabranjeno, da bi katoličani sodelovali pri nekatoliških bogoslužnih obredih: prejemali zakramente in zakramentale, sodelovali s petjem, molitvijo, igranjem. Pod najtežjo cerkveno kaznijo izobčenja je prepovedano, da bi dali otroka krstiti nekatoliškemu duhovniku (kan. 2319). Ker je zakon zakrament, zato sv. Cerkev prepoveduje svojim vernikom sklepati zakonsko zvezo z drugoverci. Zakon med katoličanom in nekatoličanom (protestantom) prepoveduje

SEKTE V ARGENTINI

Adventisti	90.000
Evangeljska c.	70.000
Baptisti	31.500
Pentekostali	25.000
Apostolska c.	25.000
Metodisti	23.000
Luteranci	21.000
Kongregacionalisti	17.500
Zveličavna armada	8.000
Valdenzi	7.200
Menoniti	4.300
Nazareni	3.300

oviralni zakonski zadržek mešane veroizpovedi (kan. 1060). Spregled od tega zadržka da Cerkev le pod določenimi pogoji in sicer zato, da brani pred hujšo nesrečo. Prav tako katoličan ne more biti ne sam ne po zastopniku za botra pri nekatoliškem krstu. Nadalje, kar je zelo prav, da vemo, ni dovoljeno, da bi katoliške otroke vzgajali v nekatoliških zavodih. Če bi dali starši svoje otroke namerno vzgajati v protestantske šole, bi zapadli kazni cerkvenega izobčenja.

Po notranje, z voljo prisostvovati in sodelovati pri nekatoliških obredih je torej vedno zabranjeno.

Kako pa je, če se katoličan udeleži le po zunanje, samo kot gledalec verskega obreda tuje vere? Tudi taka udeležba je na splošno prepovedana. Prepovedana je zato, ker je s tako udeležbo združena nevarnost verskega odpada in ker je verjetno drugim v pohujšanje. A ker taka zunanja ni zla sama v sebi, more biti pod

nekaterimi pogoji dovoljena. Dovoliti se sme tem preje: čim važnejši so razlogi za to; čim manjša je nevarnost za vero onega, za čigar udeležbo gre; čim manjša je nevarnost, da bi se kdo zaradi te udeležbe pohujševal.

☆

Katoličani — slovenski izseljenci po širnem svetu — moramo biti na svojo vero in svojo Cerkev ponosni. Živo moramo biti prepričani, da je katoliška vera tista, ki jo je učil učlovečeni Sin božji, Jezus Kristus. Nikdar nam ne sme zbledeti velika resnica, da je samo katoliška Cerkev redna pot do zveličanja.

Res je, da katoličani spoštujemo in ljubimo vse ljudi, ker je tako ukazal Bog, Stvarnik in Odrešenik vsega človeškega rodu. Toda njihovih zmot, njihovih zmotnega prepričanja ne moremo spoštovati, ker je resnica samo ena. Ta pa je v polnosti le v katoliški Cerkvi.

DR. ALOJZIJ STARC

Slovenija je vsa posuta s prijaznimi cerkvicami. Res je, da niso mor- da tako bogato opremljeni kot protestantski templji, ki jih po šir- nem svetu srečujemo, a so polne življenja. V njih gori večna lučka, ki razodeva navzočnost Jezusa Kristusa

Ali cerkev res skrbi samo za bogatine?

Ta očitek je med mnogimi, ki jih vsak dan slišimo in se vedno in še vedno ponavljajo, najbolj neumen in lažnjiv.

Kdor zgodovino kaj pozna, ve, da je Cerkev vedno skrbela za revne in uboge. S ponosom in velikim zadoščenjem lahko trdimo, da je bila Cerkev sploh prva, ki se je z vso močjo lotila ubožnega in sploh socialnega skrbstva.

Že v prvi, jeruzalemski, krščanski občini so tisti, ki so vero sprejeli, prodajali posestva in premoženje, izkupiček pa razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval, tako da ni bilo reveža med njimi. Tudi krščanske občine v Grčiji in Mali Aziji so veliko darovale za jeruzalemske kristjane. Red diakonov so apostoli ustanovili zato, da bi oskrbovali uboge. To ni bil noben komunizem, kvečjemu „komunizem ljubezni“. Globoko pojmovanje Jezusovega naročila o ljubezni do bližnjega, njegov nauk o bogastvu, samoodpovedi in ponižnosti, njegov zgled, zlasti pa milost božja: vse to je nagibalo vernike, da so izvrševali junška dela ljubezni do bližnjega, da ubogega ni bilo med njimi.

V srednjem veku je krščanska dobrodelnost zaradi splošne verske vneme dosegla svoj višek. Marsikdo ne ve ali noče vedeti, da je prve bolnišnice, zavetišča, hiralnice zgradila Cerkev. Cerkev je bila tedaj bogata, je pa od svojega bogastva tudi darežljivo dajala. Saj so nekateri

veliki samostani dnevno nasičevali na tisoče ubogih (samostan v Clunyju n. pr. deset tisoč).

Srednji vek je doba sv. Frančiška Asiškega. Koliko so njegovi bratje, frančiškani, in zlasti njegov tretji red dobrega naredili najsiromašnejšim slojem, ni mogoče dovolj poudariti.

Iz te dobe imajo romanski narodi besede za bolnišnice, ki jih imenujejo naravnost n. pr. Francozi „Hotels-Dieu“ ali pa „Maisons-Dieu“. Iz te dobe se dvigajo v snežnih alpskih višavah zavetišča sv. Bernarda in sv. Gotharda, ki jih še danes tudi največji sovražniki Cerkve občudujejo.

V moderni dobi Cerkev dobrodelnosti ni opustila, marveč še pomnožila. Omenimo samo sv. Vincencija Pavelskega, ki je za vse, ki so živeli v bedi, našel uteho.

In iz najnovejše dobe pa vsi dobro poznamo Ozanama in njegove Vincencijeve konference, Elizabetine konference in druge moderne socialne ustanove in dobrodelna društva.

Da bi pomagale revnim in bolnim, je bilo ustanovljenih v zadnjih desetletjih nad deset novih redovnih družb, moških in ženskih.

Res je pa, da so nekatere države Cerkvi vzele in prepovedale vse karitativno delo.

Kdor torej očita Cerkvi, da skrbi samo za bogatine, je bedak in lažnik.

Kdor se pusti voditi Svetemu Duhu, ta pravilno misli. Zato je veliko neštudiranih, ki več vedo kakor učenjaki.

V duši, ki je z Bogom združena, vlada večna pomlad.

O, kako dobro lahko človek vidi, če mu Sveti Duh oči odpre!

Molitev je kakor dehteča rosa!

Bog ne gleda na dolge in lepe molitve, temveč na tiste, ki prihajajo iz globine srca... Nič ni lažjega kot k Bogu moliti, in ničesar bolj tolažljivega.

Kako se nam vendar mudi, da opravimo svoje molitve! Opravljamo jih medtem, ko hitimo z delom in skrbimo za gospodarstvo: brez vsake zbranosti.

4 VPRAŠANJA IN

Ce je v emigraciji čisto težko govoriti o narodni zavednosti, velja to zlasti za mlajši rod, ki ga na domovino veže le bolj krvna pripadnost in posredno poznanje svojega naroda, medtem ko se že čuti počasno vraščanje v novo skupnost naroda, ki ga je v svojo sredo sprejel. Vendar bi bilo zanimivo ogledati si, kakšen je odnos mladega človeka do naroda, iz katerega izhaja, brez ozira na dolžnosti, ki jih še ima do svoje nove domovine.

TU SO VPRAŠANJA:

1. Ali rad slovensko poješ?
2. Sodeluješ v kakšni mladinski organizaciji?
3. Ti je težko napisati slovensko pismo?
4. Poznaš zgodovino svojega naroda?

NEKAJ NAČELNIH ODGOVOROV:

Fant, tekstilni delavec, 26 let:

1. Slovenske pesmi mi zvane žalostno.
2. Sem član, a ne delam v nobeni organizaciji.
3. Sploh ne pišem nikomur, ne špansko, ne slovensko.
4. Ne.

Dekle, delavka, 22 let:

1. Rada, pa le malo pesmi znam. V družbi, kamor zahajam, se malo poje, doma pa me niso učili.
2. Delam, pa imam malo časa.
3. Mislim, da ne. Če pišem pravilno, ne vem, ker mi nihče ne popravi

4. Imam nekaj pojma še iz slovenske šole,

Srednješolec, 16 let:

1. Slovenska pesem me razvedri. Poleg naših pesmi so mi vseč argentinske narodne, one s severa (Cattamarca).
2. Zanimam se le bolj za šport.
3. Moja mama me je učila slovensko poleg španskega šolskega pouka, zato nimam prevelikih težav.
4. Hotel sem se zanimati, pa je malo knjig na razpolago.

Uradnica, 19 let:

1. Da.
2. Malo. Moram doma pomagati v gospodinjstvu.
3. Doma jih je bolj skrbelo, da bom znala dobro špansko in me slovenščine posebej niso učili. Zato prav težko pišem slovensko.
4. Skoraj nisem mislila na to.

Obrtniški vajenec, 16 let:

1. Nimam posluha.
2. Sem poskusil, pa sem se naveličal.
3. Nekaj sem se naučil v slovenski šoli, doma pa mi niso pomagali in mi zato bolj težko gre.
4. Poznam samo argentinsko zgodovino, slovenske skoraj nič.

POVZETEK:

1. Slovensko petje se med nami preveč zanemarja. V Sev. Ameriki goje slovensko pesem še oni, ki že jezika več ne

N 5 ODGOVOROV

obvladajo. V Argentini utegne govorica preživeti pesem. Čudno, saj tu nismo našli nadomestila.

2. Ne čutijo vsi, da sami ne zmorejo nalog. Naše organizacije so gotovo nepopolne, vendar pa opravljajo velike naloge, ki jih utegne mladi človek spoznati šele, ko stopi v samostojno življenje. Določeno (ne članstvo!) v organizaciji mladega človeka oblikuje in ga usposablja za življenje. Ne gre za pasivno sprejemanje, za tisto, kar od organizacije „pričakujemo“. Mladi človek je sam del organizacije. Prejel bo, kar bo znal dati.

3. Problem pisma je problem slovenskega pisanja sploh. Po večini se zavedamo, kaj pomeni jezik obvladati. Ni dovolj znati toliko, da te ne „prodajo“.

Tudi ni dovolj v družini govoriti slovensko. Treba je brati in pravilno pisati.

4. Četrto vprašanje je že precej zahtevno. Tu ni ravno lahko prikopati se vsaj do površnega poznanja slovenske preteklosti, ker smo predaleč od doma. Vendar zanimanje zanjo izraža zavest pripadnosti k narodu, iz katerega smo izšli.

ZAKLJUČEK:

Prav gotovo pozitiven odgovor na vsa štiri vprašanja ni zadosten dokaz, da je narodna zavednost nekoga na višini. Vendar nam odgovori vsaj nakažejo, ali mladi človek zna najti (oz. če ga sploh išče) pravičen odnos do svoje domovine in svojega naroda, medtem ko se počasi vključuje v življenje nove domovine.

J. P.

7 NEPOSTNIH POSTAV - odgovori

1. Dobri so prvi trije: zmernost, varčnost, pokorščina.
2. Slaba je skopost.
3. Dobri ali slabi so trije: sila, dieta, skrb za vitkost.
4. Ti postanejo dobri, kadarkoli ne namen ne okoliščine niso slabe. Ni dober namen, če se postim zato, da ohranim linijo iz nečimrnosti. Dobro je hoteti ostati zmerne teže, da se bolj počutim, sem bolj gibčen in podobno. Če sem na primer v stiski, seveda nisem lačen iz kreposti. A ta nujni „post“ lahko postane dober, kadar ga vdano sprejemem.
5. Dobri „posti“ postanejo pravi post, kadar jih držim iz nadnaravnih razlogov: pokorščina Cerkev, sredstvo za lastno posvečenje, zaradi Boga. Sveti Avguštin pravi: „Devic ne hvalimo zato, ker so device, marveč zato, ker so Bogu posvečene.“ Prav tako velja za post: Post ima nadnaravno veljavo samo tedaj, kadar se postimo končno zaradi Boga.
6. In čemu pravi post?

I.

ZDRAVJE

Dejali smo, da je takih postov, ki niso post nedvomno mnogo. Čemu sem jih tu nekaj zapisal? Zato, da bi pokazal, kako nam post ni nekaj tujega. Gre za prav vsakdanjo stvar, samo da je ne imenujemo zmerom s pravim imenom. Tega hranimo navadno samo za pravi post.

Kaj pa je post drugega kakor neko pritriganje v nečem? V marsičem, čeprav redno govorimo o postu le pri hrani. Pa ni tako: koliko naših mož v postu spravi pipe ali tobačnice!

Neko pritriganje v hrani, naj bo že prisilno ali radovoljno, je tudi nekaj nujnega.

Ne bomo navajali primerov, saj vemo, da nobena stvar in nobena reč, ki ji človek da zagona — n. pr. motor — ne sprejme več, kakor porabi. Človek pač. A tedaj se hitro izrabí: ni danes zastoj največ smrtnih primerov zaradi preobilne, pretežke hrane, medtem ko je tistih 7 do 9 tisoč vsakdanjih smrti zaradi nezadostne hrane pri zadnjih odstotkih vzrokov za smrt.

II.

VOLJA

Če nimam nič dati v usta, se je lahko premagati in reči: tegale umišljenega zrezka pa ne bom! Ali pa je res tako lahko tudi v notranjosti govoriti: če bi zdajle imel kos kruha, bi ga kljub silni lakoti ne jedel?

To bi ne bilo le težko, celo nes pametno, če bi ne imel za tako ravnanje zadostnih razlogov.

Ko pa jed imam in sem lačen, reči: „malo, še počakam“ ali „počasi bom jedel“ al „nalašč si bom kaj pritrgal“ — mar ni to težko?

Saj se je še polnemu želodcu težko

odpovedati vedno novim dobrotam, ki jih postavljajo na mizo pred „lačne“ oči.

Čudno, tedaj vlada v človeku nerazumljiva (nes)pamet! Otrok se n. pr. ustraši palice in ne sili več. Gospodična, ki jo skrbi vitkost, hitro položi žlico. Kdor ima dieto, se že tolaži: zaradi enkrat me še ne bo konec. Če pa se hočete pritrgati zato, da se premagate in ostane vse vsaj zmerni — tedaj je post najtežji.

Kaže, kot da bi odločal nagib. A zanimivo: čim manj je popoln — strah, linija —, tem močnejši naj bi bil?

Vse to je samo znamenje, kako čudno res včasih gledamo na post. Ali pa, če je že gledanje pravilno, kako šibka je naša volja.

Gon po jedi je najmočnejši izmed vseh, saj gre za ohranjanje lastnega življenja. Kako lahko je pretiravati! Treba je močne volje, da človek ostaja v mejah zmernosti.

Zato je pa tudi res: če ste zmožni, da se zaradi kreposti postite, boste sposobni tudi za druge odpovedi.

Post je vaja za močno voljo. Zaradi tega je nujen že za izpolnjevanje v naravnih človeških lastnostih.

III.

HOJA ZA KRISTUSOM

Koliko bolj se kaže ta potreba v nadnaravnem, duhovnem življenju — zlasti po izvirnem grehu.

Tu pač velja Kempčanov: „Toliko boš napredoval, kolikor boš sam sebi silo delal.“

Tudi Kristus je dejal: „Nebeško kraljestvo silo trpi in le silni ga otemajo.“

Tisti Kristusov rek: „Kdor hoče biti moj učenec... naj vzame vsak dan svoj križ in svoje rame in hodi za menoj,“ sodi tudi sem.

Včasih čakamo morda leta in leta, da bi nam Kristus poslal kak križ, pra ve-

likega kakršen v svoji domišljavosti mislimo, da je pravi za nas. A Kristus pravi „vzemi vsak dan svoj križ“: majhno, da, malenkostno izpolnjevanje drobnih in drobčenih dolžnosti z njihovimi odpovedmi.

Ena med njimi, toliko bolj vredna, ker radovoljna, more biti post. Tisto navidezno nepomembno, nevidno, a vendarle redno, zavestno pritrjevanje v jedi: da ne jem kar naprej; da ne jem le najboljše; da ne jem le, kar mi prija; da ne jem preveč: da ne jem prehlavno; da jem, kar je potrebno, kolikor je potrebno in ker je potrebno. Toda, da tako ravnam zaradi višjih nagibov: hoja za Kritusom. In če pri tem kaj prihranim, naj bo za dobre namene (reveži, da se obvarujemo tudi le videza kake napačne usmerjenosti.

Tako post res postane celo vidno korišten.

V karmeličanskih jedilnicah imajo zapisano: Ad mensam sicuti ad crucem — Ad crucem secuti ad mensam! K mizi kot na križ — Na križ kot k mizi!

Morda malo prehudo? Na splošno, da. Na križ je tudi Kristusa stalo iti, čeprav je šel rade volje. Užitek pri jedi ni nekaj slabega, saj ga je Bog dal, zato da bi rajši jedli in ne pozabili na prvo naravno dolžnost o ohranjanju življenja n zdravja. Le sprevržemo ta užitek tako radi...

Ko bi ga znali vedno uravnavati z zmernostjo, bi post ne bil potreben. Tako pa je nujen.

Nujen, da ne grešim s požrešnostjo.

Nujen, da si okrepimo voljo.

Nujen, da se vadimo v odpovedi, brez katere ni napredka v duhovnem življenju.

V posebnih dneh pa more biti post tudi zadoščenje za tolikere prestopke svojih pravic z zlorabo božjih in tako naš malenkosten doprinos h Kristusovemu trpljenju za njegovo telo, ki je Cerkev.

Tak bodi štiridesetdanski post, ki ga pričenjamo.

JOŽE RANT

Maša je pravkar končana. Argentinski verniki se vračajo domov. Pa se srečata dve znanki.

„Kam pa greš?“ pravi prva.

„Domov!“ odgovori druga.

„In ti?“

„K maši!“

„Saj ni nobene več!“

„Ni važno! Glavno, da je še cerkev odprta. Jaz bom že sama z Bogom vse uredila!“

vse sem mu povedala

Navajam primer iz življenja žene, kjer je vse kazalo, da je zakon srečen:

„Gospa, kako vam gre?“

„Hvala, kar dobro!“

„Se z možem razumeta?“

„Da!“

„Se nista še nikoli sporekla?“

Tedaj se žena razgovori in prične pripovedovati:

„Enkrat sva se že. Pa še za tisto mi je zelo žal. Po tistem ni med nama več tako lepo. Veste, zvečer ga ni bilo takoj domov, kakor sem pričakovala, pa me je jezilo. Bil je na veselici, saj mu jo privoščim. Mene ni vzel s seboj, menda tudi sam ni imel namena ostati, a družba ga je zadržala. Danes vse to razumem, a takrat sem bila slabe volje. Ko se je vrnil, sem mu dala to čutiti. Bil je morda malo utrujen, morda tudi sam nekoliko slabe volje, zato ga je moja nejevolja spravila s tira. Beseda je dala besedo, se v tonu zvišala in na mah sva bila v prepiru. Pričela sva si drug drugemu očitati stvari, ki bi si jih prej nikoli ne bila. Ko mi je že vsega zmanjkalo, sem mu, da bi ga bolj pičila, rekla, da ima druge, čeprav sem vedela, da jih ni imel. Takrat je kar pobesnel. Stole je metal po hiši.“

Nato mučen molk, čez nekaj časa pa:

„Veste, zato pa — saj pravim, ženski jezik! Nikoli se tega nisem tako zavedala kakor sedaj. Ženski jezik lahko veliko gorja naredi povsod, največ pa v

zakonu. Šele čez teden dni je prišel k meni; a še takrat ne bi, ako mu ne bi bila dala polagoma čutiti, da se zavedam svoje krivde.“

Ali ni bil vajin zakon pred tem prepirom lepši? Ali vam ni žal nepremišljenih besed, ki so zasekale rane?“

„Je, pa še kako!“

To je en primer, pa je veliko takih in podobnih, ko ostrina ženskega jezika vrže moža iz lepega družinskega kroga na tako trda tla, da si le težko kdaj opomore in se z veseljem vrne vanj.

Zakon je res kakor bronast zvon: samo tako dolgo ima prejeten glas, dokler ne počí. Ko pa dobi razpoko, ga zaman zalivate in popravljate; lahko jo celo za oči na zunaj popolnoma odpravite, a prejšnjega lepega in donečega glasu ne bo nikoli več.

To velja tudi za vsako prijateljstvo. Lepo in neokrnjeno je samo, dokler ni mučnih sporov.

Spori niso isto kot nesporazumi. Nesporazumi povzročijo samo nenamerno in nepričakovano žalost in bolečino, a prijateljstvo navadno še poglobijo, ker odstranijo nejasnosti in pripeljejo do še gljoljega medsebojnega spoznanja.

Nekaj čisto drugega pa šo prepíri in spóri. Prijateljstvo, zlasti pa tisto, ki naj ga druží med možem in ženo ljubezen,

GOSPA, ali...

...ste hudi, če ni moža ob uri domov?
...ste ljubosumni, če Vas ne vzame vedno s seboj?

...pokažete možu svojo jezo z molkom?
...mu očitata neosnovane stvari?
ali pa

...vas skrbi, če se mu ni kaj pripetilo?
...ga razumete, da hoče biti včasih tudi sam s svojo družbo?

...mu odkrito poveste, kaj Vas teži?
...znate v molku potrpeti kako njegovo nepozornost?

je tako dragoceno, da je vredno veliko potrpeti in zamolčati, preden ga z eno samo besedo razbijemo. Ne razumem ljudi, ki zmečejo drug drugemu v obraz ploho psovka, potem pa mislijo, da se bo vse kar tako meni nič tebi nič pozabilo. Morda požrtvovalna in potrpežljiva žena res vse pogoltne, toda na dušo ji leže kakor slana in ji zamori toplino ljubezni.

Isto velja za moža, če mu žena „pove vse“, kar ima ne le na srcu, temveč tudi na jeziku, in če z izrazi, ki žalijo in ranijo, ne skopari.

Intimni odnosi med možem in ženo — smo rekli — so zadnji steber, ki je na njem v zakonu vse sezidano. Toda zelo narobe je, ako bi kdo mislil, da sme zato vse druge stebre podreti in se na zadnjega zanašati. Tak ne pomisli, da se ob lahkomišelnem podiranju utegne kak steber podreti tudi na tega in ga omajati ali vsaj okrhati ter tako vzeti in porušiti njegovo prejšnjo lepoto in privlačnost.

Čim lepši so odnosi, tem večja je občutljivost; čim bolj so na dnu srca drug z drugim povezani, tem bolj se podpirajo, a v slabem primeru se utegnejo prav tako tudi — podirati.

„Zarobljenost je rak, ki usmrti ljubezen,“ pravi Carneggie v svoji knjigi „Kako si pridobiš prijateljev“. To pa še posebej velja za zakonsko življenje.

Nekatere žene imajo navado, da moža kar naprej „oštevajo“, kadar sta sama, še bolj pa vpricho drugih.

„Glej, Andrej, kakšen si.“ „Ah, moj mož je res tako neroden, saj pravim, tvoj je povsem drugačen.“

Sosedov je mogoče ravno tak, a sosed ga le pohvali: „Moj Janez je pa kar spreten; vse mu uspe, kar prime v roke.“

No, vidiš, Andrej, Janez je tako spreten, ti si pa tako neroden; zanič si.“

Tako je ta ljubi mož vedno „zanič“, zanič za ženo, za otroke, za sosedo, skratka, ni za nobeno rabo. Ni čudno,

Sveta Družina, zgled naših družin

da nima nobenega veselje več. Žena godrnja in gode za njim, kamor stopi, kamor gre, kar naredi; vse ji je narobe, nikoli ni nič prav. Take žene se pač ne zavedajo, da z vednim godrnjanjem podijo moža iz družine, ne vedo, da pomeni godrnjanje prav hitro pot do nesreče v zakonu.

Žena, ki se pohvali, da je možu vse povedala, s tem odkrije, da ni prav nič vzgojena in olikana in da se tudi ne zaveda, da je s tem izdala svojo žensko govorico in pred možem zaigrala vse.

Nasprotno pa tudi mož, ki ne pozna prave ženske govorice, ne bo znal ženi nikoli prav ustreči.

DRAT

(Nekaj vtisov iz obiska po slovenski zemlji)

NEVESTO PELJEJO

Naslednji dan naju je čakala častna naloga, da delava družbo materi ob sprejemu neveste.

Na vse načine se je pripravila mati, kako naj bi se razvijal obred dramatično in morda tudi komično. Pa je vse dramatično in komično ostalo ob robu in se spremenilo v ganljiv sprejem nove gospodinje.

Ko so svatje prišli, — navadno skušajo najti neopazno vhod v hišo in je s tem seveda „trdnjava“ že osvojena. A tu se jim to ni obneslo.

Treba je bilo trkati na vrata.

„Kdo ste?“ vpraša gospodinja znotraj.

„Poštene ljudje,“ je bil odgovor.

„Kaj iščete?“ je poizvedovala mati.

„Božjega blagoslova,“ je odgovorila nevesta.

„In kaj prinašate?“

„Božji mir in novo gospodinjo reški hiši.“

„Če je pa tako, pa vstopite!“ tako je mati odgovorila, odprla vrata, pokropila nevesto z blagoslovljeno vodo in jo objela ter peljala notri.

Tedaj so seveda že zaigrali godci.

Preje pa so vekale kokoši, da se je sedaj vsa zbrana družba razveselila ob polni mizi dobrot.

Šele pozno popoldne smo se poslovili ob spominu na ohcet, ko se je pred 36 leti možila ženinaova mati, moja sestra Antonija, sedanja „stara Rešca“. Bilo je ravno po moji maturi.

„Na, tu imaš Janez,“ je rekla, „sedaj

sem pa „stara“. Mož je v večnosti, dva sina tudi. Minka v Argentini. Štefka v Avstraliji, Milena v Londonu. Ivan duhovnik.“

„To je življenje! V nebeški knjigi je pa vse napisano, koliko težkega si preživela, koliko zaslug si nabrala. Sedaj imaš vse že pri kruhu. Dobrega pa še vedno lahko narediš!“ tako sva modrovala ob stisku roke v slovo.

LOVRENCOVA NEDELJA

Zadnje poglavje mojega obiska domu se je bližalo. Lovrencova nedelja je petkovski „bob“. Zakaj je Lovrencova, tega nisem doznal. Imamo sv. Heronima in še sv. Vida in Marijo Lurško. Sv. Lovrenc je pa le v rovtarskem stranskem oltarju. Pa po tem se malo vpraša. Iz odavnine že je Lovrencova nedelja petkovsko žegnanje, pa amen.

Ob treh popoldne v soboto je zaživel v cerkvi. Dekleta z rožami in krancji, fantje pa v zvonik! Ena za drugo melodijo so potrkavali, da so mi kar solze silile v oči ob spominu na tolike lepe sobote, ki so že davno minile. Kar steklenico vina sem poiskal in pehar krofov in hrušk, pa sem pohitel še jaz tja gori k cerkvi. Ko je bilo „namazano“, je še boljše teklo...

Ko je udarila naslednje jutro ura tri, se je posvetila lučka v zvoniku in spet so zapeli zvonovi tisto prečudno pesem, ki sveto plava v dalje in boža srca in duše... Saj so to prav nebeške melodije. Čelo uro so drobili in se je že svitalo jutro, ko so zvonovi utihnili.

V Sloveniji ni dobiti nikakih podobice. Za take stvari ni papirja! Rad bi si pri-

nesel iz tujine kaj takega, toda to je tvegana stvar, kajti uvoz takega blaga je prepovedan. Pa sem vendar prinesel par stotin svetogorskih podobic.

Nabita je bila cerkva in še za eno je bilo ljudi zunaj. Od blizu in daleč so prihitali za lepo slovesnost, ki se je ta dan vršila na Petkovcu: žegnanje in lurska stoletnica.

Vsi smo bili ganjeni, dopoldne in pri popoldanski službi božji, ob misli na gorečnost sv. Hieronima, plemenito srčnost mučenca sv. Lovrenca in pod Marijinim varstvom, ki nas vodi skozi zmotnjave tega življenja proti pristanu večne sreče. Svetogorske podobice so pa ostale vsem za spomin na ta nepozabni dan, 10. avgusta, na Petkovcu.

Seveda je bila velika družba tudi pri mizi v Rupih. Bilo je moje slovo. Bližnja in daljna žlahta se je zbrala v štirih kolenih od strica Jakoba in tete Neže, pa vse do mojih pranečakov.

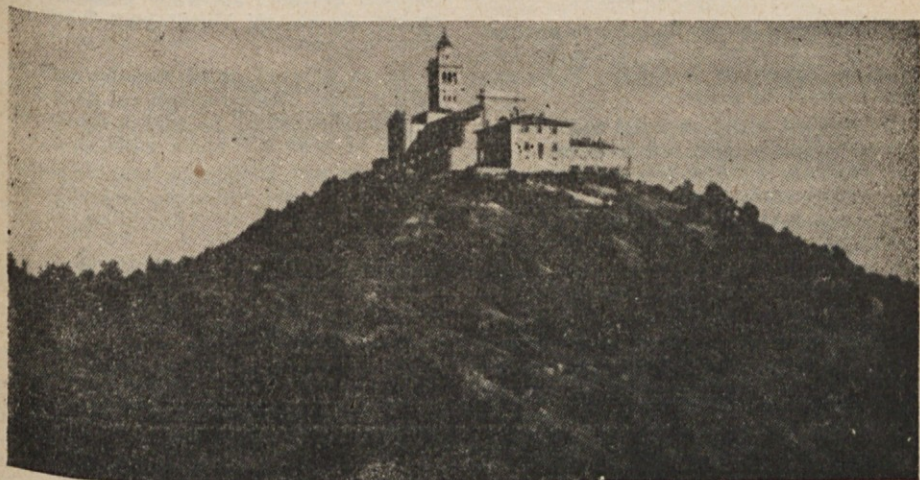
K popoldanski službi božji, ki je bila farna lurska stoletnica, je prišlo še več drugih duhovnikov in tudi dekan iz Vrh-nike č. g. Janez Pečnik. Kar pet duhov-nikov nas je pelo Marijine litanije in bili potem tudi navzoči pri mizi v Rupih, pri bobih in pri hruškah pod drevesom, bile

so namreč ravno dozorele, kot je od nek-daj navada. Tudi hruške se je morajo držati! Zrele morajo biti za petkovski „bob“.

POSLEDNJIČ V LJUBLJANI

Naslednje jutro sem še poslednjič sko-čil v Ljubljano, da se poslovim, morda za vselej. Zvedel sem novice, ki so me zbolele v dno duše. Nov val protiverske gonje proti mlajšim duhovnikom, ki so pokazali posebno živahno delavnost v skrbi za vzgojo otrok. Očitali so jim sklep in menda celo „slovesno obljubo“, da ne bodo pristopili k „Cirilovcem“, to je v društvo duhovnikov, ki so popustili „novi stvarnosti“ in se vpisali v „duhovsko za-drugo“, katera nudi duhovnikom članom razne ugodnosti. Več mlajših duhovnikov je imelo sitnosti zaradi tega in nekateri so bili zaprti.

Stopil sem tudi na „Izseljensko ma-tico“, kjer sem jim priporočil, naj nikar ne obujajo spominov na boleče točke, ka-tere ranijo večino naroda v dno duše; ne-kateri posamezniki, posebno zaslužni za „novo stvarnost“ pa se hvalijo s stvarmi, ki bodo v zgodovini ostali zapisani kot zločini. „Če hočete, da se doseže sprav-ljivo ozračje, pustite v pozabi stvari, za-radi katerih krvave mnoga srca.“

S Svete gore (682 m) deli vernemu ljudstvu božji blagoslov nebeška Mati

Priznali so mi, da imam prav, toda gospodje zgoraj so drugih misli...

Obiskal sem tudi profesorja dr. Izidorja Cankarja. Že ob prvem obisku, pred dvema meseci sem ga našel bolnega, a sedaj je bilo njegovo stanje vidno slabše.

„Gospod profesor, bo treba misliti na poslednje stvari,“ tako sem ga opozoril kot duhovnik in prijatelj iz argentinskih nekdanjih dni, ko je bil on tu jugoslovanski poslanik.

Presunila ga je moja beseda; ostro me je pogledal, solza se je posvetila v očeh, potem je pa rekel: „Mislim, gospod Janez! Verjemite mi, veliko mislim! Hvala vam za to besedo!“

Mesec pozneje je spravljen z Bogom zaspal v Gospodu. Bil je namreč duhovnik, ki je slekel duhovsko suknjo, a do duhovskega stanu in do svete Cerkve je ohranil globoko spoštovanje in je pač s tem zaslužil milost sprave z Bogom.

Še stricu Jakobu sem rekel zbogom. Solze je imel v očeh 75-letni starček in menil: Janez še enkrat „Zbogom! Pa piši kaj! Na tem svetu težko, da bi se še kdaj videla...“ Stric Jakob je moj birmanski boter.

SLOVO OD DOMA

13. avgusta, sreda. Zadnjič se je zbrala soseska k sveti maši. Polna je bila cerkvice. Zapeli so in molili. Večinoma nove pesmice in molitve.

Že se čuti v tej cerkvici vpliv liturgičnega gibanja, pri katerem vse ljudstvo sodeluje z duhovnikom na oltarju kot dejavni soudeleženci.

Komaj sem zmagal solze, ko sem poslednjič spregovoril v slovo in izrazil vtis, ki me je najbolj prevzel ob obisku domače vasi.

Prej kdaj je bilo med ljudmi vsakovrstnih sporov in sporčkov, nevočljivosti in celo sovraštva. Danes tega v petkovski soseski ni. Tako lepe vzajemnosti kot je sedaj, nekoč ni bilo. Ko je bil moj brat Peter v zaporu, so sosedje sami prihiteli, da je bilo najprej pri nas vse obdelano, kot je povedala sestra Rezika, ki je v tistih časih nosila vse breme našega doma.

Držite skupaj! Pomagajte si med seboj. Ko se oglasi zvon, spomnite se, da je božji glas, ki vas kliče v nebesa, pa boste z vdanostjo sprejeli križe, z veseljem izpolnili dolžnost tudi tedaj, ko je težka; boste hiteli na pomoč sosedu in sovaščanu. Tako se bomo nekoč srečni našli v večni domovini, če nam na zemeljski morda ne bo več dano nobeno srečanje. Tako sem zaključil nagovor.

Podali smo si roke. Nekateri so še stopili z menoj v Rupo. A treba je bilo še v Rovte. Kako naglo se vse to napravi z motociklom, ki je bil seveda pri roki, da se poslovim še od župnika in cerkve sv. Mihaela, kjer sem pač največ milosti božje na zemlji prejel.

Prihital je dr. Šubic s svojim avtom iz Šempetra, da me popelje na mejo. Bilo je že pet popoldne, ko sva sedla po poslednjem stisku rok v avto.

„Janez, ne pozabi, da imaš še dom,“ je bila poslednja beseda sestre Rezičke.

Pridi, kadar moreš pustiti tvoje delo v Argentini. Zmeraj boš tukaj doma, kot si bil nekoč, je menil brat Peter. Sva kinja in nečakinja Tilči sta si brisali solze.

Če Bog da, čez deset let. Kadar bom postavil svetemu Jožefu v Lanusu novo cerkev. Še sta mi klicali mali Ivanka in Mimi v slovo.

Že je zabrnel avto! Grenko sem začutil v grlu. Molče so stali vsi pred hišo. Le pes „Medvedek“ je lajal in me kregal, da mi ni prav nič treba oditi.

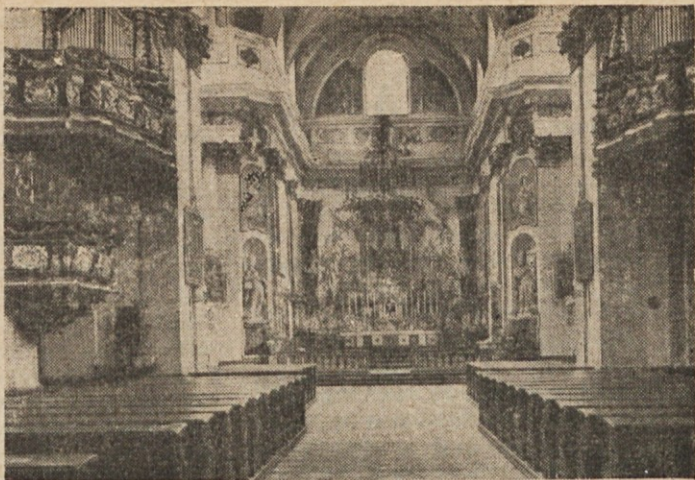
Pozna sva bila, zato sva ubrala po krajšji poti: čez Veharše, Godovič, Črni vrh in čez Goro na Ajdovščino. 50 km krajša pot.

Še sem željno pogledal iz Veharš nazaj proti domu. Bil je to poslednji pogled na „dolino prijetno, kjer ljubi je dom“.

Raz črnovrške gore sem še razbral, kje je petkovska cerkvice, potem smo se na spustili doli v vipavsko dolino.

Že se je večerilo, ko sem se poslovil od sorodnikov v Šempetru. Popeljal me je dr. Šubic na carinarnico, kjer sem opravil tik-tak, a že ob luči. Sedel sem vitaksi in ob devetih zvečer sem bil v župnišću v Podgori.

Notranjost stolnice v Ljubljani, kjer je bil leta 1929 posvečen v škofa dr. Gregorij Rožman

NA ZGODOVINSKIH TLEH

Po predvidenem načrtu sem imel še pet dni časa. Kaj vse sem nameraval še opraviti! Moram v Trst, rad bi na Svete Višarje! Rad bi obiskal oglejsko stolnico.

Naslednji dan popoldne me je sprejel gospod župnik Bernard v Gorico, da uredim razne opravke. Vse je šlo po sreči. Le denarja mi je zmanjkalo. Toda dali so mi na vero.

Ko se vrnem iz Gorice, najdem v podgorskem župnišču neznanega duhovnika, ki ga mi je predstavil g. župnik: kaplan iz Gradeža!

Skušal sem govoriti po italijassko. Razumeli smo se!

Saj mi ga je prav božja Previdnost poslala, da me potegne tja do Ogleja, kamor sem si želel, zato sem se mu takoj ponudil za družbo proti domu, da ga sprejme.. Imel je namreč svoj auto.

Imel je on sicer še razna stranska pota, pa tudi to mi je prav prišlo. Gospod je Furlan in ker poznam v Buenos Airesu tudi nekatere Furlane, je to potovanje z njim postalo kar zanimivo. Skozi Gradiško, Faro in druge vasi, nekoč slovenske, sedaj že potujčene, tja skozi bogato furlansko ravnino.

Iz dalje se je pokazal mogočni oglejski stolp, priča sive davnine.

Ker je vodila pot do Gradeža, sva zdrsnila kar skozi Oglej naprej. Iz Gradeža do Ogleja nazaj je pol ure autobusa.

Obe mesti, Gradež in Oglej, igrata izredno vlogo v slovenski narodni zgodovini, kajti od tam je večina slovenskih dežela sprejela krščansko vero.

Gradež je znan kot kopališko mesto in res kar mrgoli tujcev letoviščarjev. Pred vsem so to Nemci. Vseposvoda vidiš nemške napise.

Gradež je bil tudi sedež patriarha kot Oglej. Danes sta seveda obe mesti zgubili častitljive naslove, kajti gradeški patriarh je v Benetkah, oglejski patriarhat je pa razdeljen na furlanski del s sedežem v Vidmu in slovenski del s sedežem v Gorici. Seveda, pred stoletji že.

Obiskal sem znameniti stolnici v obeh mestih. Posebno značilna je oglejska ogromna bazilika, s čudovitimi mozaičnimi tlaki, ki pa so seveda popolnoma zveženi. Saj so bili dolga stoletja zasuti in nekatere šele sedaj odkrivajo.

V času največje moči se je Oglej ponašal s pol milijona prebivalcev. Mesto je porušil Atila in v nekdanji mogočnosti ni več vstalo iz razvalin.

(Sledi)

Admiral Jamamoto o sebi

Mladostne sanje

Rodil sem se dne 22. decembra 1877. Osnovno šolo sem obiskoval v Katazi, našem rodbinskem dvorcu, od Tokia dobro uro vožnje po železnici. Ko sem imel 13 let, sem mislil: „Moj oče ima veliko denarja, pa bi me mogel poslati na visoke šole v Tokio. Pozneje bom minister in general.“ Prepojen sem bil namreč z istim častihlepjem kot vsa mladina v začetku tzv. Meiji-dobe, ko je hrabrim pripadal svet.

Branijo mu v Tokio

To sem prišepnil očetu in ga zaprosil, da me čim prej pošlje v Tokio. Toda o tem ni bilo govora. Bil sem lahkomiseln razposajenec in sem marsikaj zagrešil na račun očetovega ugleda, večkrat ga celo zlorabljal. Pa tudi s svojimi tovariši nisem bil v dobrih odnosih; mnogo solza sem jim povzročil. Sosedom sem rad nagajal, dokler me niso enkrat dobro premikastili in me očetu naznanili. Namesto da bi šel v šolo, sem se klatil po gozdovih in grmovjih. Očetovi opomini so malo zalegli. Vse pesmi konec je bil da je oče vzel bambusovo palico in zopet uveljavil red. Vsekakor — nič čudnega — oče me je smatral za negodnega za študentovsko življenje v Tokiu. Tako je splahnelo lepo upanje na zeleni Tokio. A to tem bolj, ker je moj starejši brat, ki je bil že tam, kaj malo bil očetu v čast.

Prav v tem času — bilo je v začetku poletja je prišel v Katazo neki Evropejec iz Tokia. Hotel si je najeti kako hišo za poletni oddih. Ta gospod je bil ravnatelj neke srednje šole. Najel si je hišo in poleti je prišel zopet, a to pot z dvema nastimi drugimi Evropejci; vsi so bili enako oblečeni: črna obleka s črnimi kravatami. To so bili Maristični šolski bratje. Ob prvem srečanju jih je vprašal moj oče, s čim se prav za prav ukvarjajo. Oni so mu odgovorili: „Z vzgojo mladine. In to na strog način. Kogar sprejememo, ta se mora do pičice natančno držati dnevnega reda. Iz hiše sme samo ob določenem času in se mora točno vrniti. Tri dni v tednu se govori francoski, a tri dni angleški.“

Moj oče se je sila začudil. Prav posebno mu je ugajalo učenje tujih jezikov in stroga vzgoja.

Srečne počitnice

Zame so bile to srečne počitnice. Vsi učitelji so bili mladi, živahni in nad vse veseli. Skupaj smo šli na morje, plavalni ali se s čolnom vozili, lovili ribe po rekah, lezli po hribih, lovili metulje po rižnih poljih in si bili kot pravi tovariši. V septembru so se vrnili Maristi domov. Moj oče, ki je imel zaupanje vanje, me je vzel s seboj v Tokio in me izročil njim v vzgojo. Tako sem prišel na tedaj majhno, a danes veliko in znamenito srednjo šolo Gyosei, t. j. Jutranja zvezda.

V katoliški šoli

Študentje so bili tisti čas mnogo starejši, kot so danes. Bili so večji del iz družin, kjer je bilo močno razvito domoljubje, in iz družin, ki so bile radi močnih predsodkov povsem proti yaso-nauku (to je proti krščanstvu). A jaz sem bil ravno tak. In tako je prišlo do mnogih prepir

z mojimi profesorji, ki sem jih izzival. Toda sam nisem imel nobene verske izobrazbe, zato jim nisem mogel do živega. In tako se končno sploh niso več zmenili za moje izzivanje.

Prva misel za spreobrnitev

Pomalem se mi je odkrivala notrina njihovega življenja. Posebno smo zapazili, kako je vsakteri izmed njih pokoren svojemu predstojniku brez ozira na narodnost, starost in izobrazbo. In kako so ljubili nas bolj kot sebe; sami so držali stroga pravila; imeli so zaobljubo in jo strogo držali. Vse to more razjasniti le njihova vera. Ko sem se o vsem tem sam osebno prepričal, nisem mogel drugače, kot da sem sklenil — prestopiti v katoliško vero. Hotel sem zvesto služiti domovini in Bogu, da s tem zaslužim svojo srečo. Bog me je vodil, da sem prišel do te odločitve in da sem jo mogel uresničiti.

Očetova prepoved

Pa to se ni dalo tako enostavno izvesti. Oče je bil svetovalec pri nekem poznanem budistovskem templju. Doma smo imeli „Kamidana“ (šintoistični hišni oltar) in „butsudan“ (budistični oltar). Po prastari navadi se jima je vsako jutro izkazovala čast. Naravno je, da sem zato okleval očetu odkriti svoje namene. Končno sem se opogumil. Napisal sem mu pismo in ga prosil, da smem sprejemati nauk o katoliški veri. Ko je oče dobil to pismo, se je tako razhudil, da je takoj pridrvel v Tokio in planil z vso silo nadme, naj si take misli za vedno izbijem iz glave. „Yaso-nauk je nevaren državi, a ti si že vnaprej zaigraš svojo bodočnost in si razbiješ ladjico svojega življenja na teh rečeh...“ Ostal je pri tem, kar je rekel. In tako to pot nisem prodril s svojo željo. A zopet nisem imel moči, da izvršim svojo voljo proti očetu. Ta večer sem šel žalosten spat iz jokal sem vso noč... To je bilo v začetku leta 1893.

Oče dovoli

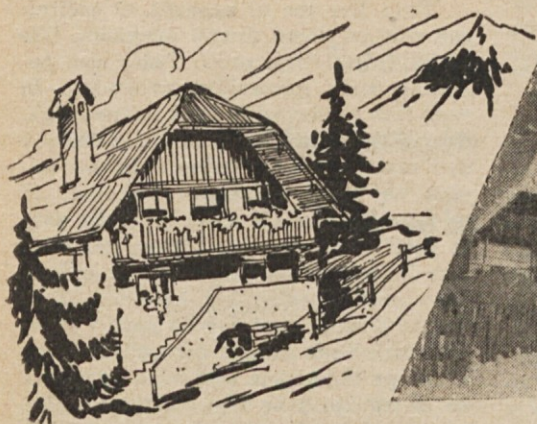
Toda Bog me ni zapustil. O počitnicah sem se doma drugič opogumil. Oče je bil najodločnejše proti. Tedaj sem poskušal malo govorniške umetnosti. In sveti Duh je razvozljal jezik nekrščenega. Govoril sem približno takole: „Iz dneva v dan rastem in sem vedno večji ter mislim na svojo bodočnost. Ne vem, ali ne bom kdaj in kje zašel na slaba pota in delal očetu sramoto. To pa zagotovo vem in sem trdno prepričan, da morem temu ubežati edino kot katoličan. Zato sem te prosil, da mi dovoliš pouk v katoliški veri. Tega mi nisi dopustil. Z druge strani pa ti je tvoja čast vse in nad vse. Če se znanprej ne bom dostojno vedel, odpade od mene vsaka odgovornost.“ Oče mi odgovori: „Dobro, naj bo, pustim ti, takoj lahko pišeš ravnatelju.“

Krst v božični noči

In tako je bilo. Takoj po počitnicah v septembru se je začel verski pouk. Še isto leto je bil na sam sveti večer pred polnočnico krst v kapeli srednje šole „Jutranja zvezda“. Bil sem prvi, ki je bil tam krščen, in prvi Japonec, ki ga je moj profesor krstil. Da bi se pri meni na zunaj kaj spremenilo, ni treba niti omenjati. Samo božja volja se je izvršila meni.

Bogat blagoslov

Od te polnoči je že minulo 40 let. Mnogo spomladnih neviht in jesenskih viharjev je šlo mimo. V mornarico sem stopil še prav mlad, sodeloval sem v treh bitkah in bil pri tem večkrat skoro čudežno rešen. Od vlade sem bil poslan s posebnim naročilom k sv. očetu — to se je zgodilo prvič v zgodovini Japonske — zaupano je bilo, da spremljam prestolonaslednika, današnjega cesarja, na poti v Evropo in — posebna sreča mojega življenja — dano mi je bilo, da preživim ostala leta v osebni bližini svojega cesarja.“

OD DOMA

VERSKI POLOŽAJ V SLOVENIJI OB KONCU LETA 1959

Katoliški glas je 12. novembra 1959 prinesel sledeče poročilo:

Po vsej Jugoslaviji obhajajo letos 40-letnico ustanovitve KPJ. To priložnost so uporabili, da so vsestransko razgibali delavnost Zveze komunistov. V bližnji republiki Sloveniji se to posebej pozna v raznih dejstvih, ki si jih bomo v nekaj številkah ogledali. Za danes ogledajmo si verski položaj.

POSPEŠEVANJE

CIRILMETODIJSKEGA DRUŠTVA

V odnosu do Cerkve in duhovščine je partija letos napela vse sile, da bi še bolj uveljavila CMD med duhovniki. Poleg slavnostnega kongresa CMD, ki je bil v Ljubljani v začetku meseca septembra, je ljudska oblast finančno podprla tudi izdajo zbornika „V nove zarje“. Ta zbornik obsega razne članke, predvsem spo-

mine komunističnih duhovnikov na njih delavnost pred drugo vojno, med komunistično revolucijo in po vojni. To so spomini pristnih marksistov v črnem talarju. — Ta zbornik pošiljajo sedaj vsem slovenskim duhovnikom na dom, članom ali nečlanom CMD, proti odškodnini tisoč dinarjev. Knjiga pa stane veliko več, ker je precej zajetna in tudi okusno opremljena ter na dobrem papirju. Pravijo, da v resnici stane knjiga v tiskarni dva tisoč dinarjev. Torej dodaja oblast iz svojega tisoč dinarjev pri vsakem izvodu.

POOSTRENI NASTOPI ZOPER DUHOVNIKE

V zvezi s tem povejmo, da se je močno zaostriło postopanje zoper duhovnike, ki niso v CMD. Tu na Goriškem so letos zaprli župnika v Črnem vrhu Ivana Kobala ter ga obsodili na 10 mesecev zapor, ker je ljudi opozarjal pred nemoralnimi filmi. Na prosto je prišel prav te

dni, potem ko je odsedel predpisano kazen. Iste dni, ko je on prišel iz zapore, je šel v zapor župnik iz Šempetra č. g. Albert Metlikovec. O njem so časopisi tudi tukaj v Italiji že pisali, ko je bil obsojen na pet mesecev zapore. Pravilno je tedaj poudaril neki tukajšnji časopis njegov odnos do Jugoslavije, ki ga je pokazal s tem, da je po letu 1947 pristojevoljno zaprosil za jugoslovansko državljanstvo in ga tudi dobil. Isti časopis je tudi pravilno presodil, da kdor je s civilnim zakonom odrekel pokorščino Cerkev, ne more od njenih predstavnikov-duhovnikov zahtevati, da mu blagoslovijo hišo. Kot znano je po prvi obsodbi g. Metlikovec vložil priziv na višje sodišče v Ljubljani. To je priziv sprejelo in vrnilo sodbo v nov pretres sodišču v Novi Gorici. Pri novem sojenju je g. Metlikovec na kratko roko bil obsojen na dva meseca in pol zapore. Sodišče torej ni sprejelo dokazov za njegovo nedolžnost, temveč je samo znižalo kazen. Na priziv je ljubljansko sodišče novo razsodbo potrdilo in šempeterski župnik je sedaj moral v zapor za dva meseca in pol.

In še en primer je znan iz zadnjih časov. Apostolski administrator msgr. Toroš je predlansko leto sprejel v službo duhovnika Markeca iz celovške škofije. Novomašniku Markecu so nemški krogi v Celovcu delali težave zaradi njegove narodne zavednosti. Vsled tega se je odločil, da gre rajši v Jugoslavijo med rojake kot na Koroškem med Nemce. Prišel je sem na Goriško in bil v službi najprej kot kaplan v Solkanu, nato kot župni upravitelj na Trnovem pri Gorici. Mlad in živahen duhovnik se je povsod priljubil, toda ne pri oblasteh, ker ni maral vstopiti v CMD. Vsled tega so mu pred nekaj meseci vzeli vizum in g. Markec se je moral vrniti v rodno škofijo Celovce.

Ker smo pri tem, dodamo še to: Javna tajnost je, da OZNA na vse kriplje

pritiska na duhovnike, da se vpišejo v CMD. Kliče posamezne duhovnike, ki niso še člani, in jih po ure dolgo zasljuše, zakaj nočejo v društvo. Pritiska nanje z obljubami in z grožnjami. To povemo, da ne bo kdo mislil, da so vsi člani CMD v društvu prostovoljno in vsi marksističnega naziranja, kot pisci zbornika „V nove-zarje“.

Toda ta poostreni kurz do duhovnikov ni opazati samo na Primorskem, temveč v enaki meri tudi drugod v Sloveniji. Znano je, da je ljubljanski ordinariat preteklo poletje objavil opozorilo na duhovnike, naj bodo bolj previdni, kajti že 20 duhovnikov da je v preiskavi, 4 pa v zaporu. Tudi v Mariboru je opaziti isto. Neki župnik, ki je pokazal „preveč“ gorečnosti pri misijonu v preteklem mesecu marcu, je dobil 4 meseca zapore.

Za zaključek povemo, da taki policijski ukrepi zadevajo duhovnike, ki niso v CMD ali ki so iz njega izstopili. Vse to priča, da ima partija v CMD tisto poslušno orodje, ki naj pomaga od znotraj spodkopati Cerkev in z njo vero v ljudstvu s tem, da je prišlo lepo število duhovnikov, članov društva, v roke brezvestnega vodstva, kateremu je pri srcu graditev socializma in ne božjega kraljestva. Za 40-letnico je zato smatrala partija kot najbolj učinkovito sredstvo v boju zoper Cerkev in vero to, da pospeši in utrdi CMD, kateremu grozi polom, ker nima naraščaja. Pri tem je na eni strani udarila po duhovnikih — nečlanih društva, na drugi strani pa je nagnala vodstvo k bolj pospešenemu delu. Zdi pa se, da uspeh ne odgovarja pričakovanju.

P. Aljančič umrl

V Ljubljani je po daljši bolezni umrl frančiškan p. Stanko Marija Aljančič. Prej je bil dolgo let župnik za Bežigradom. Zanimal se je za vzhodne probleme

Znamenje sredi slovenske vasi

in postal doktor vzhodnega bogoslovja. Pogreb je bil dne 18. novembra na Žale pri Ljubljani.

Najdba knjižne redkosti

Profesor Rupel, predstojnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, je pred kratkim odkril redkosti iz prvih začetkov slovenske književnosti. V univerzitetni knjižnici v Monakovem je našel Kanizijev katekizem, ki ga je spisal slovenski jezuit p. Čandek ter je po prizadevanju ljubljanskega škofa Tomaža Hrena izšel leta 1615. Avtor začčenja svoje precej obsežno delo s prošnjo na „serzadobriga brajnza“ to je na dorosrčnega bralca ter se odlikuje po lepem jeziku ter okusnih ilustracijah. Jezuitje so izdajali katekizme v raznih jezikih, ker so vedeli, da se tako najbolje približajo ljudstvu. Tako je poleg latin-

ske, grške, francoske, češke izdaje izšel ta katekizem tudi v slovenščini

Sveti misijon v goriški stolnici. Goriška stolna župnija ni mogla lepše proslaviti svoje 500-letnice kakor s svetim misijonom, najprej italijanskim in v adventu še s slovenskim. Ta slednji je bil za goriške vernike tako veličastna slovesnost, da bo šel v zgodovino goriške stolne župnije kot nepozaben dogodek. Začel se je v soboto, 5. decembra, s prihodom treh čč. gg. misijonarjev: Ludvika Šavlja iz Trsta; Cirila Demšarja z Dunaja in Lojzeta Luskarja s Koroške. Ves teden so se nato vrstili govori, zjutraj, popoldne in zvečer, vmes še stanovski govori in pa sv. spoved, saj so bile spovednice stalno oblegane. Vsi govori brez izjeme so bili dobro obiskovani in verno slovensko ljudstvo je s tem pokazalo, kako so mu pri srečanju svetih dni misijona in kako so hvaležni vsem, ki so sveti misijon s tolikim trudom in žrtvami pripravili. Nadvse veličasten je bil sklep misijona v nedeljo, 13. decembra. Lahko rečemo da goriška stolnica v svoji petstoletni zgodovini ni še videla toliko Slovencev zbranih, kolikor jih je priklical od blizu in daleč sklep sv. misijona. Bili so zastopani ne samo goriški Slovenci vseh slojev temveč tudi Slovenci iz vseh naših okoliških vasi vse tja do Doberdoba in Krmina. Mnogo pa je bilo tudi vernikov iz onstran meje, iz Jugoslavije. Tako so dnevi sv. misijona potekali v splošno zadovoljstvo vseh, duhovnikov in vernikov.

Božični prazniki v Gorici. Zadnje priprave na Božič je letos zelo oviralo izredno slabo vreme. Že dolgo ne pomnimo takih nalivov na sveti večer. Proti polnoči pa se nas je nebo usmililo, da smo lahko zapustili naše domove in se podali k polnočnici. Vse glavne goriške ulice so bile bajno razsvetljene, prav tako tudi drevesa ob poti. Slovensko polnočnico smo imeli v cerkvi sv. Ivana, ki je sedaj vsa prenovljena in lepo razsvetljena. Ko so se raz kora oglasile naše lepe božične pesmi, smo vsi začutili pravo božično razpoloženje. V božično jutro pa je posijalo sonce in kmalu osušilo ulice in ceste.

Božič v Jugoslaviji. Čeprav je bil v Jugoslaviji Božič delovni dan, so ga le-

tos praznovali tako slovesno kakor še nikdar ne v 15 letih komunističnega režima. Zlasti v Sloveniji in Hrvaški, ki sta pretežno katoliški deželi, je polnočnico in druge slovesnosti obiskalo neverjetno veliko ljudstva. Verno slovensko ljudstvo spoštuje Božič, pa čeprav morata tisti dan na delo. Kako dolgo bo še zijala ta vrzel med ljudstvom in režimom?

Božični koncert v Gorici. Tudi letos so združeni pevski zbori priredili v goriški stolnici zadnjo nedeljo v decembru koncert božičnih pesmi. Poleg čudovito lepih božičnih pesmi smo slišali tudi govor č. g. Andreja Simčiča, solkanskega dekana, ki nam je z lepo, živo besedo razpletel pred nami zgodovino petih stoletij goriške stolne župnije, ki je v prvih stoletjih spadala pod Solkan. Ta dan smo imeli tudi izredno čast, da je bil med nami naš nadškof msgr. Ambrosi, kateremu smo hoteli prav s tem koncertom izkazati našo vdanost ob priliki njegove 50-letnice mašništva, ki jo je pred meseci praznoval. Gospod nadškof se je z lepimi besedami zahvalil za toliko pozornost ter obžaloval, da nam ne more spregovoriti v slovenščini. Vendar je njegova topla, očetovska beseda segla v vsa srca in pustila v nas lep odmev. Gospod nadškof je z iskreno besedo pohvalil zборе in pohvalil tudi Slovence sploh, zaradi njih dobre in plemenitosti. Sledil je slovesen lagoslov in zahvalna pesem.

Spominski večer škofu dr. Rožmanu. Tudi goriški Slovenci smo se oddolžili spominu velikega škofa Gregorija Rožmana s spominskim večerom. Predavanje o škofu Rožmanu je imel g. dr. Martin Kranner, ki je pokojnega škofa osebno dobro poznal in nam povedal o njem marsikaj, kar nam je bilo čisto neznano. Za zaključek nam je še oktet „Planika“ z globokim občutkom zapel dve žalostinki.

Dva sveža grobova. Na Silvestrovo so v št. Lenartu v Slov. Benečiji pokopali prerano umrlega msgr. in nadškofijskega notarja na goriški škofiji, Boža Kjačiča. Komaj 58-letni je podlegel raku na pljučih. Leta 1925 je bil v Gorici posvečen za duhovnika ter pozneje dosegel doktorat iz cerkvenega prava v Rimu. Leta 1937 ga je pokojni škof Margotti imenoval za solkanskega župnika, leta 1946 pa je sprejel izpraznjeni Madkov kanonikar v goriškem stolnem kapitlju in istočasno so mu tudi poverili mesto nadškofijskega notarja v nadškofijskih uradih. Tu je msgr. Kjačič izvršil izredno veliko dobrega. Tisočem naših ljudi, zlasti še beguncem, bo ostal v hvaležnem spominu, saj jim ni oskrbel samo prepotrebni listin in dokumentov, mnogim je tudi gmotno pomagal in posredoval na različnih mestih. Čeprav je svoje življenje in delo posvetil goriški nadškofiji, je vendar želel počivati v svoji rodni Benečiji ob vznožju Stare gore, kjer kraljuje Starogorska Mati božja.

Dan pozneje pa je v Šempoljah na Krasu umrl č. g. Vinko Štanta, šempoljski župnik in dekan devinskega okrožja. Pokopali so ga na novo leto popoldne ob velikanski udeležbi vernikov in duhovnikov iz Tržaške in Goriške. Rojen je bil v Mirnu pri Gorici leta 1884. Svojo prvo duhovniško službo je opravljal v Volčah in nato v Šempetru pri Gorici. Med prvo svetovno vojno je služboval v Komunu in v Kazljah in nastopil po vojni leta 1918 mesto vikarja v Mavhinjah. Leta 1920 je postal župnik v Šempolaju, kjer je deloval celih 40 let do svoje smrti. Bil je goreč in svet duhovnik, nesebičen in plemenit v skrbi za podrejene mu ovčice. V prvi svetovni vojni so mu civilne oblasti podelile zlat križec za izredne zaslugе, cerkvena oblast pa ga je imenovala za devinskega dekana. Ostal bo vsem v lepem spominu.

„največja med temi pa je...”

Velike težave sem imela v svojem življenju

Ko sem bila že poročena, mi je nekoč rekla bivša moja učiteljica: „Vi ste bili najbolj nadarjena učenka v mojem razredu.”

„Zakaj mi tega niste rekli, ko sem bila še v vašem razredu!” sem ji dejala. „To bi bilo mogoče spremenilo tek mojega življenja.”

TRI ZGODBE

In morda še katerega...

Le pogledjmo si te primere:

M. L. N. — Stara 29 let. Pripadala je neki odlični družini. Zelo izobražena in umsko nadarjena. Imela je doro plačano mesto v neki banki. Priljubljena je bila pri tovariših in prijateljih.

Potem ko so jo bili pregledali najboljše zdravniki, jo je banka poslala na zdravljenje v ZDA, ker nihče ni mogel ugotoviti vzrokov bolezni v želodcu. V ZDA so jo po mnogih preiskavah poslali k dušeslovcu. Insulin in pa električni pretresi so odkrili, da je bil vzrok njene bolezni strahotno, neizmerno sovraštvo do matere.

Ko je bila še otrok, ji je umrl oče. Mati jo je pustila v nekem zavodu, sama pa odpotovala v Evropo. Kmalu se je vnovič poročila in ljubila le sinove iz drugega zakona.

Dekletu se je zboljšalo. Danes živi v San Franciscu, ker noče več v kralj, kjer živi njena mati.

G. V. A. Lepa ženska iz ene najboljših družin svojega rodnega mesta. Še mlada se je poročila s fantom, ki jo je imel zelo rad.

Potovala sta po vsem svetu in imela dva otroka. Srečna pa nikdar ni bila popolnoma. Sama je bila zelo dobra in nikomur ni storila zla, zanjo pa je bilo vse nekaj neprijetno. Ozdravili so ji hrbtenico in sploh vse, kar bi utegnili biti razlog za take njene počutke — nezadovoljstva ji niso odvzeli. Končno so spoznali: v detinski dobi je zasovražila očeta; to sovraštvo je prenašala na prav vse, zlasti na moža. S pomočjo zdravnikov se je pričela boriti proti sovraštvu.

Ni sicer popolnoma ozdravela, a vendar je prišla tako daleč, da je dejala sovražim sovraštvo.

E. M. Štirideset let je star. Visok, močen, nadarjen. Pridobil si je bil veliko premoženje z vztrajnostjo in pridnostjo. Kljub vsemu je nenadno padel v neko čudno živčno stanje, tako da je vse trgovske posle moral pustiti družabniku. Ne vem kakšne probleme je imel, a sam mi je pravil, da je globoko zasovražil svoje starše, ker so imeli rajši njegovega brata, kateremu so tudi omogočili doseči zdravniški poklic. Celó babico je sovražil.

ker je bratu dajala sladkarij, njemu pa nikdar.

Te tri osebe so se zdravile v isti bolnišnici kot jaz. Vzrok njihovi in moji bolezn? Sovraštvo — posledica sovraštva do nas.

„... PA JE LJUBEZEN“

In takih primerov je še nešteto!

Nihče jim ni dejal, da imajo to ali ono ali tretjo dobro lastnost. Nihče jih ni ljubil.

Zakaj, kjer je ljubezen, ni mesta za sovraštvo. Kjer pa je ljubezen, tam je vse: „največja med njimi pa je ljubezen.“

Po ljubezni učimo otroka, da živi, da je človeško bitje, da je oseba.

Po ljubezni ga naučimo, da zavzame njemu primerno mesto v svetu in med svojimi bližnjimi. Po ljubezni ga naučimo premagati strah in sovraštvo. Po ljubezni ga učimo ljubiti.

Če otrok ni poznal ljubezni, bo odrasel pokazal mnogokrat tele značilnosti:

- ne bo imel zaupanja vase,
- ne bo zavzel svojega položaja v svetu,
- ne bo našel pravega mesta med sebi enakimi,
- bežal bo pred družbo,
- bojazljiv bo,
- sovražil bo,
- ne bo imel ljubezni.

MOJA ZGODBA

Povedala vam bom svojo zgodbo.

Podobna je drugim. Moja mati je bila nedvomno sveta žena, vendar bodisi zaradi značaja, bodisi zaradi okolnosti, nikdar nisem slišala od nje v otroški dobi nežne, ljubeznive, tolažljive besede, kakršne otroci tako potrebujejo.

To zlo je še povečalo dejstvo, da me je ravnateljica šole, kjer sem bila osem let gojenka, mrzila in me poniže-

Ali ti otroci uživajo ljubezen?

vala pred vso šolo. Zelo sem se je bala. Vendar nisem poznala nikogar, komur naj bi potožila svoje težave. Moja sestra, danes redovnica, in moj brat sta se zaupala mami jaz ne. Kolikokrat sem pri jokala domov, pa mi nihče ni dejal niti besedice. Čutila sem, da to nikogar ne zanima. Ko sem imela deset let, sem nekoč naslonjena na neka vrata v hiši občutila tako tesnobo kot nikoli več v življenju. Še zdaj se do potankosti spominim tistega trenutka.

Da bi se potolažila, sem „bede sanjala“, kar je bilo začetek mojega bega pred realnostjo, kar me je kasneje pripeljalo v živčno bolezen.

Ljubezen in nežnost, ki sem jo izkazovala materi, ko sem bila še zelo majhna, sta se izpremenili v oddaljenost, ki se je končala v sovraštvu. V vsem sem ji odgovarjala in po več dni nisem z njo govorila.

Vendar se je vse spremenilo, ko je sestra odšla v samostan in je mati zbolela. Takrat sem se spremenila in od tistega dne do šest let kasneje, ko je umrla, se nisem ločila od nje. Medtem sem se bila poročila in moj mož mi je pomagal streči z vso potrpežljivostjo. Ko je umrla, ni nihče dvomil, da je bila najboljša mati in jaz dobra hči. Komaj pa je izdihnila, sem se olajšano oddahnila. V tistem trenutku sem čutila, da šele pričnjam živeti.

Potem je bilo vse dobro. Potovala sva in srečno živela. A sčasoma so nastopile težave, ki so iz leta v leto bolj rasle... Začela sem čutiti znake nekega čudnega razpoloženja. Volja ni več rada ubogala pamet. Prihajale so na dan hude tesnobe in bojazni. Bojazen zaradi boleznih ljubljenega bitja ali česar koli je strašna in zelo boli, a bojazen kot posledica živčnosti, je pravo rušenje osebnosti. Ne, tega, kar to je, nihče ne more razložiti, in še manj opisati vse trpljenje.

Zdravili so me na razne načine.

Prvo, kar so zaznali, je bilo strašno dejstvo: nisem se naučila ljubiti, ker me niso ljubili.

Hvala Bogu! Zadnjega 19. decembra sem mogla zapisati v dnevnik: „Sem zmožna ljubezni, prvič v svojem življenju čutim, da lahko ljubim.“

DOBRO DREVO — DOBER SAD

Nihče si ne more predstavljati, kaj je sovraštvo. Hvala Bogu, da nas bo sodil pravični Sodnik. Kako strašna bi bila sicer obsodba vseh, ki smo razvili v bolestno sovraštvo pomanjkanje ljubezni v otroški dobi, in njih, ki so bili krivi tega sovraštva.

Sovraštvo ali zamera ali užaljenost je eden izmed najtežjih bremen, ki jih mora človeško bitje prenašati v tem življenju. Je neke vrste jez ali zid, ki se zoperstavlja človeku na vseh njegovih

Motiv iz Slovenije

potih in mu ne pusti, da bi prosto hodil. Je nekaj, kar greni vsako njegovo veselje. Je neke vrste senca, ki ne hodi ne zadaj ne ob strani, ampak vedno spredaj in, kamor koli se človek obrne, tam je njegova senca, da mu dela temo. V otroški dobi pridobljeno sovraštvo je pravo suženjstvo. Je tiran, ki nikdar ne izpusti svoje žrtve. Dodati je treba k temu še občutek krivde, ki ga ima taka oseba, ker se ne obnaša prav s tistimi, katere bi morala najbolj ljubiti.

Kako težka je ljubezen do Boga za tistega, ki ni poznal ljubezni. Kako lahko je bilo ljubiti Boga Tereziki Deteta Jezusa — ker je bila sad v ljubezni družine.

K. B.

ANGLIKANCI IN CERKVENA EDINOST

(Anglikanski kanonik pri papežu Janezu XXIII.)

Kanonik Donald Rea je generalni vikar anglikanske škofije v Suffolku. V začetku junija 1959 je bil v Rimu in je tam izrazil željo, da bi bil rad sprejet pri sv. očetu Janezu XXIII. Sicer ni prišel v Rim samo zaradi obiska v Vatikanu, ampak se je mudil dalj časa v Italiji, kjer je zbiral podatke o knjigi, ki jo piše o pokojnem anglikanskem škofu v Chichesterju, dr. G. K. A. Bellu, ki je nedavno umrl in je bil še v letu 1958 dalj časa v Rimu. Kanonik Donald Rea je najprej obiskal državnega podtajnika v Vatikanu msgr. Dell' Acqua in med pogovorom je ta povabil kanonika, da naj obišče sv. očeta. Sporočil mu je, da bo naslednji dan sv. oče zjutraj maševal v pavlinski kapeli v Vatikanu, kjer bo imel tudi pridigo o Mariji, Materi Dobrega sveta. Sv. oče je med službo božjo opazil navzočnost anglikanskega kanonika in je izrekel željo, da bi ga rad sprejel v posebni avdijenci, ki je bila določena za 4. junija dopoldne. Ko je kanonik vstopil v zasebno knjižnico sv. očeta, ga je sv. oče pozdravil z besedami: „Pozdravljeni, gospod kanonik; kajti kanoniki so tisti, ki so že dospeli do prve stopnje popolnosti.“

Kanonik Rea je v Angliji predsednik Bratovščine za edinost cerkva. Bratovščina izdaja glasilo, ki izhaja dvakrat mesečno in nosi naslov Reunion (Zedinjenje). Bratovščina je anglikanska in je bila ustanovljena v letu 1926 in je njen „namen doseči in delati za zedinjenje s sv. stolico v Rimu“. Na naslovni strani nosi grb kanterburijske stolnice, nad njim pa je slika stolnic sv. Petra v Rimu in sv. Pavla v Londonu, nad vsem pa so ključ sv. Petra in papeška tiara, vse pa obkroža v latinščini izrek: Tu es Petrus.

Razgovor med papežem in anglikanskim kanonikom

Kanonik Rea je pozneje v Londonu pripovedoval o avdijenci in je poudaril, da je bil razgovor posvečen zedinjenju cerkva. Kanonik je sv. očetu razlagal, kakšno pobudo in veselje za delo je v Angliji povzročilo sklicanje koncila. Papež mu je odgovoril: „Kadar delamo in se trudimo za zedinjenje, moramo vpoštovati troje: 1. biti moramo zelo krotki in ponižni; 2. potrpežljivost nam je najbolj potrebna in znati moramo čakati na uro, ki jo je določil Bog; 3. izbirati in

poudarjati moramo zlasti pozitivne argumente in puščati ob strani vsaj trenutno vse tisto, kar nas loči, izogibatj se moramo tistim razgovorom, ki bi mogli raniti čednost ljubezni.“

Nato je kanonik Rea navajal besede, ki jih je izrekel Frederic O. Davis, voditelj anglikanskega gibanja za zedinjenje The Dome, ko je bil sprejet v katoliško Cerkev. Davis je navajal, da je Cerkev odklonila njegov načrt za zedinjenje in da je zato sklenil prestopiti v katolicizem, ker da se je „izkazalo, da so vsi anglikanski poskusi za zedinjenje obsojeni na neuspeh in je škodljivo živeti v svetu fantazij.“ Vsekakor Davis ni poznal Bratovščine za zedinjenje in njen način delovanja in je kanonik Rea zaradi tega prepričan, da besede sv. očeta ne pomenijo, da bi tisti, ki v anglikanski cerkvi delajo za zedinjenje „živel v svetu fantazij“.

Brevir Janeza XXIII.

Ko je bil kanonik Rea pri sv. očetu, je imel s seboj brevir (nekateri anglikanski duhovniki opravljajo brevir). Papež je brevir opazil in kanonik mu je pokazal podobico Janeza XXIII., ki jo ima v brevirju. Nato se je sv. oče obrnil k prijatelju kanonika, ki je služil za tolmača in mu je rekel v italijanščini: „Ali se vam ne zdi, da je kanonikov brevir že zelo star in zelo zdelan?“ (Kanonik si ga je omislil v letu 1926.) Papež je nadaljeval: „Moj brevir ni nov, vendar ni tako zdelan, kakor je njegov. Jaz mu bom dal svoj brevir.“ Naslednji dan je kanonik prejel štiri knjige brevirja (izdaje Mame) s kazali sv. očeta in z vsemi podobicami, ki jih je imel med stranmi. Med temi je bila tudi spominska podobica s sliko pokojnega očeta papeža Janeza XXIII. Trakovi med stranmi so kazali, kje je sv. oče molil prejšnji dan. Na prvi strani je bil podpis lastnika, pod imenom pa „patriarh Benetk — 1957“,

na ovitku pa je bil grb beneškega kardinala-nadškofa. Pod imenom pa je bilo napisano: „Ta knjiga je bila zelo pri srečanju beneškemu patriarhu, ko je bil pri sv. Marku. Zato jo je s posebno ljubeznijo uporabljal kot papež vesoljne Cerkve vse doslej, ko je opravljal molitve v svoji zasebni kapeli v Vatikanu.“

Slavnostno kosilo

Na praznik Srca Jezusovega je bilo slavnostno kosilo Agape v samostanu Srca Jezusovega pri cerkvi sv. Trojice nad španskim trgom v Rimu. Slovesnostim je tisti dan predsedoval kardinal Cento in je povabil kanonika Rea na Agape. Navzočih je bilo 60 romarjev, ki so prišli v Rim kot člani bratovščine „Romarji za krščansko edinost“. Romarji so prav tedaj opravljali posebno devetdnevnico za zedinjenje v cerkvi sv. Petra v Rimu. Kanonik Rea je sedel na sedežu, ki ga je sicer zavzemal predstojnik benediktinskega samostana sv. Jeremije. Povabili so ga, da bi spregovoril zdravico. Odzval se je in je govoril o veliki zamisli papeža Janeza XXIII., ko je sklenil sklicati koncil; omenjal je, kako je papež priljubljen v Angliji in kakšno veselje je zavladovalo med verniki v Angliji, ko so zvedeli za oklic na koncil. Nato je pripovedoval, kako je potekala avdijenca pri sv. očetu in je pokazal slike svoje cerkve v Suffolku, ki jih je prejšnji dan kazal tudi sv. očetu.

Msgr. Dell'Acqua je povabil kanonika, da naj se udeleži njegove službe božje, ki jo je imel naslednjo nedeljo v cerkvi Srca Jezusovega v Lungotevere del Prati. Nadškof je opravil pontifikalno službo božjo, potem pa je povabil kanonika Rea k zajtrku. Ad tam pa je kanonik odšel v cerkev sv. Krizostoma, kjer se je udeležil liturgije po vzhodnem obredu. Tam je bil gost grškokatoliškega arhimandrita.

R. Jo

kaj je novega v argentini?

Nov oltar Marije Pomagaj

V nedeljo, 3. januarja, je moronski škof msgr. Miguel Raspanti posvetil nov oltar v cerkvi Marije Pomočnice kristjanov v Don Boscovem zavodu v mestu Ramos Mejía. Je to slovenski oltar posvečen brezjanski Mariji. Za njegovo postavitve so zbrali sredstva slovenski rojaki na pobudo č. g. Janka Mernika, ki živi v tem zavodu. S tem imamo Slovenci na področju Veliškega Buenos Airesa že tri lastne oltarje, na katerih kraljuje brezjanska Marija. Eden je v slovenski kapeli, drugi v slovenskem semenišču, tretji pa v zgoraj omenjeni cerkvi. Prva dva je blagoslovil pok. škof dr. Gregorij Rožman.

Slavnost se je pričela ob 4 popoldne ob lepi udeležbi rojakov. Bile so zastopane tudi narodne noše. Škofu so asistirali argentinski duhovniki-salezijanci ter trije slovenski bogoslovci: dva salezijanca ter eden iz Adroguoja. Pri posvetitvi pa je bilo navzočih tudi več slovenskih duhovnikov.

Po posvetitvi oltarja je imel na njem prvo sv. mašo g. škof sam. Med sv. mašo je pevovodja g. Štefan Drenšek vodil ljudsko petje.

Po sv. maši je msgr. Raspanti z nekaj besedami nagovoril zbrane rojake. Dejal je med drugim, da naj bo nov oltar večen spomenik naše vere. Tiste vere, ki smo jo po božji dobroti prejeli v Sloveniji in katero moramo kljub vsem nevarnostim tukajšnjega življenja trdno ohraniti.

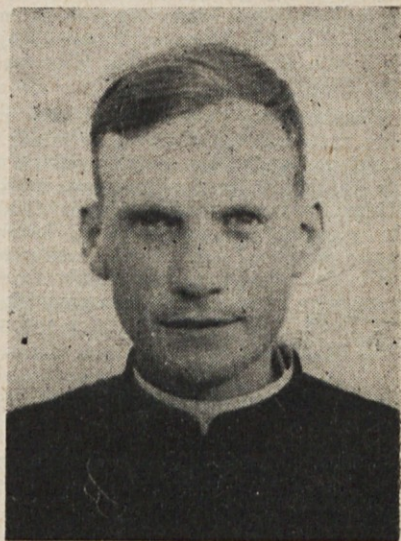
Po končani pridigi je bilo pred oltarjem Marije Pomagaj darovanje, nato pa na vrtu Mladinskega doma prijetna družabna prireditev.

Oltar Marije Pomagaj v cerkvi Marije Pomočnice kristjanov stoji na levi strani cerkve. Je iz najboljšega marmorja izdelala sta ga brata Mahlknecht, po rodu Tirolca, ki sta v Argentini po-

stavila že mnogo oltarjev. Pod oltarno mizo je iz marmorja izklesan relief, ki predstavlja Brezje v ozadju in begunsko družino v ospredju, kako se poslavlja od domovine. Pod reliefom je napis „Marija, ohrani nam vero in dom“. Osrednji prostor na oltarju zavzema slika Marije Pomagaj. Je lesorez v premeru 1.20 m. Zgoraj je napis „Auxiliadora de los Eslovenos“, spodaj pa „Marija Pomagaj“, na levi strani stoji lesen kip sv. Cirila, na desni pa sv. Metoda. Vse lesoreze je izdelal g. Tone Oblak.

ŠE NEKAJ O NAŠIH NOVOMAŠNIKI

Nove maše so za nami. Novomašna slavlja so končana. Novomašniki pa so že odšli v vinograd Gospodov. Trije gosposdije iz našega semenišča v Adroguju: Borštnar Matko, Grom France in Pintarič Anton bodo delovali v moronski škofiji, g. Lužovec Ivan je pri salezijancih, g. Burja Franc pa v frančiškanskem redu.

Č. g. Lužovec Ivan, SDB

Č. g. Burja Franc, OFM

Č. g. Pintarič Anton

Č. g. Borštinar Matko

V soboto, 2. januarja, je 217 slovenskih šolskih otrok odhitelo na izlet v kmetijsko šolo šolskih bratov v González Catán, kjer pastiruje č. gospod Radoš Martin. Izleta so se udeležili otroci iz Barria San José, Berazateguija, Buenos Airesa, Floride, Morona, Ramos Mejía, San Justa, San Martina, San Miguela in Villa Tesei.

Na izletu je vladalo čudovito pri-srčno razpoloženje. Najprej so mladi izletniki pod vodstvom svojih učiteljic ter treh katehetov imeli skupno sv. mašo s petjem. Sv. mašo, med katero je bil kratek nagovor, je opravil č. g. katehet Stanko Škerbe. Po sv. maši so se otroci igrali do poznih popoldanskih ur na prostornem in lepo urejenem zavodskem vrtu. Proti večeru pa so se s pesmijo vrnili na svoje domove.

Uspela misijonska veletombola

Veletombola Slovenske misijonske zveze je že tradicionalna prirediteljska slovenskih lazaristov v Velikem Buenos Airesu, ki prav vsako leto privabi veliko slovenskih rojakov. Glavni dobitek letošnje veletombole je bil televizijski aparat. Skoro vse ostale dobitke so darovali požrtvovalni rojaki.

Veletombola je bila v nedeljo, 10. januarja, na vrtu restavracije „Iliria“ v Ramos Mejía. Udeležba na njej je bila izredno velika. Glavni dobitek — televizijski aparat — je zadel Grabnar.

Še trije izleti

V januarju so bili poleg posameznih še trije skupni izleti. Na izlet so šli najprej dijaki ter dijakinje, dva tedna pozneje pa še člani in prijatelji Družabne pravde ter člani SFZ in članice SDO.

Dijaki in dijakinje so se v nedeljo 3. januarja, zbrali ob sedmih zjutraj na trgu Constitución. V tamošnji cerkvi so bili najprej pri sv. maši, nato pa so se z omnibusom odpeljali v Parque Perreyra. Med vožnjo so navdušeno prepevali slovenske pesmi. V parku so vsi prišli na svoj račun. Nogometaši so pokazali svojo spretnost v nabijanju žoge, korajžnejši fantje so se povzpeli na konje in jezdili, zopet drugi, zlasti dijakinje, pa so se s čolni vozili po kalni vodi.

Lepo in v veselem razpoloženju je potekel tudi izlet članstva SFZ in SDO. Tudi ti so v nedeljo, 17. januarja, šli v Parque Perreyra. Najprej so imeli v kapeli Slovenske hiše na Ramón Falconi skupno sv. mašo, med katero so lepo peli ter nekateri pristopili k sv. obhajilu. Po

zajtrku so se s pesmijo na ustih in razigranim srcem s skupnimi omnibusi odpeljali v zeleno naravo. Vseh udeležencev je bilo 160. Z njimi je šel tudi duhovni vodja SFZ.

Kakor vsako leto, tako je Družabna pravda tudi letos v nedeljo, 17. januarja, organizirala izlet na otok Hiawatha v Tigre. Udeležba na teh izletih je bila vedno lepa, toda letos je bila rekordna. Izleta se je udeležilo nad 200 oseb, med katerimi je bilo lepo število naših starih socialnih borcev in znanih oseb iz našega javnega življenja pa tudi mnogo mladih in najmlajših Slovencev in Slovenk. — Oh pol dvanaajsti uri je na otoku daroval sv. mašo duhovni vodja Družabne pravde ž. g. Jože Jurak, ki je imel po evangeliju lep nagovor o krščanskem zakonu. Potem so se izletniki razpršili po prostranem in lepem otoku, kjer so se posedli v senco ogromnih dreves ali pa so se šli kopat v izredno prijetne vode reke Capitán.

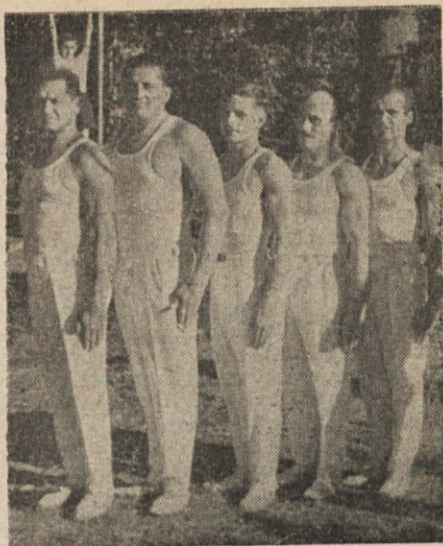
Prireditve SFZ in SDO

Slovenska mladina, organizirana v Slovenski fantovski zvezi in Slovenski deklški organizaciji priredi vsako leto v novembru že tradicionalno mladinsko prireditev z javnim nastopom fantov, deklet ter šolskih otrok. Tako je bilo pripravljeno tudi za novembrski mladinski dan. Tedaj pa je slabo vreme javni nastop preprečilo in je bila lahko samo družabna prireditev.

Slovenski fantje in dekleta so pa že tedaj napovedali, da bodo javni nastop izvedli, kakor hitro bodo imeli nedeljo na razpolago. In ta je bila 24. januarja.

Javni nastop so začeli člani SFZ in dijaki iz Adroguoja. Pomerili so se v odbojki. Zmagali so kljub dobremu odporu prvi. Nato pa so članice SDO iz Morona pod vodstvom gđ. Olge Prijateljve lepo izvajale simbolično vajo g. Eme Kessler-Blejčeve: „Slovenka sem, Slovenka čem ostati“. Naslednjo točko so imeli naraščalniki iz Morona. Na telovadišče so strumno prikorakali pod vodstvom svojega učitelja g. Avgusta Čopa ter dobro nastopili z njegovo vajo.

„Tam kjer teče bistra Zila“ je bila simbolična vaja, ki jo je prav tako se-

Petorica slovenskih mož in fantov, ki je na zadnji mladinski prireditvi SFZ in SDO v Buenos Airesu uspešno izvajala lepo vrsto vaj na orodju

stavila ga. Ema Kessler-Blejčeva, izvajala pa so jo dekleta iz Lanusa pod vodstvom gđ. Milke Burjeve.

Naslednjo točko so imele deklice različnih šolskih tečajev. Nastopile so s prostimi vajami s slovenskimi trakovi in so žele splošno odobravanje, kakor tudi gđ. Anica Mehle, ki je vodila njihov dobro pripravljen nastop.

Za orodno telovadbo, ki jo je izvajalo pet telovadcev pod vodstvom g. Čopa so nastopila dekleta. Okrog 60 deklet iz različnih krajev je napolnilo telovadni prostor ter dovršeno izvedlo prosto vajo, katero sta sestavili gđ. Anica Breznik ter gđ. Marijanca Škulj. Vajo je dekleta naučila gđ. Olga Prijatelj.

S tem je bil nastop slovenske mladine na Pristavi končan. SDO je znova razodela javnosti svoje življenje, svoj idealizem. Fantje, člani SFZ pa so bili to leto bolj skromni.

Naša revija se na splošno ne spominja življenjskih jubilejev, ker bi sicer za druge stvari zmanjkalo prostora. Vendar ne moremo mimo g. Mirka Kunčiča, ki je pred kratkim praznoval svojo šestdesetletnico. G. jubilar je namreč najboljši sodelavec naše priloge „Božje stezice“.

G. Kunčič je po rodu Gorenjec. Iz tistega lepega triglavskega predela slovenske domovine je doma, ki mu je pozneje dalo toliko snovi za njegove lepe pravljice. V Lescah je zagledal luč sveta 12. decembra 1899. Po ljudski in srednji šoli je postal časnikar. V Uredništvu Slovenca je urejeval kot Koticikov striček Mladega Slovenca. Poleg dela v uredništvu Slovenca je pisal za mnoge slovenske mladinske liste ter razne revije.

V taborišču v italijanski Senigaliji je to delo z veliko ljubeznijo nadaljeval. Za vse nastope slovenske begunske družine v tamošnjem taborišču je stalno pisal prizore in priložnostne pesmi. Leta 1948 je prišel z družino v Argentino. Kljub težkemu in enoličnemu delu še vedno z veseljem prime za pero. Njegova dela, polna otroške duhovitosti najdeš v Kalendarju-Zborniku, v Božjih stezicah ter drugod. Nekaj posebnega, v resnici nad vse pristranskega pa je njegova zadnja knjiga „Gorjančev Pavlek“. Na mnoga leta!

Pavle Masič umrl

Nenadno in brez slovesa je v četrtek, 21. januarja, zapustil našo skupnost ter se preselil v boljšo domovino g. Pavle Masič, uradnik v Slovenski dušnopastirski pisarni.

V slovenski skupnosti je imel velik ugled. Navdušen je bil za vse dobro. Delal je v Baragovi zvezi, v Družabni pravdi. Pri srcu mu je bilo tudi semenišče v Adroguetu. Zato je razumljivo, da je njegova smrt napolnila z žalostjo številne rojake.

Pok. Pavle Masič je bil rojen 29. junija 1893 v Ljubljani. Po končanem učiteljsku se je posvetil železniški službi. Služboval je na Tirolskem, v Grobelnem ter na železniškem ravnateljsstvu v Ljubljani.

Poleg svojega poklica je živahno deloval tudi v raznih organizacijah. Bil je steber Prometne zveze ter Železničarske nabavljalne zadruge. Že zgodaj je postal občinski svetovalec mesta Ljubljane; 1. 1938 je bil izvoljen za narodnega poslanca; 3. maja 1945 pa za tajnika slovenskega parlamenta na Taboru.

Za njim žalujeta v domovini žena ga Ivanka ter hčerka Milica, v Argentini pa sinova Ciril in Janko. Dva sinova pa sta morala dati svoja mlada življenja v času naše revolucije.

ZBORNİK „SVOBODNE SLOVENIJE“ 1960.

Zbornik (koledar) „Svobodne Slovenije“ za leto 1960 so uredili: Miloš Stare, Joško Krošelj, Janko Hafner, Pavle Fajdiga in Slavimir Batagelj. Ovitek je napravil arh. Marijan Eiletz. Za slike k posameznim poglavjem sta poskrbela akademski slikar France Gorše iz Clevelanda in slikar Ivan Bukovec v Argentini.

Uredniki so Zbornik posvetili škofu dr. Gregoriju Rožmanu za njegovo tridesetletnico škofskega posvečenja, da bi se mu zahvalili za velika dela, ki jih je v tej dobi izvršil; za osebne žrtve, ki jih je iz ljubezni do naroda sprejel nase; za junastvo, ki ga je pokazal v času okupacije in komunistične revolucije; za vdano prenašanje krivic; za očetovsko skrb, s katero je spremljal slovenske naseljence po raznih deželah; za nauke in spodbude, s katerimi je ohranjal versko in narodno zavest med slovenskimi izseljenci. Ker je Zbornik posvečen škofu Rožmanu, ki je 16. novembra 1959 odšel v večnost, bomo s posebnim spoštovanjem brali njegove besede, ki nam jih je napisal, preden se je poslovil od nas.

Zbornik ima tudi letos pestro in bogato vsebino. Razprave in razmišljanja nas opozarjajo na važne probleme izseljenjskega življenja in današnjega sveta.

Dr. Milan Komar razpravlja o ljubezni do usode, Karel Rakovec o problemu dvojezičnosti, I. A. o komunizmu in podjetnosti, rajni dr. Bogumil Vošnjak pa o stari slovenski demokraciji, katere izraz je bilo ustoličenje koroških knezov na Gosposvetskem polju. Razprave so vredne, da jih bere in premišljuje vsak slovenski izobraženec.

Vsi ljubitelji planin in gora se bodo zanimali za delo slovenskih gornikov in raziskovalcev. O tem beremo v drugem poglavju Zbornika. Vojko Arko je napisal črtico „V južnih širinah“ in popisal tretjo patagonsko ekspedicijo bariloškega andinskega kluba. Ivan Arnšek poroča o prvem vzponu na goro Cerro Balmaceda (2035 m), Davorin Jereb o poskusu priti iz Bariloč na Veliki ali Zapadni Paine, Vojko Arko nam v članku Weddellovo morje odkriva nekaj zgodovine polarnih raziskavanj, Dinko Bertonec pa zaključuje ta del Zbornika s člankom „Ob nunatakih Moltke“; podatke zanj je jemal iz odlomkov svojega antarktičnega dnevnika.

Tretji del Zbornika ima naslov: Naša beseda in pesem. Črtico „Literarno igranje“ bodo z zanimanjem brali vsi, ki so hodili in še hodijo v srednjo ali visoko šolo. „Huda ura“ je odlomek romana „In svet se vrtil naprej“. Pisatelj Stanko Kopicer v njem opisuje žalostne razmere in stiske, v kateri so živeli naši mladi ljudje tedaj, ko so zasedli našo zemljo Nemci. Črtica „Fata morgana“ nam odkriva izredne napore, žrtve in stiske naših domobrancev, pa tudi njihovo ljubezen do doma in domačih. Napisal jo je Ivan Korošec. Božo Kramolc nas s črtico „ženske“ pelje med mladino, ki prehitro pride otrok na svet. V zadnjem delu svoje črtice opisuje ljubezen dveh mladih ljudi, ki ju je ločila okupacija. Jože Krivec je napisal črtico „Tri slike“. V njej najprej govori o slovenskem očetu, kako ljubi domačo zemljo, svoje vinograde in kako se trudi, da bi sina, ki živi v mestu, priklenil nanjo. Potem govori o bolečini starega očeta, zavednega Slovenca v tujini, ker njegov sin ne uči svojih otrok materinega jezika. Zaključuje črtico s

pismom, ki ga piše stari očka iz domovine vnuku Andrejčku, ki praznuje svoj god v tujini v krogu domačih. V njem mu stari oče priporoča, naj ne zanemarja materinega jezika, ko se uči tujega. Želi mu, da bi kmalu sam mogel videti prelepo slovensko deželo in spoznati življenje ljudi na deželi. „Curek časa“ je globoka psihološka črtica, ki jo je napisal Lojze Novak. Govori o človeku, ki se je na vožnji na vlaku sopotniku izpovedal. Imel je veliko hišo z vrtom. Vanjo so vlomili, zlorabili njegovo ženo, ki je potem rodila otroka. On pa je drevo, ki ne more roditi sadu. Pozneje so našli na pokopališču mrtvega. Policijski zdravnik je ugotovil možgansko kap.

Črtica „Šotor številka 216“, ki jo je napisal Zdravko Novak, nas popelje na Rab, kjer je 12.000 slovenskih mož, žena in otrok omrlo od lakote in izžrpanja. Črtica nam odkriva le nekaj bridkosti naših internirancev. — Tenč nas v „Pravdarjih“ opozarja na staro slovensko napako — pravdarstvo.

Našo pesem pa zastopajo: Stanko Janežič, Vladimir Kos in Slavko Srebrnič. Prvi je napisal eno pesem, drugi šest, tretji dve pesmi. Vse so izraz časa, v katerem živimo.

„Našim malim“ je naš znani mladinski pisatelj in pesnik Mirko Kunčič, napisal črtico „Škratec Rogatec“. Naši vzgojitelji in vzgojiteljice po slovenskih šolah se trudijo, da bi našim nemirnim in razposajenim otrokom čim več dobrega in lepega vtepli v glavo. Škratec Rogatec pa jih na vse načine moti. Končno se jim posreči, da ga ujamejo in pošljejo kot vzorec brez vrednosti čez morje.

Tudi pesmi: Ded modruje, Majda piše pismo, Umrli je ded in igrico „Medaljonček“ bo mladina brala z velikim duhovnim užitkom.

V izseljenskem letopisu je na prvem mestu članek dr. Miha Kreka „V skrajni napetosti“. Komunizem hoče osvojiti ves svet. Sožitje razumejo tako, da bi morali protikomunistični narodi sprejeti vse, kar komunisti hočejo. Svobodni narodi morajo preiti iz obrambe v protinapad proti komunističnemu imperiju. Za novo leto želi to, kar izraža slovenski prego-

vor: „Kadar je največja sila, je božja pomoč najbolj mila“.

„Pismo v leto 1960“ je napisal rajni škof dr. Gregorij Rožman. Eno nas družijo Slovenci nam bo dajala moč in odpornost. Močna vez med izseljenci je slovenski tisk... Domača beseda prinaša duhovni užitek, spleta vezi z rojaki po drugih krajih, osamele in zapuščene pa poživlja... Potrebno je, da smo vsi izseljenci vsaj s tiskano besedo povezani.“

Dr. Ludovik Puš nam v članku „Slovenici v krščansko-demokratski zvezi za Srednjo Evropo“ poroča o delu te zveze in o sodelovanju zastopnikov Slovenske ljudske stranke z njo.

Članek „90 let šolskega boja na Koroškem (1869—1959)“ je napisal Tone Jezernik. V njem nam odkriva krivice, ki jih je avstrijska vlada delala in jih še dela našim slovenskim šolam na Koroškem, ker jim ne prizna pravic, ki jih določa člen 7. zakona o narodnih manjšinah slovenskim in hrvatskim državljanom.

Dr. Valentin Inzko poroča v članku „Prosvetna dejavnost med Koroškimi Slovenci“, o delu farnih igralskih družin, včlanjenih v „Krščansko kulturno zvezo“.

Članek „Šolske sestre v Slomškovem letu“ je napisal dr. Miha Krek. V njem nam opisuje vzgojno in socialno delo, ustanove in zavode slovenskih šolskih sester v Sloveniji in drugod po svetu.

Naslednji del Zbornika je posvečen umrlim javnim delavcem. Janez Arnež nam v njem popisuje življenje in delo dr. Bogumila Vošnjaka, Ruda Jurčec nam odkriva osebnost in delovanje dr. Alojzija Kuharja, dr. Miha Krek pa poveljuje veliko delo, ki ga je med Slovenci v Severni Ameriki in Kranjski katoliški jednoti opravil rajni Josip Zalar.

Poročilo o knjižni žetvi zamejskih Slovencev je sestavil Zdravko Novak. Za

stoletnico prihoda prvih Slovencev v Brazilijo je S. P. B. napisal članek „Brazilija, dobra zemlja“. V njem opisuje življenje naših ljudi v tej deželi.

Janko Hafner nam v članku „Planetni vek se začel“ opisuje razvoj raket in o poskusih z njimi.

V zadnjem poglavju Zbornika „Pogled na prvih deset let v izseljenstvu“ nam Joško Krošelj opisuje razvoj Društva Slovencev in njegovo delo v tej dobi. Zdravko Novak poroča o delovanju Slovenskega odra v Clevelandu. Franc Pernišek nam v svojem članku podaja poročilo o delovanju Slovenske fantovske zveze, Fantovskega mladinskega doma, Slovenske dekliske organizacije, Dekliškega mladinskega doma, slovenskih dijaških organizacij in Zveze slovenskih skavtov v Argentini.

Sledi še kratko poročilo o Slovenskem dušnem pastirstvu, o delu Slovenske Katoliške akcije in Vincencijske konference. Pavel Fajdiga je napisal tudi lepo poročilo o slovenskih pevskih zborih. Koledar zaključuje kratak članek Franceta Krištofa, znanega gospodarskega strokovnjaka: „Bodimo sodobni v gospodarstvu“.

Vsebina Zbornika je torej zelo pestra in bogata. Pisatelji razprav člankov, leposlovnih del in poročil posegajo v življenje in delo izseljencev. Iz njega zajemajo snov. Zato upravičeno imenujemo ta koledar tudi slovenski izseljenski Zbornik. Odkriva nam svetle in temne strani našega izseljenskega življenja.

Posebno vrednost dajejo temu Zborniku besede predsednika Narodnega odbora, dr. Miha Kreka, in našega duhovnega očeta, voditelja in vzgojitelja, dr. Gregorija Rožmana, kateremu je ta Zbornik posvečen. To, kar je rajni škof Rožman, napisal v njem, je njegova oporoka. V njej nam je dal poslednja navodila za življenje v tujini. Prav je, da si vsi izseljenci ta navodila vtisnemo v spomin, jih premišljujemo in po njih uredimo svoje življenje.

OKROGLA HIŠA

Roman iz družinskega življenja. — Italijansko spisala Hadriana Enriquet Stalli, iz špansčine prevedel Štefan Tonkli

I.

Milena in jaz sva razdelili svet v dva dela: vsaka po svojem osebnem okusu, kar ni seveda najina izključna posebnost. Vem natančno, da vidi večina glav svet ali človeštvo razdeljeno v dva kosa, toliko bolj opredeljena in določena, kolikor bolj preprosta in trmasta je glava in po merilu vneme, ki jo ima ta glava za svoj vzor.

Moj stric je delil ljudi v bogate in uboge: bogati bi morali uboge ljubiti, pa jih niso, ker ubogi s svoje strani bi morali spoštovati in ljubiti bogate, pa tega niso vedno delali in so bili zato po mnemu mojega strica zločinski bebi. Treba je poudariti, da je bil moj stric bogat.

Moja teta pa je delila svet takole: v ljudi, ki so se dobro poročili in v ljudi, ki tega niso dosegli, in nadalje v ljudi, ki imajo upanje, da nekoč to dosežejo in v ljudi, ki nimajo več najmanjšega upanja. Teta je bila žena pokojnega bogatega strica, dočim se je njena trmoglava hčerka poročila z nekim ubožcem in je seveda zato sklenila najbolj klavrn zakon.

Neki moj star profesor pa je označeval vsakogar, ki ga je omenjal takole:

abstrakten človek, konkreten človek. Abstraktnim se je z lahkoto odpustilo, če so izgubili dežnik, če so jim v trgovini vedno manj vrnili, kot bi morali, če so deli v žep namesto roba srajčko nečaka dojenčka. Profesor je bil abstrakten, zato ga je žena, ki je bila zelo praktična, imela za budalo.

Poznala sem vrtnarja: zanj so bili ljudje korenine in poganjki. Korenine so premagale pljučnice in tifus in če so si zlomile nogo, so jo popolnoma poravnale, kot če bi jim zrasla nova. Poganjki so se pa upogibali ob vsaki sapici, vedno so kašljali in če niso še umrli zaradi prehlada, umrjejo brez dvoma ob prvi influenci. Ta vrtnar je bil lep kos moža, ki sta mu že dva sinova umrla zaradi jetike.

Iz vsega tega sledi, da ni nič posebnega, če tudi Milena in jaz deliva svet v dva različna dela.

Milena postavi na eno stran vse ženske, ki so našle moža, na drugo stran, kjer je, čeprav nerada, tudi ona, pa vse tiste, ki ga niso še našle.

Jaz, ki imam moža že dve leti, vidim na eni strani toliko žena, ki jim otroci oklepajo vrat, ali jih drže za roko, ali se jim motajo ob krilu in vse te žene ponosno govorijo: moj sin, moji sinčki moji malčki... na drugi strani pa vidim samo sebe, še brez otrok, ki me niti od daleč ne more potolažiti misel, da je še mnogo drugih žena, ki ne morejo reči: moji malčki, moji sinčki, moj sin.

II.

Gledati s poželjivimi in neutolaženimi očmi na vsak voziček, ki gre mimo tebe; opazovati z nekako zavistno radovednostjo telo vsake žene, ki se ti zdi ne navadno; ugihati starost vsakega otroka ki skaklja pred teboj — ta neprestana pozornost na nekaj, kar te obdaja z vseh strani, pa ni tvoje, se spreminja kar v

nekako obsedenost, v bolešno obsedenost.

Koliko je otrok na svetu!

Včasim imaš občutek, da ti prihaja naproti brezštevila množica s svojimi mirnimi očmi, ki blestijo v čistosti, s svojimi jasnimi in blagozvočnimi glasovi, s svojimi nemirnimi nožicami, ki morajo neprestano skakljati in ti prebadajo srce s tistimi očmi, ti zadušijo vsako besedo s tistim glasom in ti stopajo preko duše s tistimi nežnimi koraki.

Koliko je otrok na svetu! Koliko je tujih otrok!

Potem se pa nekega dne zaveš, da je še en otrok zapustil daljno zvezdico in stopa po žarku luči, ki gre naravnost k tebi.

Vstaviš se v dvomu, kar skriš se od strahu in zrasteš v upanju. In otrok, ki prihaja, končno dospe in ti reče: Glej, tu je kos neba, sešij mi srajčko; tu je nit iz mesečine, sešij mi kapico; tu je kos oblaka, napravi mi čevljičke.

Seveda, prav gotovo!

Pripravim ti zibelko ljubezni z mojim življenjem, iz sanj ti stkem rjuhe; v moje srce nabeream najlepše podobe, da ti jih denem v roke, da se boš lahko takoj igral s pesmijo.

Tedaj izginejo otroci vsega sveta. Na vsem svetu ni nobenega razen njega, ki prihaja na žarku zvezde.

Ko vržeš željan pogled na vozičke, ki gredo mimo tebe, vidiš njega; otrok, ki ti prihaja naproti in vleče lesen, rdeče barvan voziček, je on tisti, ki ti vpije za hrbtom, je on; obrni se in nasmehni se mu.

Nasmehni se vsem otrokom na svetu, kajti v vseh je on.

Človek postaja boljši, ko ve, da na zvezdinem žarku prihaja otrok, ki potrka na vrata naše hiše.

* Klice, ki prenašajo dedne lastnosti od roda na rod.

III.

Milena me zdaj opominja, da se moram resno pripraviti na materinstvo. Milena je skrbna oseba, sama natančnost in modrost: takoj zna poiskati knjigo o zdravi nosečnosti, knjigo o dojenju, knjigo o zdravju novorojenčka, knjigo... na kratko: mnogo knjig.

Mislim, da ima Milena skritih v tavnih predalih mnogo razprav, kako najti moža, ker pozna v tem oziru vse skrivnosti o nežnosti kože, o blesku las, o pri-mernosti britja: pozna neverjetno moško dušo in zvijačnost ženske gizdavosti; včasih sem mislila, da ima tozadevno neko svojo prirojeno, osebno zmožnost, zdaj pa se mi zdi, da si je vse to znanje pridobila iz knjig iz brezštevlnih knjig, ki jih s tako lahkoto našteva.

Pa, kako je to, da Milena ni našla še nobenega ženina...

Sicer sem trdno prepričana o potrebnih pripravi za vsak slučaj — zato bom brala pozorno vse te knjige, ki so jih pisali slavni zdravniki, ki so jih izdale hiše, ki pripravljajo mlečno moko, ki so jih sestavile odlične neporočene zdravnice. Tisočera hvala, Milena, tisočera hvala!

Tako sem spoznala gene.* Predstavil mi jih je neki veliki nemški zdravnik. Kakšne posebne stvarce so to!

Prebivajo v središču celice in jih je na stotine tisočev. Neki skrivnostni trenotek stopi možko jedro pred žensko in skleneta živeti skupno. Ustanovita delniško družbo. Njune delnice so geni. Ko je družba ustanovljena, začno geni svojo delavnostjo in vsak vloži v skupno podjetje svojo osebno last. To je najčudovitejše podjetje v vesolju. To je življenje: to je otrok.

En gen pravi: jaz mu napravim temne oči — drugi reče: jaz mu dam zagorele lase — tretji pripoveduje: jaz mu dam plemenitaški nos... in jaz ga naredim podjetnega... in jaz plemen-

tega... in jaz iskrenega... in jaz bi mu hotel dati precejšnjo mero hinavščine. In tako dalje. Genov je na stotine tisočev vsak nosi s seboj dediščino izročeno preko stoletij v naročju moškega jedra. Vsak priloži k skupnosti kaj posebnega: stvari, ki se bodo ujemale in stvari, ki bodo povzročale hudo nesoglasje in bodo vzrok resnih skrbi za ravnatelja podjetja. Pomislite: na stotine tisočev telesnih svojstev, duševnih, razumskih, duhovnih. Lepa prilika za zmedo. Pa znanstveniki se ne zmedejo; tako je — in celo gene so prešteli.

Znanstveniki so čudoviti. Zelo jih spoštujem in čez mero občudujem. Oni nikoli ne govorijo tjavendan. Če vam kak znanstvenik pripravi priročnik prve snovi, to se pravi hranilnih kroglic, ki gredo skozi telo kakega paramesija, enostaničnika, ki živi v vodi in je prostemu očesu neviden, dobro, morate mu verjeti. On se je ukvarjal s svojim paramesijem dva in dvajset let, rešil je svojo znanstveno setev iz strašne revolucije bežeč s svojimi instrumenti in pripravami. In če vam kak znanstvenik zatrjuje, da mora na nekem kraju neba obstojati še en planet, mu je treba verjeti, ker ga je odkril z računi in svoji delavnici, in zares, pogledjte, po mnogih poizkusih je oko daljnogleda zapazilo planet natančno na označenem mestu.

Znanost! Kako čudovita stvar Znanstveniki! Kako čudovita bitja! Oni živijo iskaje, preiskovaje, preizkušaje, sklepaje in vsak dan vržejo v ocean nepoznanih stvari kapljico resnice. Ko bi ne bilo teh modrijanskih zajedavk, ki se vržejo na neko resnico in začno tajiti in trditi in ustvarjati načela, sestave in miselnost zgradbe, iz katerih nastajajo žalitve in spori in vojne in prekucije in druge podobne nesreče... koliko lepša bi bila znanost in koliko bolj občudovanja vredni bi bili znanstveniki.

Zdaj, da se vrnemo k naši zadevi, slavní doktor, ko je moj otrok zapustil

zvezdo (on pravi: v trenutku spočetja), vprašam: tiste stotine tisočev genov so že vse odločile in sklenile in kar je narrejeno, je narejeno? Če bo moj otrok nekoč imel rjave ali zelene oči, svetle ali temne lase, me ne zanima preveč. Vzne-mirja pa me, če bo slepar, strahopetec, lenuh. Da bi moral biti sebičen, neznačajan, brez časti... ne, to ne more biti saj vendar Sandro in jaz nisva taka! Pa kdo pozna rodove, ki so bili pred nami v tisočletjih? Na vrhu te dolge lestve je tudi Kajnl!

Vi, doktor, zares verjamete, da vsa vzgojna umetnost ne bo zmogla več kot kako majhno popravilo? Torej ni rešitve?

Naj bo! Verjamem v gene, v moralo, blastulo in v vse ostalo, ker pač verjamem v znanost. Vem natančno, da je le

domišljija misliti, da je moj sin zapustil neko zvezdo in da prihaja skozi temne prostore na svetli niti. A zdaj je pomlad in je neizmerno lepo pričakovati sina spomladi.

Zaprem knjige, sedem na vrt, na kolena si denem čepico, ki diši po oblakih, gledam resnične oblake, nabrekle in blešketajoče se v sinjem nebu, gledam glog ki osvetljuje grmovje s svojo belino, gledam rumene narcise, ki zažigajo s svojo zlato lučjo robove gredic, gledam vijolice ki prevzemajo zrak — in mislim, da more vsa ta lepota vzcveteti v tvoji duši, moje dete, in more vneti v tebi ljubezen do lepote. Počasi, počasi ponavljam kitice sladke pesmi in mislim, da bo ta pesem nekoč v tebi budila nebeške harmonije. Hočem čuti nad mojimi mislimi in paziti na moje dejanje, da te bosta obdajala nekoč le dobrota in čistost.

Mislim, kako bom morala v življenju hoditi vedno skupno s teboj, s to čuječnostjo nad seboj, s to skrbjo, da bom boljša, da bom lahko tebe učila, tebe vzgajala da te bom vodila po vedno višji poti... vkljub tvojim samovoljnim in hudobnim genom!

IV.

Znanost pravi, da se bo otrok rodil čez dvajset dni.

Otrok se je rodil nocoj.

To vam je pravi upornik.

Znanost takoj razlaga nepredvidene razloge prezgodnjega poroda. Ona ima vedno prav.

Naj bo kakor koli, gotovo je, da je otrok upornik.

Zimska noč, ledena noč!

Ali trpite zelo, gospa?

Ne!

Nekoč je Bog za kazen za prvi greh obsodil človeški rod na težko delo in na porodne bolečine. Pa je dovolil tudi tiho olajšavo. Med ljudi je vsejal, ne da bi videli ali slišali, ljubezen do dela in tam,

kjer koli seme, se delo spremeni v veselje. Ženam je vsejal vroče hrepenenje po materinstvu in kjer seme rodi, n rojstvo več nekaj strašnega.

Ne, ne trpim! Čutiti bolečino, ne pomeni trpeti. Srečna sem, ne trpim!

Dolga ledena noč!

Zdaj dajejo ženskam pripomočke za lajšanje bolečin tudi ob rojstvu.

Ah, ta znanost, ki vdira povsod in misli, da bo nadomestila neko božjo narvedbo in jo onemogočila.

Pa tu gre za nekaj drugega. Je kot bi pričakovali nekoga, pa mu ne gremo naproti na postajo, ker dežuje in vleče veter. Pa, če nekoga ljubiš, ne boš čutil dežja in veter te ne bo motil. In ta, ki prihaja, bo meril tvojo ljubezen do njega po tej tvoji prizadevnosti.

Dolga ledena noč!

Dete pride, ko se prikaže zarja, ki se ozre skozi okno z rožnatim smehljajem in gleda je na otroka reče:

Dobrodošel!

Otrok joče. On je tisti, ki polni molk prvih trenutkov svojega življenja, dočim mi osupli občudujemo čudež s srcem polnim ganotja in z dušo polno drhtečega veselja.

Dobrodošel! ponovi zrak, kjer stojte naše negine misli, naše zavzetje.

Bodi dobrodošel!

Nihče ne izgovori te besede. Je tih odgovor, ki prihaja iz prebujenega neba kamor sem smehljaje vzdihnila:

Zahvalim se ti zanj, Gospod!

Zdaj je treba počivati.

Tudi otrok v svoji zibelki.

Tudi vi, noč je bila dolga: tudi vi pojditе počivat!

Tako ostaneva sama, jaz in on.

Rečem mu:

Ali veš, da si del mene? Tvoja kri je moja kri; še prav pred kratkim je tekla iz mojega srca v tvoje. Ali veš, da so bile vse tiste celice, ki tvorijo tvojo nežno meso in tvoje zlate oči, moje, spa-

dale so v mojo veliko delavnico, kjer so bile pripravljene? Ali veš...? Tako je, znanost pravi to.

S težavo se dvignem, se sklonim nad zibelko in ga poljubim s skoraj blaznim veseljem.

Moj, moj — kriči ljubezen.

Pa dete joče nevoljno.

Ni res — ugovarja — jaz pripadam samemu sebi.

Vsekako: upornik je.

Zaprimo torej knjige znanosti in odprimo knjigo življenja.

Ta knjiga začne s temi besedami:

Si božja stvar. Skrivnost si, ki jo pozna le Stvarnik.

V.

Zdaj se vse razvija po premišljenem in skrbno določenem redu.

Milena je bila, ki mi je poskrbela tehniko, s katero tehtam otroka pred in po dojenju in se ravnam po razpredelnici: pri tem in tem dnevu življenja toliko gramov mleka in toliko hranitev na razdaljo tolikih ur; ne en gram več ne en gram manj; ne eno minuto več ne eno minuto manj.

Boš videla — pravi Milena zadovoljna — otrok bo rastle zdrav in močan in navajen na red.

Toda otrok je napravil narobe: zbolel je.

Njegova bujna in rožna lica so upadla; jasne in svetle oči so otemnele in izgubile blesk. Otrok je postal nemiren, ne spi in se duši v veku in neprestanem joku, za katerega zbira še tisto moč, ki mu ostaja.

— Ne dvigaj ga iz zibelke, nekoliko pojoče, potem se pomiri.

Ni se pomiril, sinji postaja, krči se, duši se. Treba ga je dvigniti.

Zaradi njega še jaz ne spim, ne jem in živim neprestano v strahu.

Treba je poklicati zdravnika.

Milena mi privede mlado doktorico specialistinjo. Milena ljubi mlade stvari,

kajti v njih je napredek, duhovitost, boččnost.

Mlada zdravnica ima rada latinščino in po zelo skrbni preiskavi, med katero je otrok, ki je bil nag, postal moder od mraza in dušечеge joka, je učeno naštevala celo goro latinskih imen, ki od govarjajo najbolj zapletenim boleznim, ki pa poenostavljena pomenijo rahitičnost, jetiko.

Sandro mi je na svoj natančni in odločni način šepetal v uho:

Ni res! Ta nič ne ve!

Ko sem v odločilnem trenutku mojega življenja rekla Bogu in Sandru: Da — sem tiho in hkrati obljubila, da bom zaupala svojemu možu vse življenje; tako sem zdaj verjela Sandru in ne zdravnici. Pokličemo drugega zdravnika.

Ko sem ponoči za trenotek zaspala, sem imela čudne sanje. Množica na pol človeških na pol živalskih bitij oblečenih v kože s strašnimi kapami z rogovi vihteč sulice in loke se je valila med tuljenjem, teptaje vse pod nogami; za njimi so prihajale ženske in otroci naloženi na starodavne, opotekajoče se vozove.

Sandrov glas mi je rekel trepetajoči od strahu:

Lačni so.

Potem se je prikazen spremenila tolpa volkov je napadala čredo ovac. Čuti je bilo presunljivo blejanje sredi nepopisne zmede glasov v temni noči in hrumulčad in strašno škripanje. Spet sem slišala Sandrov glas, ki mi je rekel:

Volkovi so lačni.

Potem sem videla na trgu hrupno množico, omahujoče postave, oblečene v umazane cunje, z očmi gorečimi od sovrastva.

Ubili bodo kralja. Lačni so.

Prebudila sem se prestrašena po otrokovemu joku. Dvignila sem ga iz zibelke in ga pritisnila na prsi, ne da bi pogledala na uro, ne da bi ga tehtala.

Bil je lačen.

Drugi dan je šel Sandro k našemu staremu lekarnarju, da bi dobil nasvet glede novega zdravnika in mu je hkrati pokazal zdravničin recept.

Otrok? Kaj je otroku? je spraševal s tistim svojim mirnim glasom, z glasom izkušenega starca, ogledoval preko stekla svojih oči Sandra z vrha do tal, nagibal glavo in dvigal obrvi:

Ah, tako? Poglej, poglej! — je vzkliknil starček spričo očetovega odgovora.

„BLAGOR NJIM, KI SO ROJENI V KATOLIŠKI CERKVI“

Mnogokrat slišimo ljudi, ki prezirljivo govorijo o Cerkvi, češ: „Cerkev je odpovedala, njen nauk je zvođenel, nima nobene moči, nobenega vpliva na modernega, prosvetljenega človeka. Cerkev zatira umetnost in je protinarodna. Kaj naj še iščemo v njej?“ Tako se petelinjo taki, ki dostikrat niso pogledali dalje po svetu kot čez zvonik domače farne cerkve.

Hugh Wilson, ki je bil imenovan za poslanika USA v Berlinu, po veri protestant, je izdal knjigo „Vzgoja diplomatov“. V njej popisuje vtise in spomine na svojo dolgo diplomatsko službo v Franciji, na Portugalskem, v Nemčiji in rajni cesarski Avstriji. In ta mož, ki menda bolj pozna svet kot pa praznoglavi zabavljivci, je o Cerkvi zapisal tole:

„Nisem ud katoliške Cerkve, a vendar napravlja name silen vtis delavnost katoličanov in večnost Cerkve. Ko so se zrušila kraljestva, cesarstva, ljudovlade,

Povej mi, če ni med vsemi temi stvarmi česa, kar bi mu škodilo.

Ah, pojdi, pojdi — se je smehljaj — potem ti predpišem kapljice mrzle vode. In še se je smejal tresoč recept v roki.

— Seveda, če bi lekarnarji prodajali vedno svežo vodo, ali se ti ne zdi, da bi bili kmalu ob ugled?

Potem se je zresnil in omenil:

— Kaj pa, če je morda ta otrok lačen?

Tako se je zgodilo, da je Sandro vrnil tehtnico in otrok je ozdravel.

je Cerkev vedno ostala kot v prvih stoletjih. Kadar treba, graja tudi vladarje in je edina sila, ki jo vsi s spoštovanjem poslušajo in ki stoji nad ozkimi mejami narodnosti. Narodi jo morajo poslušati tudi takrat, ko se zdi, da vstaja proti njihovim narodnim željam: poslušati jo morajo politiki, čeprav niso katoličani.“

Poslanik omenja dalje, kako je Cerkev vedno skrbela za resnično umetnost. Govoreč o katedralah v Reimsu in Milanu piše, kako je Cerkev vedno spodbujala zlasti vse, ki so se bavili s stavbarstvom. „Tudi v najmanjšem kraju skušajo verniki svojo cerkvico olepšati, ji vdahniti življenje, dočim so protestantske cerkve tako mrtve. Samo v nekaterih velikih angleških katedralah sem našel lepote, ki je pa niso ustvarili protestanti marveč katoličani.“

Konča pa s stavkom, ki si ga je vredno globoko vtisniti v srce in ki naj v nas vedno vžiga ponos in ljubezen do naše svete Cerkve:

„Blagor njim, ki so rojeni v katoliški Cerkvi!“

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
Registro de la Propiedad Intelectual No. 574.991

Tiska tiskarna Vilko, Castro Barros 917, Buenos Aires, Argentina

*Naše ljudstvo na slovenskem
delu Koroške še vedno ostaja
zvesto tradicijam svojih
prednikov. Tudi mladi rod si
z veseljem ob lepih prazni-
kih nadeva našo značilno
narodno nošo*

*Spodaj: Celovec, središče na-
še Koroške. V ozadju zasne-
žene Karavanke na avstrij-
sko-jugoslovanski meji*

POVERJENIKI:

Argentina:
Duanopastirska
plearna,
R. Falcon 4153,
Buenos Aires

Brazilija:
Marija Mestnik,
C. Postal 7058,
Sao Paulo,
Brazil

U.S.A.:
„Familia“,
3116 Glass Ave.,
Cleveland, Ohio

Kanada:
Ivan Marn,
83 Victor Ave.,
Toronto,
Ontario

Trst:
Marijina družba
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:
Zora Pisano,
Riva
Piazzetta 18,
Gorizia

Avstrija:
Naročnino pošl-
jajte Mohorjevi
družbi v Celovec

Celoletna naroč-
nina za Argen-
tino in države,
ki nanjo mejijo,
(razen Urugua-
ya) 230 pesov;

za Uruguay je
naročnina 300 \$;

za U.S.A. in Ka-
nado 5 dolarjev;

za Avstrijo 95
šillingov;

za Italijo 2000
lir;

drugod
protivrednost
dolarja.

